

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Diplomová práce

**Vývoj místní samosprávy v městské části Praha 6 -
Suchdol**

Přemysl Víška

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Přemysl Víška

Hospodářská a kulturní studia

Název práce

Vývoj místní samosprávy v městské části Praha 6-Suchdol

Název anglicky

The Development of Local Government in the Municipality of Prague 6 – Suchdol

Cíle práce

Cíl práce spočívá ve zjištění faktorů ovlivňujících charakter politického rozhodování orgánů místní samosprávy v městské části Praha 6 – Suchdol. Dílčími cíli práce bude v rámci zvoleného tématu: 1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele MČ a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. 2. Identifikovat aktéry politického procesu (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy. 3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě analýzy vývoje lokálního stranického systému a komparace výsledků komunálních voleb od roku 1994 do roku 2014.

Metodika

Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž zohledňuje odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých kategorií. Práce bude mít charakter případové studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 str.

Klíčová slova

Suchdol, místní samospráva, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, komunální koalice.

Doporučené zdroje informací

- Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009, ISBN 978-80-247-2908-4.
- Balík, S. Modely exekutivních koalic na komunální úrovni. In Evropeizace. Nové téma politologického výzkumu. Eds.: Dančák, B.; Fiala, P.; Hloušek, V. Brno: Mezinárodní politologický ústav Masarykovy university v Brně, 2005, ISBN 80-210-3865 9.
- Bernard, J.; Kostecký, T.; Illner, M.; Vobecká, J. Samospráva venkovských obcí a místní rozvoj. Praha: Sociologické nakladatelství SLON, 2011, ISBN 978-80-7419-069-8.
- Čmejrek, J.; Bubeníček, V.; Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010, ISBN 978-80-247-3061-5.
- Čmejrek, J. Obce a regiony jako politický prostor. Praha: Alfa Nakladatelství, 2008, ISBN 978-80-87197-00-4.
- Jüptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 101.
- Jüptner, P. Konfrontace teorie koalic s lokální politikou. In Koalice a koaliční vztahy. Ed.: Cabada, L. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, ISBN 80-7380-004-7.
-

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Ing. Václav Bubeníček, Ph.D.

Elektronicky schváleno dne 12. 11. 2014

doc. PhDr. Michal Lošťák, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 13. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 20. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Vývoj místní samosprávy v městské části Praha 6-Suchdol" jsem vypracoval samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autor uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušil autorská práva třetích osob.

V Praze dne 22. března 2015

Poděkování

Rád bych touto cestou poděkoval vedoucímu práce Ing. Václavu Bubeníčkoví, Ph.D. za vstřícný přístup a cenné rady při konzultacích.

Dále bych rád poděkoval předsedovi MS ODS Marku Borovi a dalším zastupitelům za zodpovězení mých otázek. V neposlední řadě patří poděkování mojí rodině za podporu, které se mi z jejich strany dostalo po celou dobu mého studia.

Vývoj místní samosprávy v městské části Praha 6- Suchdol

The Development of Local Government in the Municipality of Prague 6 - Suchdol

Souhrn

Diplomová práce se zabývá problematikou politického procesu v městské části Praha 6-Suchdol. Práce má charakter případové studie. Její první část obsahuje teoretické vymezení pojmů, které se týkají struktury a pravomocí orgánů obecní samosprávy, komunálních voleb, komunálního volebního systému, problematiky teorie koalic na komunální úrovni, typologizace politických systémů na lokální úrovni a politické participace občanů. Následující část už je zaměřena na charakteristiku městské části Praha 6-Suchdol, kde lze vedle krátkého shrnutí obecných faktů, historie a socioekonomických ukazatelů nalézt také popis nejdůležitějších témat v obci. Poslední, praktická část, se pak věnuje analýze voleb do zastupitelstva městské části za jednotlivá volební období, pluralitě zdejšího politického prostředí, konfliktní linii, vývoji lokálního stranického systému z hlediska kontinuity kandidatury, lokálnímu modelu demokracie a občanské participaci.

Summary

This thesis deals with the political process in Prague 6-Suchdol. The work is characterized as a case study. The first part contains the theoretical notion that the structure and powers of local government, municipal elections, municipal electoral system, the issue of the theory of coalitions at the local level typology of political systems at the local level and the political participation of citizens. The following section is already focused on the characteristics of Prague 6-Suchdol, where you can besides a brief summary of general facts, history and socio-economic indicators also find a description of the most important topics in the village. Last practical part is devoted to the analysis of the elections to the borough council for each term, the plurality of the local political environment, cleavage, the development of the local party system in terms of continuity candidacy local model of democracy and civic participation.

Klíčová slova: Suchdol, místní samospráva, komunální volby, volební strany, lokální stranický systém, komunální koalice.

Keywords: Suchdol, local government, municipal elections, election parties, local party system, municipal coalition.

Obsah

1	Úvod.....	13
2	Cíl a metodika.....	14
3	Teoretické vymezení.....	16
3.1	Obec	16
3.2	Struktura a pravomoci orgánů obecní samosprávy	16
3.2.1	Zastupitelstvo obce	16
3.2.2	Rada obce.....	17
3.2.3	Starosta.....	18
3.2.4	Obecní úřad.....	18
3.2.5	Orgány zastupitelstva obce a rady obce.....	19
3.3	Komunální volby.....	20
3.4	Komunální volební systém.....	22
3.4.1	Volební obvod.....	22
3.4.2	Forma kandidatury	23
3.4.3	Struktura hlasu	24
3.4.4	Volební klauzule	26
3.4.5	Volební formule.....	26
3.5	Nezávislí kandidáti a sdružení na lokální úrovni	28
3.6	Koalice	29
3.6.1	Koalice legislativní a koalice exekutivní	29
3.6.2	Typologie exekutivních koalic.....	30
3.6.3	Třídy a typy exekutivních koalic	30
3.6.4	Teorie koalic v podmínkách komunální politiky	32
3.7	Typy jednotlivých systémů a formy jejich koalic	34
3.7.1	Nejmenší obce (NO)	34

3.7.2	Obce menší střední velikosti (MSO)	35
3.7.3	Obce větší střední velikosti (VSO)	37
3.7.4	Největší obce.....	38
3.8	Měření plurality lokálních politických spekter	40
3.8.1	Index efektivního počtu stran	41
3.8.2	Index plurality	42
3.9	Konfliktní linie v lokálních politických spektrech.....	42
3.10	Typologie lokálních modelů demokracie	43
3.10.1	Model A: Neparticipativní model	45
3.10.2	Model B: Apoliticko-demarchistický model	46
3.10.3	Model C: Konsenzuální model	47
3.10.4	Model D: Kompetitivní model.....	47
3.11	Politická participace občanů.....	48
3.11.1	Účast ve volbách.....	50
3.11.2	Politická participace a generační hledisko.....	50
3.11.3	Další aspekty participace občanů.....	51
4	Charakteristika MČ Praha 6 – Suchdol.....	53
4.1	Historie.....	53
4.2	Počet obyvatel	55
4.3	Věková struktura	56
4.4	Vzdělanostní struktura	57
4.5	Národnostní struktura.....	58
4.6	Náboženství.....	59
4.7	Sociální struktura a zaměstnanost	60
4.8	Bydlení	61
4.9	Občanská a sociální vybavenost.....	63

4.10	Doprava a infrastruktura.....	64
4.11	Spolky a sdružení	64
4.12	Obecní témata	65
4.12.1	Dálniční okruh	65
4.12.2	Rozšíření letiště v Ruzyni	68
4.12.3	Problémy s autobusovou dopravou a tramvaj.....	69
4.12.4	Palestinská ambasáda.....	70
5	Analýza lokálního politického procesu.....	72
5.1	Komunální volby v MČ Praha 6 - Suchdol.....	72
5.1.1	Komunální volby 1994	72
5.1.2	Komunální volby 1998	76
5.1.3	Komunální volby 2002	79
5.1.4	Komunální volby 2006	83
5.1.5	Komunální volby 2010	87
5.1.6	Komunální volby 2014	90
5.2	Pluralita politického prostředí	100
5.3	Konfliktní linie	101
5.4	Vývoj lokálního stranického systému	106
5.5	Lokální model demokracie.....	109
5.6	Občanská participace	110
5.6.1	Volební účast	110
5.6.2	Pasivní volební právo.....	110
5.6.3	Nepolitická forma participace občanů	112
6	Závěr	113
7	Seznam použitých zdrojů.....	118
8	Přílohy.....	128

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1 - Počet členů zastupitelstva</i>	17
<i>Tabulka 2 - Počty podpisů na peticích.....</i>	24
<i>Tabulka 3 - Třídy a typy koalic</i>	32
<i>Tabulka 4 - Vývoj počtu obyvatel v MČ Praha 6-Suchdol</i>	55
<i>Tabulka 5 - Vývoj počtu obyvatel podle věku</i>	56
<i>Tabulka 6 - Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání</i>	57
<i>Tabulka 7 - Obyvatelstvo podle národnosti</i>	58
<i>Tabulka 8 - Obyvatelstvo podle náboženské víry.....</i>	59
<i>Tabulka 9 - Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity.....</i>	60
<i>Tabulka 10 - Domovní fond</i>	61
<i>Tabulka 11 - Bytový fond</i>	62
<i>Tabulka 12 - Komunální volby 1994 v Praze 6-Suchdole</i>	73
<i>Tabulka 13 - Možné minimální vítězné koalice ve volebním období 1994-1998.....</i>	74
<i>Tabulka 14 - Komunální volby 1998 v Praze 6-Suchdole</i>	77
<i>Tabulka 15 - Možné minimální vítězné koalice ve volebním období 1998-2002.....</i>	78
<i>Tabulka 16 - Komunální volby 2002 v Praze 6 - Suchdole</i>	80
<i>Tabulka 17 - Možné minimální vítězné koalice ve volebním období 2002-2006.....</i>	81
<i>Tabulka 18 - Komunální volby 2006 v Praze 6 - Suchdole</i>	84
<i>Tabulka 19 - Možné minimální vítězné koalice ve volebním období 2006-2010.....</i>	85
<i>Tabulka 20 - Komunální volby 2010 v Praze 6 - Suchdole</i>	88
<i>Tabulka 21 - Možné velké koalice ve volebním období 2010-2014</i>	89
<i>Tabulka 22 - Komunální volby 2014 v Praze 6-Suchdole</i>	94
<i>Tabulka 23 - Volební výsledky v okrsku č. 1</i>	96
<i>Tabulka 24 - Volební výsledky v okrsku č. 2</i>	96
<i>Tabulka 25 - Volební výsledky v okrsku č. 3</i>	96
<i>Tabulka 26 - Volební výsledky v okrsku č. 4</i>	97
<i>Tabulka 27 - Volební výsledky v okrsku č. 5</i>	97
<i>Tabulka 28 - Volební výsledky kandidátní listiny ANO 2011 v okrsku č. 2</i>	98

<i>Tabulka 29 - Volební výsledky kandidátní listiny ODS v okrsku č. 4</i>	<i>98</i>
<i>Tabulka 30 - Možné velké koalice ve volebním období 2014-2018.....</i>	<i>99</i>
<i>Tabulka 31 - Komunální volby - skladba kandidátních listin.....</i>	<i>100</i>
<i>Tabulka 32 - Aplikace pasivního volebního práva v MČ Praha 6-Suchdol</i>	<i>111</i>

Seznam schémat

<i>Schéma 1 - Typologie lokálních modelů demokracie</i>	<i>45</i>
<i>Schéma 2 - Vývoj lokálního stranického systému v MČ Praha 6-Suchdol</i>	<i>106</i>

1 Úvod

To, že komunální volby nejsou pro voliče příliš atraktivní, dokládá mimo jiné jejich nevelká účast u hlasovacích úřadů. Ta je sice vyšší než například ve volbách do Evropského parlamentu či do Senátu, avšak zdaleka nedosahuje úrovně voleb do Poslanecké sněmovny. S jistou dávkou opatrnosti by se tedy nechalo říci, že občané se více ztotožňují se svým státem, případně vnímají jeho problémy jako důležitější. Lidé si přitom mnohdy neuvědomují, že jsou to často právě obecní témata, která mají na jejich život bezprostřední dopad, a zužují význam této sféry politiky na upravené chodníky.

Ani pro politology nebyla komunální politika zpočátku příliš lákavá. To se změnilo až v posledních letech, kdy se stala vděčným předmětem zájmu jejich bádání. Není se čemu divit, vždy je v ní totiž co zkoumat, ať už se jedná třeba o analýzu volebních výsledků, sestavování kandidátních listin, kontinuitu kandidatury, skládání povolebních koalic, či například politickou participaci občanů. Ačkoli existují jakási teoretická východiska, podle kterých je možné obce s pomocí výše zmiňovaných kritérií zařadit do jednotlivých kategorií, málokdy se setkáváme s tím, že by je nějaká obec v praxi naplňovala ze sta procent. Zpravidla totiž dochází k určitému prolínání mezi modely, což je dáno především tím, že každá obec žije svými vlastními socioekonomickými faktory. Více než kdy jindy tak nabývá na důležitosti známé rčení: „Jiný kraj, jiný mrav.“

Nejinak je tomu i v pražském Suchdole, jehož postavení je o to specifitější díky tomu, že se jedná o městskou část Prahy. To se projevuje například v rozpočtu obce, na který má z hlediska příjmů značný vliv vedení magistrátu hlavního města. Tuto skutečnost si člověk uvědomí zejména ve chvíli, kdy je obec se svým „nadřazeným“ územním celkem v permanentní válce a peněžní kohoutky jsou pro ni utáženy, protože se nechová zrovna tak, jak by se podle vedoucích městských představitelů chovat měla. Jak se ukazuje právě na příkladu MČ Praha 6 - Suchdol, vedle poměrně běžných okolností, jako jsou osobní rozpory komunálních politiků nebo ideologické rozdíly, může i toto těsné sepejetí obce s městem, jehož je součástí, podstatně ovlivnit místní politické prostředí. Speciálně pak v situaci, kdy se za touto pošramocenou relací obou aktérů skrývají rozdílné názory na klíčové dopravní projekty celonárodního významu, jako je dálniční obchvat kolem Prahy nebo další rozšiřování letiště.

2 Cíl a metodika

Práce má podobu případové studie, kdy je možné za pomoci empiricko-analytického přístupu opatrně vyvodit zobecňující závěry. Jejím hlavním cílem bylo zjistit: Jaké faktory měly vliv na charakter politického rozhodování orgánů místní samosprávy v městské části Praha 6 – Suchdol ve volebních obdobích od roku 1994?

Diplomová práce volně navazuje na předchozí výzkum z roku 2013, který byl publikován v bakalářské práci „Proces rozhodování místní samosprávy v městské části Praha 6 – Suchdol“. Práce je rozdělena na tři části. V teoretické části práce, pojmenované jako Teoretické vymezení, jsou nastíněny základní teoretické poznatky o obcích, struktuře a pravomocích orgánů obecní samosprávy, komunálních volbách, komunálním volebním systému, koalicích, typologizaci politických systémů na lokální úrovni atd. Zdrojem informací pro zpracování této části se stala odborná literatura, tedy knihy a politologická periodika, přičemž obojí je možné zařadit do techniky studia dokumentů. Jde o neinvazivní techniku sběru dat, kterou lze vymezit jako zkoumání a hodnocení lidských stop a artefaktů. Toto studium není ovlivnitelné výzkumem a mezi jeho klady se řadí zkoumání výpovědí jinak nedostupných osob, vysoká kvalita dokumentů vytvořených profesionály a finanční nenáročnost. [1, s. 121]

Stejná metoda byla využita i v další části práce, která už je věnována MČ Praha 6 – Suchdol. Vedle stručného shrnutí obecných skutečností a historie ji tvoří zejména socioekonomické ukazatele, kde byla okomentována data opatřená Českým statistickým úřadem. Tyto informace, které byly získány ze sčítání lidu, domů a bytů v letech 2001 a 2011, mohou pomoci pochopit chování obyvatel městské části. [2, s. 168] Dále byl vyčleněn určitý prostor pro nejzávažnější obecní témata za přispění článků z webových prezentací nejenom denního tisku.

Poslední, praktická část, obsahuje analýzu šesti po sobě jdoucích voleb, v níž došlo ke srovnání volebních výsledků, volebních aktérů a popisu povolebního dění (sestavování koalic, respektive složení rady městské části). Speciální pozornost byla zaměřena na poslední komunální volby v roce 2014, ve kterých byla sledována také předvolební kampaň, a volební výsledky byly rozebrány z pohledu jednotlivých volebních okrsků. Nemenší význam z hlediska důležitosti výzkumu má i zjištění plurality místního

politického prostředí, porozumění konfliktní linii, zachycení vývoje lokálního stranického systému, zařazení lokálního modelu demokracie a vyjádření politické participace občanů. Pro zpracování této části práce se přitom stala základem data z volebního serveru Českého statistického úřadu, která byla upravena do přehledných tabulek, a kromě toho i zápisy z jednání zastupitelstva a rozhovory s představiteli lokálních politických subjektů. Ty měly formu semistandardizovaného interview, ve kterém *„jsou otázky jasně a přesně formulovány a jsou kladeny obvykle stejným způsobem a v tomtéž pořadí. Tazatel podle odpovědi na základní otázku klade ještě další doplňující otázky, nechá respondenta odpověď rozvíjet a ptá se na detaily dalšími otázkami – sondami.“* [1, s. 69] Otázky v rozhovorech se týkaly vývoje obce, fungování lokální politiky, sestavování kandidátních listin, místních vztahů, konfliktních bodů, hlavních politických problémů atd.

3 Teoretické vymezení

3.1 Obec

Ve stručnosti se dá obec popsat jako „*územní společenství občanů, tvořící územní celek, který je vymezen hranicí území obce.*“ [3] Jak je dále v zákoně uvedeno, jde o veřejnoprávní korporaci, která může disponovat vlastním majetkem a samostatně s ním hospodařit, ale také nese odpovědnost z právních vztahů uzavíraných vlastním jménem. Vedle toho ještě obec vykonává rovněž úkoly v tzv. samostatné působnosti, přičemž „*obec je vázána pouze právním řádem, nikoli pokyny jiných stupňů veřejné správy (kraje, státu).*“ [4, s. 65]

3.2 Struktura a pravomoci orgánů obecní samosprávy

Každá obec je spravována především svým zastupitelstvem, které je ze svého titulu „nejvyššího“ samosprávného orgánu obce oprávněno rozhodovat o nejdůležitějších problémech obecní samosprávy. Správa obce však nespadá pod patronát jen jednoho orgánu (zastupitelstva), jak by se z předcházejících slov mohlo zdát, ale na této činnosti se v různém rozsahu podílejí i další orgány, jako je rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce. [5]

Zvláštním případem obcí jsou pak města a statutární města. Mezi ně spadají ty obce, které vyhovují podmínkám daným zákonem: „*Obec, která má alespoň 3 000 obyvatel, je městem, pokud tak na návrh obce stanoví předseda Poslanecké sněmovny po vyjádření vlády.*“ [3] Tento „elitní klub“ statutárních měst má jednu výsadu, a sice možnost členit své území na městské části nebo městské obvody s vlastními orgány samosprávy. Odlišné je i označení jednotlivých orgánů obce, protože ve statutárních městech se obecnímu úřadu říká magistrát a starosta je zde primátorem. [5]

3.2.1 Zastupitelstvo obce

Jak už bylo uvedeno, zastupitelstvo je základním orgánem obce. Jako jediné je zakotveno ústavně a disponuje přímou demokratickou legitimitou, jelikož je voleno přímo občany v komunálních volbách podle zásad poměrného zastoupení. [6, s. 39]

Zastupitelé jsou podobně jako poslanci v Poslanecké sněmovně voleni na čtyři roky. Počet členů zastupitelstva není vždy stejný, ale je stanoven vždy předchozím

složením zastupitelstva, a to nejpozději 85 dnů předtím, než se nové obecní volby uskuteční. „Zastupitelstvo obce při stanovení počtu členů zastupitelstva obce přihledne zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu.“ [3]

Tabulka 1 - Počet členů zastupitelstva

do 500 obyvatel	5 až 15 členů
nad 500 do 3 000 obyvatel	7 až 15 členů
nad 3 000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb.

Zastupitelstvo obce dělá rozhodnutí v otázkách nejvýznamnějších záležitostí spadajících do samostatné působnosti obce, mezi které patří zejména schvalování důležitých programových dokumentů, rozpočtu a závěrečného účtu obce, vydávání obecně závazných vyhlášek obce, zřizování a rušení příspěvkových organizací a organizačních složek obce, obecní policie, právnických osob a trvalých a dočasných obecních fondů. Může také vyhlásit místní referendum.

Stojí za připomenutí, že zastupitelstvo obce stanovuje počet členů obecní rady, volí starostu, jeho zástupce (místostarosty) a další členy rady obce z řad svých členů a odvolává je z funkcí. [6, s. 40-42]

3.2.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem v samostatné působnosti, který je za svou činnost odpovědný zastupitelstvu. Je složena ze starosty, místostarosty (místostarostů) a dalších členů rady (radních), kteří byli zvoleni z řad členů zastupitelstva. Zásadní podmínkou je, aby počet členů rady byl vždy lichý a činil nejméně 5 a nejvýše 11 členů, zároveň však nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva. Rada nebývá zřizována v obcích, jejichž zastupitelstvo má méně než 15 členů. [6, s. 43]

Úkolem rady je vydávat nařízení obce, projednávat a řešit návrhy, připomínky a podněty, předložené členy zastupitelstva nebo rady, a také připravovat návrhy na jednání zastupitelstva. [3]

Podle toho, jak je potřeba, se rada obce schází, nicméně tyto schůze (na rozdíl od jednání zastupitelstva) nejsou zpřístupněny veřejnosti. To však neplatí pro její usnesení, která jsou veřejná a právo do nich nahlédnout mají všichni, kterým obecní zřízení přiznává práva občanů obce starších 18 let. [7]

3.2.3 Starosta

Starosta je jedním z členů rady, zastupující obec navenek, avšak nemá povahu tzv. statutárního orgánu obce. [8, s. 74] Do své funkce je, stejně jako jeho místostarosta (místostarostové), volen zastupitelstvem z řad jeho členů. Aby mohl tento post vykonávat, je nutné, aby byl občanem České republiky. Jak starosta, tak místostarosta se za výkon své funkce zodpovídají zastupitelstvu.

Mezi nejdůležitější pravomoci a povinnosti starosty se řadí možnost jmenování tajemníka obecního úřadu, zodpovědnost za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, informování veřejnosti o činnosti obce, svolávání a řízení jednání zastupitelstva a rady obce, a rovněž pozastavení usnesení rady obce, pakliže je přesvědčen, že bylo nesprávné. Takto pozastavené rozhodnutí je poté samotným starostou předloženo k rozhodnutí nejbližšímu zasedání zastupitelstva obce, které má v této věci konečné slovo. [6, s. 45-46] Pokud by došlo na srovnání funkce starosty s poměry v celostátní politice, dá se prohlásit, že starostovi je v tomto konkrétním bodě mnohem bližší post prezidenta, protože prezident podobně jako starosta disponuje možností vracet návrhy zákonů Poslanecké sněmovně, která jeho veto může přehlasovat.

3.2.4 Obecní úřad

Obecní úřad se skládá ze **starosty**, **místostarosty** (místostarostů), **tajemníka** obecního úřadu, pakliže je tato funkce zřízena, a **zaměstnanců obce** zařazených do obecního úřadu. V čele obecního úřadu stojí starosta. Rada obce má pravomoc zřídit pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu odbory a oddělení, do kterých jsou začlenění zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu.

Obecní úřad je v oblasti samostatné působnosti povinen plnit úkoly, které mu byly uloženy zastupitelstvem obce nebo radou obce, a pomáhá výborům a komisím v jejich činnosti. Dále vykonává přenesenou působnost v základním rozsahu svěřeném obci kromě věcí, které patří do působnosti jiného orgánu obce.

V obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností je zřízena funkce tajemníka obecního úřadu, který se řadí mezi zaměstnance obce. Ostatní obce mohou, ale nemusí zřídit funkci tajemníka obecního úřadu.

Tajemník obecního úřadu se za svou činnost, která spočívá v plnění úkolů obecního úřadu v samostatné i přenesené působnosti, odpovídá starostovi. Konkrétně se tajemník zabývá úkoly, které mu byly svěřeny zastupitelstvem obce, radou obce nebo starostou, stanovuje na základě zvláštních právních předpisů platy všech zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele podle zvláštních právních předpisů vůči zaměstnancům obce zařazeným do obecního úřadu, vydává spisový řád atd. Tajemník obecního úřadu je přítomen na zasedání zastupitelstva obce a zúčastňuje se i schůzí rady obce s poradním hlasem. Tajemník obecního úřadu může být členem politických stran a politických hnutí, ale nesmí v nich vykonávat žádnou funkci. [9, s. 51-52]

3.2.5 Orgány zastupitelstva obce a rady obce

3.2.5.1 Výbory

Zastupitelstvo obce je oprávněno zřídit jako své **iniciativní a kontrolní orgány** výbory. Výbory předkládají zastupitelstvu obce svá stanoviska a návrhy. Zastupitelstvo obce pokaždé zřizuje **finanční** a **kontrolní** výbor. Obec, jejíž územní obvod obývá podle posledního sčítání lidu alespoň 10 % občanů hlásících se k jiné národnosti než české, zřizuje také **výbor pro národnostní menšiny**. Mezi členy tohoto výboru patří i zástupci národnostních menšin, pakliže jsou delegováni svazem utvořeným podle zvláštního zákona. Výbor pro národnostní menšiny však musí být vždy tvořen nejméně z poloviny příslušníky národnostních menšin. S výjimkou osadního výboru je **předsedou výboru vždy člen zastupitelstva**.

Výbory plní úkoly, kterými je pověřilo zastupitelstvo obce. Ze své činnosti jsou **výbory odpovědný zastupitelstvu obce**. Výbory mají vždy lichý počet členů a scházejí se podle potřeby. Usnesení výboru je platné, jestliže s ním vyslovila souhlas nadpoloviční většina všech členů výboru. Pokud jde o finanční a kontrolní výbory, ty jsou nejméně tříčlenné a jejich členy nesmí být starosta, místostarosta, tajemník obecního úřadu a ani osoby, které zabezpečují rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu.

Finanční výbor kontroluje, jak obec hospodaří s majetkem a finančními prostředky, a plní i další úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce. **Kontrolní výbor** pak provádí kontrolu plnění usnesení zastupitelstva obce a rady obce, je-li zřízena, dohlíží, zda jsou dodržovány právní předpisy ostatními výbory a obecním úřadem na úseku samostatné působnosti, a plní také další kontrolní úkoly, jimiž jej pověřilo obecní zastupitelstvo.

V částech obce může zastupitelstvo obce zřídit osadní výbory, jehož členy jsou občané, přihlášení k trvalému pobytu v té části obce, pro kterou je osadní výbor zřízen, a určení zastupitelstvem obce. Předseda osadního výboru je volen zastupitelstvem obce z řad členů osadního výboru. Mezi pravomoci osadního výboru patří možnost předkládat zastupitelstvu obce, radě obce a výborům návrhy, týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce, vyjadřovat se k návrhům předkládaným zastupitelstvu obce a radě obce k rozhodnutí, pakliže se týkají části obce, vyjadřovat se k připomínkám a podnětům předkládaným občany obce, kteří jsou přihlášení k trvalému pobytu v části obce, orgánům obce. [9, s. 52-53]

3.2.5.2 Komise

Rada obce zřizuje vedle výborů jako své **iniciativní a poradní orgány** také komise. Ty **předkládají** svá **stanoviska a náměty obecní radě**. Komise však může být i výkonným orgánem, jestliže jí byl svěřen výkon přenesené působnosti v určitých věcech. Za takové situace může být předsedou komise pouze osoba, která, není-li zákonem stanoveno jinak, prokázala zvláštní odbornou způsobilost v oblasti komisi svěřené přenesené působnosti.

Komise se usnáší většinou hlasů všech svých členů. Za svou činnost se komise odpovídá radě obce, v případě výkonu přenesené působnosti na svěřeném úseku je pak odpovědná starostovi. [9, s. 53]

3.3 Komunální volby

Ponecháme-li stranou Evropské volby a přímou volbu prezidenta, mají voliči v České republice příležitost účastnit se hned čtyř druhů voleb: do Poslanecké sněmovny, Senátu, krajských zastupitelstev a zastupitelstev obcí. Ještě v nedávné době přitom komunální volby zůstávaly stranou zájmu politologů, kteří se věnovali spíše problematice stranických systémů a teoriím koalic, a v souvislosti s volbami byla jejich pozornost

směřována spíše na ty parlamentní, případně krajské. [10] Aby bylo možné vymezit místo komunálních voleb v politickém systému ČR, je třeba nejprve zmínit alespoň ve stručnosti jejich základní znaky.

V jedné větě se dají komunální volby shrnout jako proces, na základě kterého jsou zastupitelské orgány obcí obsazovány místními představiteli. Komunální volby k tomuto účelu využívají systému poměrného zastoupení, otevřených kandidátních listin, pětiprocentní uzavírací klauzule a tzv. panašování. [11] Obyvatelé České republiky odevzdali svůj hlas v komunálních volbách již šestkrát, a to v letech: 1994, 1998, 2002, 2006, 2010 a naposledy v roce 2014.

Aktivním volebním právem do zastupitelstev obcí však disponují pouze občané České republiky a občané států Evropské unie s trvalým bydlištěm v obci, kteří nejpozději v druhý den voleb dosáhli plnoletosti. Většinou je území obce pro komunální volby bráno za jeden volební obvod, zastupitelstvo obce má však ve své kompetenci možnost vydat rozhodnutí, že těchto obvodů bude víc, a to tak, *„aby se v obcích do 10 000 obyvatel v každém volebním obvodu volilo nejméně pět zastupitelů, v obcích do 50 000 obyvatel nejméně sedm zastupitelů a v obcích nad 50 000 obyvatel nejméně devět členů zastupitelstva obce.“* [6, s. 60] O hlasy voličů zápolí nejen politické strany, ale i nezávislí kandidáti a sdružení, a to za předpokladu, že jejich kandidátní listina je podpořena peticí určitého počtu obyvatel daného volebního obvodu. [6, s. 61]

Volič může ze zákona udělit v komunálních volbách tolik hlasů, kolik zastupitelů má být zvoleno. Hlasovat přitom může jak pro jednu kandidátní listinu, tak pro jednotlivé kandidáty, nebo tento postup dokonce kombinovat. [6, s. 60-62] Preferenční hlasy nabývají na významu v rámci kandidátní listiny až ve chvíli, kdy kandidát dosáhnul více než 10 % průměru počtu hlasů příslušné kandidátní listiny. Postup do skrutinia pak omezuje kvorum *„5 % z celkového počtu platných hlasů poděleného voleným počtem členů zastupitelstva a vynásobeného počtem jejich kandidátů, nejvýše však voleným počtem členů zastupitelstva.“* [11] K přerozdělování mandátů potom probíhá na základě d'Hondtovy metody, která do určité míry zvýhodňuje větší strany před menšími. [12, s. 101]

3.4 Komunální volební systém

Mezi lety 1990 až 2004 se *řádné* komunální volby uskutečnily celkem čtyřikrát. Volby v roce 1990 se řídily zákonem č. 368/1990 Sb., v roce 1994 a 1998 zákonem č. 152/1994 Sb. a konečně volby v roce 2002 zákonem č. 491/2001 Sb. V době mezi řádnými volbami 1990 a 1994 byl navíc platný zákon č. 298/1992 Sb., podle kterého se řídily tzv. *nové* komunální volby v nově vzniklých obcích či v obcích, kde se v daném období snížil počet členů zastupitelstva pod zákonem povolenou mez. Z pohledu legislativní úpravy byl způsob hlasování a přidělování mandátů v podstatě totožný s postupem upraveným v předchozím zákoně z roku 1990.

Obecně je možné komunální volební systém vymezit jako *určitý druh* poměrného volebního systému kandidátních listin s pružnými (otevřenými) kandidátními listinami. Platí přitom, že každý volební systém je svým způsobem jedinečný, což je pro český komunální volební systém platné dvojnásob. Specifičnost komunálních politických prostředí přiměla zákonodárce k tomu, aby přistoupili k nekategorizovaným úpravám některých komponent komunálního volebního systému. [9, s. 119-120]

3.4.1 Volební obvod

V zásadě je obec tvořena jedním **vícemandátovým volebním obvodem**. Přesto volební zákon poskytuje možnost vytvořit volební obvody v obcích s nejméně deseti volenými zastupiteli (obce nad 500 obyvatel). Mezi výjimky patří hlavní město a územně členěná statutární města, ve kterých mohou být městské části či městský obvod součástí pouze jednoho volebního obvodu. V obcích do 10 000 obyvatel je ve vytvořeném volebním obvodě voleno minimálně 5 členů zastupitelstva, v obcích do 50 000 obyvatel 7 zastupitelů a nad 50 000 obyvatel zastupitelů 9.

Jako zajímavá se ukazuje skutečnost, že v roce 2001 vymizelo ze zákona ustanovení o proporcionalitě volené části zastupitelstva v daném volebním obvodu k příslušnému počtu voličů. Zákonem umožněná volnost ve formování libovolně velkých volebních obvodů (v rámci vytyčených mantinelů) tak snadno může vést k defektu principu rovnosti hlasu (ve smyslu materiálním, tedy váhy hlasu) voličů z různých volebních obvodů. Na druhou stranu došlo k posunu v odpovědnosti za vymezení volebních obvodů. Až do roku 2001 náleželo stanovení velikosti volebních obvodů a

determinace jejich hranic do kompetencí exekutivního orgánu obce. Zpravidla tak o tom rozhodovala volební strana, ovládající obecní radu s nejvyšším (ovšem ne vždy nutně majoritním) volebním ziskem. Současná úprava zákona však praví, že rozhodující slovo má zastupitelstvo obce. [9, s. 120]

3.4.2 Forma kandidatury

U vícemandátových volebních obvodů se většinou vyskytuje předpoklad formy kandidatury v podobě kandidátních listin. V případě komunálního volebního systému se jedná o **otevřené kandidátní listiny**. Ty voliči umožňují odevzdat hlas konkrétní kandidátní listině, jednotlivým kandidátům, nebo kombinovat hlasování pro kandidáty z různých kandidátních listin.

Do obecního zastupitelstva kandidují tzv. *volební strany*. Volební stranou jsou kromě politických stran, politických hnutí a jejich koalic myšleni i nezávislí kandidáti a jejich sdružení, sdružení politických stran či politických hnutí a nezávislých kandidátů. Pasivní volební právo je vedle věkového censu (18 let) omezeno také censem tzv. *obecního občanství*.

Významnou roli hrají v komunálních volbách již zmínění nezávislí kandidáti a jejich sdružení. Registrace jejich kandidátních listin je však podmíněna předložením petice s podpisy voličů daného volebního obvodu, kteří podporují jejich kandidaturu. Tato podmínka je poměrně ospravedlnitelná, neboť nezávislí kandidáti nejsou, na rozdíl od politických stran, podrobeni registraci dle zákona. Problémem je však stanovení počtu podpisů, nutných pro registraci kandidátní listiny nezávislých kandidátů. V současné době je počet občanů, jejichž podporou je kandidatura nezávislého kandidáta podmíněna, určena procentem z celkového počtu obyvatel daného volebního obvodu. Pro jednotlivé kandidující nezávislé kandidáty je navíc výše daného procenta odvozena od velikostní kategorie obce (respektive demografické velikosti území volebního obvodu). U sdružení nezávislých kandidátů je procento podpisů stanoveno jednotnou sazbou (7 %), což vede někdy k paradoxním situacím, kdy v obcích s vyšším počtem obyvatel (přibližně nad 15 000 obyvatel) se jako výhodnější ukazuje pro nezávislé kandidáty spíše založení politické strany než sdružení. Počet podpisů pod peticí, podporující založení politické strany, je totiž zákonem o politických stranách stanoven jednotně na „pouhých“ 1 000 podpisů. [9, s. 123-124]

Tabulka 2 - Počty podpisů na peticích

Obec, městská část, městský obvod, popřípadě volební obvod	Potřebné počty podpisů voličů zapsaných v seznamech	
	pro nezávislé kandidáty	pro sdružení nezávislých kandidátů
	z počtu obyvatel obce, městské části, městského obvodu, popřípadě volebního obvodu	
do 500 obyvatel	5 %	7 %
nad 500 do 3000 obyvatel	4 %, nejméně 25	7 %
nad 3000 do 10 000 obyvatel	3 %, nejméně 120	7 %
nad 10 000 do 50 000 obyvatel	2 %, nejméně 600	7 %
nad 50 000 do 150 000 obyvatel	1 %, nejméně 1000	7 %
nad 150 000 obyvatel	0,5 %, nejméně 1500	7 %.

Zdroj: Příloha k zákonu č. 491/2001 Sb.

3.4.3 Struktura hlasu

Struktura hlasu je úzce provázána s formou kandidatury. Spolu s otevřenými kandidátními listinami umožňuje komunální volební systém voliči tzv. **kombinovaný hlas**. V praxi současných komunálních voleb to vypadá tak, že volič může kombinovat hlasování pro kandidáty z různých stranických soupisek. K tomuto účelu má k dispozici takový počet hlasů, který odpovídá volenému počtu budoucích zastupitelů za daný volební obvod.

Takový preferenční způsob hlasování bývá rovněž označován jako *panašování*, které je zaváděné za účelem posílení vazby mezi zastupitelem a voličem díky větší personalizaci volby kandidátů. Cílem panašování je oslabit roli politických stran při určování pořadí jejich kandidátů v procesu přidělování mandátů. Z pohledu kandidátních stran by tak mělo dojít k významnému podkopání pozice vůdčích kandidátů, což by mohlo směřovat až k potencionálnímu vnitrostranickému soupeření o voličskou přízeň. Ve skutečnosti je však důležitý také způsob, kterým jsou zastupitelská křesla přidělována konkrétním kandidátům v rámci kandidátní listiny. Teoreticky by daná metoda měla být odvoditelná ze struktury hlasu. Tím, že volič za pomoci panašování vyjadřuje svým hlasem podporu konkrétním kandidátům, zvyšuje jejich šanci na zvolení bez ohledu na složení kandidátní listiny. To nepochybně platilo ještě v řádných komunálních volbách v roce 1990 a v nových volbách konaných do července 1994, kdy byly mandáty uvnitř

kandidátních listin automaticky přidělovány kandidátům podle výše získaných preferenčních hlasů. Novela z roku 1994 ovšem přišla s novými pravidly pro distribuci mandátů v rámci kandidátních listin, a tak byl výše zmiňovaný vliv panašování zmírněn. Od řádných komunálních voleb 1994 se totiž počet mandátů získaných volební stranou přiznává kandidátům podle jejich pořadí na volebním lístku. S přihlédnutím ke skutečnosti, že při podobném způsobu rozdělování zastupitelských křesel by princip panašování postrádal význam (výsledek by byl podobný efektu přísně vázaných kandidátních listin), zákon stanovil opatření, na jehož základě se uplatňuje pravidlo preference dle volebního výsledku ve skupině kandidátů, kteří překročí hranici 10 % nad průměrný počet hlasů příslušné kandidátní listiny. Tedy:

$$\frac{\text{počet hlasů nutný pro postup na první pozici kandidátní listiny}}{\text{počet kandidátů na kandidátní listině}} \geq 110\% \cdot \frac{\text{počet hlasů získaný volební stranou}}{\text{počet kandidátů na kandidátní listině}}$$

Jinými slovy, kandidáti, kteří mají to štěstí, že překročí stanovenou hranici (lze ji pojmenovat jakousi „vnitřní klauzulí“), mají nárok na získání mandátů v pořadí dle výše jejich volebního zisku, zatímco pořadí ostatních kandidátů se řídí pořadovým číslem kandidátů, aniž by se přihlíželo k počtu obdržených preferenčních hlasů. Konečný agregovaný efekt metody přidělování mandátů tedy implikuje dva zcela protichůdné trendy a dochází tak (přínejmenším) ke zpochybnění míry personalizace volby. Kontradikce zákona spočívá v tom, že zatímco způsob volby panašování je zaváděn za tím účelem, aby byl oslaben vliv volebních stran na výběr vítězných kandidátů, podmínka překročení daného limitu má jednoznačně opačný záměr. Dochází tak k ambivalentnímu účinku volebního systému, který dává voliči možnost ovlivňovat konečný výběr kandidátů, aby byla jeho volba následně oslabena ve prospěch kandidátů preferovaných volební stranou.

Současně s daným tématem vyvstává i otázka vhodnosti nepřímé volby starosty. Úspěšnost zvolení určitého zastupitele do funkce starosty je totiž odvislá od síly jeho podpory v zastupitelstvu obce (nikoli od počtu obdržených hlasů). Teoreticky tak stranický princip volby může umožnit obsadit post starosty obce zastupitelem s minimálním volebním ziskem. [9, s. 124-126]

3.4.4 Volební klauzule

Umělou volební klauzuli do komunálního volebního systému umístil teprve až zákon č. 491/2001 Sb. Počet hlasů nutný pro postup do skrutinia byl stanoven v relativní výši, a to na 5 % z celkového počtu hlasů upravený pro konkrétní volební stranu koeficientem, který vyjadřuje poměr počtu kandidátů volební strany k počtu volených zastupitelů (v obcích, kde došlo k podání jen jedné kandidátní listiny, se pochopitelně k pětiprocentní hranici nepřihlíží). Jednodušeji lze způsob výpočtu znázornit následujícím vzorcem:

$$\text{počet hlasů nutný pro postup do skrutinia} \geq 5\% \cdot \text{celkový počet platných hlasů} \cdot \frac{\text{počet kandidátů na kandidátní listině}}{\text{počet členů voleného zastupitelstva}}$$

Smyslem takovéto adjustace uzavírací klauzule zvláště pro každou stranou je vykompenzovat nevýhodné pozice volebních stran s menším počtem kandidátů, než kolik je počet volených zastupitelů. S ohledem na způsob hlasování, kdy je voliči dáno k dispozici tolik hlasů, kolik je počet členů budoucího zastupitelstva, by v souvislosti s volební klauzulí docházelo k diskriminaci zejména nezávislých kandidátů. Avšak, jak už bylo řečeno, ke znevýhodnění nezávislých kandidátů (respektive jednočlenných kandidátních listin) z uvedeného důvodu skutečně dochází, ovšem až při konečném přidělování mandátů, které je podmíněno celkovým počtem získaných hlasů volební stranou a nikoli volebním ziskem jednotlivých kandidátů.

Příspěvek volebního kvóra k celkové nevyváženosti volebních výsledků je přímo úměrný velikostní kategorii dané obce. U větších obcí, kde se komunálních voleb účastní větší množství politických subjektů, je patrnější daleko silnější redukční a koncentrační účinek zmiňovaného opatření v porovnání s malými obcemi, ve kterých je význam podobného efektu volební klauzule málokdy zaznamenatelný (přirozený práh významně převyšuje individuálně nastavenou volební klauzuli). [9, s. 126-127]

3.4.5 Volební formule

V komunálním volebním systému platí, že volebním stranám jsou mandáty přidělovány dle principu poměrného zastoupení. Pro přepočítání volebního zisku na mandáty se v současné době využívá d'Hondtovy metody volebního dělitele, která byla poprvé

použita ve volbách roku 2002. V předchozích třech volbách byla pro daný účel použita metoda Sainte-Laguë, která oproti d'Hondtově vykazuje proporcionálnější výsledky. Dojde-li k porovnání intervalů mezi děliteli obou metod, dá se usuzovat, že d'Hondtova metoda by měla favorizovat strany s vyšším volebním výsledkem než metoda Sainte-Laguë, která by naopak v menších volebních obvodech měla přát spíše stranám s nižším volebním výsledkem.

Pro přidělení mandátů se při výpočtu nejdříve vychází z celkového počtu hlasů získaných volební stranou. S přihlédnutím ke skutečnosti, že volební systém využívá otevřených kandidátních listin ve spojení s kombinovaným hlasem (panašováním), má volič k dispozici tolik hlasů, kolik je počet členů voleného zastupitelstva. Hlas pro kandidáta tedy v zásadě znamená hlas pro volební stranu. Současně také hlas pro volební stranu je teoreticky hlasem pro každého z kandidátů (celkový počet hlasů získaný označením volební strany voličem je však snížen o počet jím označených kandidátů jiných stran). Z uvedeného se nechá vyvodit, že pro maximalizaci volebního zisku strany je potřeba, aby za volební stranu kandidovalo co možná nejvíc kandidátů. Je tak možné dojít k závěru, že zmíněný způsob přidělování mandátů je nevýhodný pro samostatně kandidující nezávislé kandidáty, kteří s každým dalším kandidátem uvedeným na kandidátní listině jiné volební strany dosahují jasné *komparativní nevýhody*. Samostatně kandidujícím nezávislým kandidátům tak nezbyvá jiné řešení, než se uchýlit ke sdružování na společných kandidátkách či k „nechtěné“ kandidatuře za jinou volební stranu.

Dalším častým projevem používané metody přepočtu volebního zisku na mandáty je mezistranická disparita v počtu hlasů, které obdrží zvolení zastupitelé. Ne nezvykle může docházet k situacím, kdy zvolený zastupitel jedné strany získal méně hlasů méně preferenčních hlasů v porovnání s náhradníkem některé z úspěšnějších volebních stran. V odstavci, pojednávajícím o struktuře hlasu, bylo uvedeno, že to samé platí i v rámci jedné kandidátní listiny. Objevuje se tak i opačný pohled na možnost manipulovat s konečným výsledkem voleb za použití pravidel distribuce zastupitelských křesel. Jak bylo řečeno, aby byl maximalizován volební zisk strany, je nutné naplnit celou kandidátku. Pro zvýšení pravděpodobnosti volebního úspěchu je tak příhodné, aby byly kandidátní listiny doplněny o „redundantní“ (většinou nezávislé) kandidáty, kteří volební straně přinesou lepší volební výsledek s každým odevzdaným hlasem pro volební stranu (celou

kandidátní listinu). V případě malých politických subjektů se však v komunálním prostředí jedná nezřídka o velice složitou věc. Kvůli opatření, které posiluje vliv strany na konečné přidělování mandátů kandidátům, je pravděpodobnost zvolení snižována v nepřímé závislosti na výši kandidátního čísla kandidáta. Ambice kandidáta na zvolení tak již nepředstavují nezbytnou podmínku jeho kandidatury. Proto se na kandidátních listinách vyskytují často i celé rodiny aktivních členů strany.

Z analýz kandidátních listin a volebních výsledků kandidátů se dají vyvodit různé strategie volebních subjektů při sestavování kandidátních listin. Většinou se sestavování pořadí kandidátů na kandidátní listině řídí podle důležitosti kandidátů pro volební stranu a v potaz jsou brány i výsledky kandidátů v minulých volbách. První místo na kandidátní listině je prakticky téměř vždy vyhrazeno pro „lídra“ strany a tedy i potencionálního kandidáta na post budoucího starosty. Další vedoucí místa volebního lístku jsou pak obsazena aktivnějšími členy strany, kteří tak mají dobrou šanci bojovat o účast v obecním zastupitelstvu. Následují je kandidáti s vyšším počtem hlasů z let minulých a na poslední místa jsou umístováni kandidáti, kteří představují pouhé doplnění kandidátky pro zajištění většího počtu hlasů pro volební stranu. [9, s. 127-128]

3.5 Nezávislí kandidáti a sdružení na lokální úrovni

Více než kde jinde je v komunální politice patrná významná role osobních vztahů, což je dáno jak velikostí některých obcí a jednotlivých zastupitelstev, tak třeba „apolitickým“ a neideologickým charakterem některých komunálních systémů. Komunální politici nejsou při svém rozhodování často vedeni žádnou ucelenou doktrínou nebo ideologií, což vede k tomu, že v obecním zastupitelstvu je těžké „pravícovost“ či „socialismus“ snadno identifikovat a ztrácí tak na důležitosti. [13, s. 81-82] Ideje a programy jsou v lokální politice nahrazovány osobnostmi, schůze politických stran nebo frakcí zastupitelů se konají pouze příležitostně, případně nabývají společenské povahy. [14, s. 278]

Největším problémem je však ideová klasifikace jednotlivých nezávislých subjektů. Ačkoli mnoho z nich tento ideologicky vyprofilovaný charakter opravdu má, nemusí to být jasné na první pohled, a to dokonce ani po prostudování jejich volebního programu. Tuto klasifikaci lze uskutečnit pouze na základě dobré znalosti místního prostředí. [15, s. 63-64]

Nezávislí kandidáti a jejich sdružení jsou bez debat charakteristickým rysem politické scény na komunální úrovni. Jejich role se však odlišuje v závislosti na velikosti obce. A tak zatímco v menších obcích zpravidla představují nezřídka jedinou formu politického zapojení, v těch větších pak často hrají roli jakéhosi doplňku politického spektra, přičemž mnohdy se s nimi můžeme setkat i na kandidátkách politických stran. [14, s. 277]

Mohou ovšem způsobit dost závažné komplikace, pokud jde o zpracování a hodnocení výsledků voleb. Samozřejmě, že se v některých případech jedná o skutečné osobnosti, které nemají s žádnou politickou stranou nic společného, nicméně nezvyklé nejsou ani situace, kdy se za proklamovanou nezávislostí skrývá taktický kalkul. Takové sdružení nezávislých potom funguje coby „záložní“ kandidátka některé z velkých stran. Byly zaznamenány i případy, kdy parlamentní strana je v obci zastoupená stranickou organizací, ale její členové se pro obecní volby rozhodnou sestavit raději nezávislou kandidátku. [14, s. 278]

3.6 Koalice

Pojem koalice je v obecné rovině zpravidla chápán jako uskupení jednotlivých politických subjektů za účelem zisku exekutivního postu, případně prosazení politického programu. [8, s. 39] Rozlišuje se mezi koalicemi *povolebními* a *předvolebními*, které se v komunální politice také často vyskytují [13, s. 99] a které mají v mnoha případech jiný účel, než jaký je předpoklad samotné teorie koalic. Zatímco předvolební koalice se sestavuje za účelem úspěchu ve volbách, povolební koalice je vytvářena především proto, aby stranám zajistila legislativní většinu v zastupitelském orgánu a většinu v radě.

3.6.1 Koalice legislativní a koalice exekutivní

Koalice se dále mohou dělit na koalice *exekutivní* a *legislativní*. Legislativní koalice se formují při vzniku jednotlivých zákonů, zpravidla nemají dlouhého trvání a nikoli nezvykle při hlasování podporují vládu (respektive obecní radu) navzdory tomu, že v ní samy nemají zastoupení. Naopak exekutivní koalice bývá podporována a udržována ve své pozici právě díky legislativní koalici a její konec přichází s novou vládou, respektive radou. [16, s. 129]

3.6.2 Typologie exekutivních koalic

Klasická teorie koalic pracuje s předpokladem dvou odlišných hlavních druhů koalic – koalicemi minimálními vítěznými a koalicemi velkými. U obou se přitom považuje za samozřejmé, že jde o „*spojenectví dvou a více stran disponující nadpoloviční většinou hlasů v legislativním orgánu.*“ [15, s. 54]

Jeden z nejnámějších politologů, Ital Giovanni Sartori, typologii koalic dále zpřesnil o rozdělení na základě řady kritérií. [15, s. 55] Koncept minimální vítězné koalice byl podle tohoto přístupu doplněn ještě o další čtyři kritéria – kritérium velikosti, kritérium počtu členů koalice, kritérium programové (ideologické) vzdálenosti mezi členy koalice a kritérium kombinující počet členů a jejich ideologickou orientaci. Vzniklo tak několik navzájem se odlišujících druhů:

- a) minimální vítězná koalice,
- b) koalice s nejmenším počtem křesel,
- c) koalice s nejmenším počtem členů,
- d) koalice s nejmenší programovou vzdáleností členů,
- e) minimální vítězná ideově propojená koalice. [16, s. 131-132]

První dvě kritéria jsou pouze mechanická, teprve až třetí je obsahové, čtvrté je pak kombinací obou. Z toho je možné vyvodit, že první tři kategorie se používají pro kategorizaci třídy, čtvrtá potom pro kategorizaci typu. [15, s. 55]

3.6.3 Třídy a typy exekutivních koalic

Jak se dá dočíst o pár řádků výše, rozeznávají se jednotlivé třídy a typy. Termín *minimální vítězná koalice* je užíván tehdy, kdy v koalici není přítomný žádný člen, jehož hlasy nejsou nezbytně nutné pro dosažení většiny v legislativním orgánu - jakmile dojde ke ztrátě jediného z partnerů, koalice tím přichází o většinu. Tyto koalice jsou příznačné pro westminsterský model demokracie, kde se v politickém prostoru nalézá menší počet politických stran. [16, s. 130-131]

Stejně jako minimální vítězná koalice, také *velká koalice* se řadí mezi dvě základní třídy. Tímto názvem jsou pojmenovány ty koalice, které mají alespoň jednoho nebo více nadbytečných členů. Vyjednávání v těchto koalicích se ukazuje jako složitější, protože není jednoduché sladit více zájmů, které nejenom že bývají různé, ale často jdou dokonce

proti sobě. Takové koalice patří mezi typické znaky konsenzuálních demokracií, kde je příznivé prostředí k dohodám a kompromisům a ke konfliktům zde panuje odpor.

Příležitost pro vznik velké koalice dává i situace soutěživých systémů s jednou dominantní stranou, která však nemá nadpoloviční většinu mandátů. Tato dominantní strana uzavírá koalici s více menšími partnery ve snaze zabránit případnému vydírání od jednoho menšího partnera.

V obecném povědomí má však termín velká koalice poněkud jiný význam, protože bývá často dáván do souvislosti se spojenectvím dvou velkých, ideově protikladných politických sil, které již nepotřebují další (menší) partnery. Tento zvláštní typ koalice je ovšem natolik specifický, že je možné ho zařadit do obou tříd, tedy jak k minimální vítězné koalici, tak ke koalici velké. Je pro něj typické, že se utváří v situaci, kdy lze uzavřít koalici menší, minimální vítěznou ideologicky propojenou (což se, nejčastěji z personálních důvodů, nepodaří) a kdy opozici tvoří minimálně dva relevantní soupeři. V naprosté většině případů se přitom jedná o koalici dvoučlennou, ale nedá se vyloučit ani situace, kdy má více členů. Je zde však nutná podmínka, aby se v ní potkaly strany ideologicky protichůdné a aby mimo toto spojenectví stál více než jeden protivník či politický proud.

Občas dochází ke spojení téměř všech relevantních politických sil, přičemž taková koalice je označována jako *koalice široká* (která je spojena se třídou koalice velké). Z ideologických důvodů zůstává mimo koalici jeden relevantní politický partner, případně politický proud. I zde existují určité podmínky – koalice musí mít více než dva členy (je-li dvoučlenná, pak se jedná o typ koalice velké) a zároveň je nutné, aby se v ní objevilo více subjektů, než kolik je potřeba pro dosažení nadpoloviční většiny v legislativním orgánu. Novináři pro tento typ spojenectví rádi používají označení *duhová koalice*.

Na první pohled velice podobná, avšak nikoli totožná situace nastává ve chvíli, kdy je zformován poslední typ koalice, tedy koalice *všestranická* (znovu spojená se třídou koalice velké). Takto je označen moment, kdy se na tvorbě exekutivy podílí všechny relevantní politické síly, přičemž žádná z nich nedává veřejně najevo svoji distanci.

Pokud jde o prostupnost mezi jednotlivými kategoriemi, je zřejmé, že nejméně patrnou hranici tvoří rozdíl mezi koalicemi velkými a širokými. U hranic mezi koalicí

širokou a všeobecní je to však zcela jinak, protože přechod od široké koalice ke všeobecní se dá vyložit také jako konec „ostrakizace“ posledního z politických aktérů, ať už se jedná o politickou stranu nebo například o bývalého starostu. [15, s. 54-56]

Tabulka 3 - Třídy a typy koalic

Třída koalic (výhradně dle počtu subjektů či mandátů)	Typ koalic (dle počtu subjektů a dle ideové vzdálenosti)	
minimální vítězná	nejmenší počet mandátů	minimální vítězná ideově propojená
	nejmenší počet členů	
Velká		velká
		široká
		všestranická

Zdroj: Cabada, L. a kol., s. 57, 2006

3.6.4 Teorie koalic v podmínkách komunální politiky

V rámci politologie mezi méně probíraná témata dodnes patří problematika teorie koalic na úrovni měst a obcí. Děje se tak proto, že se na ni vztahují docela jiná pravidla a zákonitosti, než jaké jsme zvyklí z celostátní nebo krajské politiky. Politologové se často zaštiťují obecně uznávanou hypotézou, že komunální politika se od té tzv. velké odlišuje hned v několika ohledech – důležitou roli tu totiž zaujímá konsenzuální charakter, ideové rozdíly jsou minimalizovány nebo zcela eliminovány díky bezkonfliktní povaze agendy obecní samosprávy a zejména potom v malých obcích nejsou přítomny funkční atributy politických stran, jaké známe kupříkladu z parlamentní úrovně. [15, s. 109]

Významný předpoklad teorie koalic, totiž *unitární povaha politických stran*, je především v malých a menších středních obcích komplikován tím, že zdejší politické strany je možné často vnímat jako velké koalice, nebo dokonce sumu jednotlivců. [15, s. 63] Unitární povaha politických stran říká, že koaliční jednání není významně determinováno jejich vnitřní strukturou a strany tak alespoň navenek vystupují jednotně. V případě komunální politiky však toto pojetí politických stran jako unitárních aktérů nelze vzít za obecně platné, protože v jednotlivých stranách jsou přítomny různé zájmové a názorové proudy, které často tvoří vlastní politiku, a to včetně té koaliční. Tyto jednotky se

však přesně nepřekrývají s politickými stranami a spíše se dá v souvislosti s nimi mluvit o politických táborech či tzv. jádrech. [13, s. 80-81]

Když se řekne jádro, můžeme si pod tím představit provázanou či koordinovaně postupující skupinu politických aktérů o zpravidla jednociferném počtu členů. Takové jádro, ačkoli může fungovat v rámci formálně existující politické strany, se může překrývat také s institucemi mimo daný politický systém (např. sportovní oddíl, firma, kulturní dům, škola). Může se však prolínat i do dalších volebních stran, např. v podobě metastází (tzv. béčka či céčka mateřských volebních stran), založených za účelem maximalizace volebního zisku.

Mezi typické znaky jader patří jejich dlouhá životnost, která svou délkou zpravidla přesahuje i životnost stranických organizací. Postupem času, kdy se transformoval český stranický systém, se některá jádra institucionálně proměnila v komunální či regionální politické strany, což lze přičíst na vrub úpadku politických stran jako ODA či US-DEU. Nabízí se tedy tvrzení, že třebaže politické strany v malých a středně velkých obcích nelze vnímat jako unitární aktéry, jsou tu určité substituty unitárních jednotek, za která je možné pokládat právě tato jádra. [15, s. 112-113]

Dalším významným předpokladem teorie koalice jsou *racionální cíle jednotlivých politických aktérů*. Tyto cíle se nedají zobecnit, rozlišuje se totiž mezi tím, zda se jedná o americkou, či evropskou tradici. [15, s. 111] Pro americkou tradici je cílem zisk exekutivního postu, zatímco v evropské tradici je stejně důležité rovněž prosazení politického programu. [16, s. 120-121] V prostředí komunální politiky je aplikace teorie koalic problematizována skutečností, že místní aktéři chtějí nezřídká dosáhnout většího počtu rovnocenných cílů. [15, s. 111]

Jak už bylo zmíněno, mezi racionální cíle politických aktérů tak, jak je definuje teorie koalic, patří vyjma zastoupení v exekutivě i prosazení politického programu. Tito aktéři jsou ale v reáliích komunální politiky postaveni před nezvyklou situací, kdy část účastníků hry sleduje cíle zcela jiné. Tím se myslí například prosazování cílů zájmových skupin, kdy je možné sledovat prolínání politických aktérů a zájmových skupin, což umožňuje menší časová a politická náročnost spojená s výkonem funkce zastupitele. V komunální politice navíc mnoho aktérů vůbec nemá zájem o zisk exekutivního postu,

nebo moc či vliv. Tito lidé vnímají funkci zastupitele jako společenské vyžití, respektive čestnou povinnost. [15, s. 111-112] Jistěže obě tyto skutečnosti výzkum exekutivních komunálních koalic i aplikaci teorie koalic komplikují, jelikož popírají výchozí předpoklady celé teorie.

3.7 Typy jednotlivých systémů a formy jejich koalic

Z jakého důvodu je vlastně velikost obce důležitá? Mimo jiné proto, že se od ní odvíjí počet politických stran, působících v obci. Jak ukazují mnohé analýzy výsledků komunálních voleb, pro obce s počtem obyvatel mezi 2 000 až 40 000 jsou typická stranická spektra, ve kterých působí zpravidla všechny (nebo skoro všechny) parlamentní strany a kromě nich ještě další politická uskupení místního nebo regionálního charakteru. Naproti tomu v nejmenších obcích do 2 000 obyvatel je situace poněkud odlišná, neboť v porovnání s celostátní úrovní jsou tu stranická spektra co do rozmanitosti poměrně chudá a rozhodně nenapodobují složení Poslanecké sněmovny či Senátu. [14, s. 272]

3.7.1 Nejmenší obce (NO)

V prostředí nejmenších obcí (NO) zaujímají v politice významnou roli většinou pouze nezávislí kandidáti, případně jejich sdružení. Formálně jsou tu přítomny nanejvýš dvě politické strany, pro které je ovšem příznačné, že jsou založeny těsně před volbami a nemají příliš velký počet členů. Tradiční politické strany, jako jsou KDU-ČSL či KSČM, které se těší pevnému zakotvení na komunální úrovni, tu fungují spíše na spolkovém než politickém principu.

Podle vyjádření některých obecních představitelů je kandidatura za politickou stranu vnímána spíše jako nutné zlo, z čehož vyplývá, že v podstatě nezáleží na tom, pod hlavičkou jaké strany se člověk uchází o hlasy voličů. Většina kandidátů politických stran je přitom bez politické příslušnosti a předstírají, jako by se ke „svým“ stranám vůbec nepatřili, jakákoli příslušnost ke kandidátní listině je po volbách okamžitě zapomenuta. Politické strany jsou v malých obcích chápány jako zdroje konfliktů a politikaření. Místní samospráva je řízena nezávislými kandidáty, ať už mají jakoukoli formu (jednotlivci, sdružení, nebo právě nezávislí na kandidátkách politických stran).

Ke schůzím politických stran nebo zastupitelských klubů dochází pouze výjimečně, nebo mají pouze společenskou povahu. Jakákoli ideologie se tu pokládá za zdroj

„politikaření“, naopak na významu nabývá „selský rozum“ a také osobní (nezřídka i příbuzenské) vztahy a individuální a skupinové zájmy.

Více než kdekoli jinde (kupříkladu v menších a větších středních obcích je situace trochu odlišná) tu lze zaznamenat zákonem znevýhodněné předvolební koalice, protože do volebního boje se zde zapojuje prakticky každý, „kdo má ruce a nohy“. Termín koalice se při případném „politickém vyjednávání“ používá pouze zřídka, jako samozřejmá se spíše ukazuje jakási „superkoalice“.

Otázka sestavení „exekutivních koalic“ je zúžena jen na obsazení postu starosty, který je v mnoha případech neuvolněný, protože v menších obcích této velikosti nebývá ustavena rada. Konstrukce „minimálních vítězných koalic“ je tedy v nejmenších obcích viditelná málokdy. Skrytě tu lze zaznamenat náznak jakési koalice snad pouze před volbami, ten je ovšem postaven spíše na nepolitických vztazích osobního uznání. Neobvyklá není ani vzájemná podpora kandidátních listin, což je další znak, svědčící o tom, že se jedná o systém nesoutěživého charakteru. [13, s. 83-87]

3.7.2 Obce menší střední velikosti (MSO)

Počet obyvatel byl pro obce „menší střední velikosti“ stanoven na základě orientačního intervalu na 1 701 až 9 000. Je možné tu postřehnout určitou změnu, pokud se jedná o poměr sil mezi nezávislými kandidáty a politickými sdruženími – čím je obec v tomto rozmezí větší, tím větší je možnost, že tu kandidáti politických stran budou porážet své nezávislé soupeře. Důležité je však podotknout, že termínem „politická strana“ jsou myšleny i „komunální“ nebo regionální politické strany.

Ačkoli příležitostně dochází k tomu, že v obcích tohoto typu postaví svoji kandidátní listinu až dvouciferný počet politických stran, pro komunální politické systémy menších středních obcí jsou klíčová zejména jakási „jádra“, skládající se z několika aktivistů – i proto tu politické strany často působí dojemem „prázdné nádoby“, která je těmito „jádry“ (a jejich křovím) naplněna. Zatímco jádra v obcích MSO mají členskou základňu v rozmezí 1 – 30 členů, tradiční politické strany (KSČM, KDU-ČSL) na komunální úrovni mohou v tomto ohledu dosáhnout až trojciferného čísla - strany v těchto případech však budí dojem spíše společenských organizací nebo spolků. Aby došlo k maximalizaci volebního zisku, aktivisté mnohdy s přihlédnutím k malému počtu členů

umíst'ují na kandidátní listiny tzv. křoví, tedy kandidáty, jejichž cílem není ve skutečnosti zisk postu zastupitele.

Jádra mohou mít formálně podobu nezávislého sdružení nebo politické strany. Politické strany na komunální úrovni je přitom možné členit do několika kategorií. Do té první patří strany, které se těší pevnému ukotvení na parlamentní úrovni českého politického systému (ODS, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM), dále jsou to strany regionálně-komunální, které dávají možnost politické participace na nejnižší úrovni a které mohou být dále doplněny o strany komunální (Sdružení nezávislých, hnutí Nezávislí) a strany lokálně komunální.

Co se týče četnosti schůzí jednotlivých politických stran nebo zastupitelských klubů, je možné konstatovat, že v některých obcích menší střední velikosti jsou stále vzácným úkazem a zastupitelé se tu schází pouze výjimečně nebo velmi málo, případně je před zasedáním zastupitelstva uspořádána schůze pro všechny zastupitele či jejich velkou koalici. Tento nízký počet stranických a klubových setkání má pochopitelně negativní vliv na soudržnost jednotlivých volebních stran.

Jelikož strany v těchto obcích většinou nevyvíjejí velkou aktivitu ve své činnosti, voliči se při svém výběru řídí především podle toho, jaké osobnosti nacházejí na svých kandidátkách. Protože tu chybí „politický profil“, často může dojít ke značně poměrnému rozložení sil – představitelé politických stran se v některých vzácných případech ve snaze o získání co nejsilnější pozice neobracejí v rámci své volební kampaně pouze na voliče, ale snaží se podnítit vznik „spřátelených“ kandidátních listin, jejichž kandidáti na sebe „nabalí“ hlasy voličů.

Pracují přitom s předpokladem, že tyto „spřátelené“ kandidátky v případě volebního úspěchu vytvoří koalici s mateřskou stranou. Na jejich předních místech se vyskytují spřátelení nestraníci a další lidé, které by politická strana ráda měla v zastupitelstvu, ale už se jí nevešla na volitelná místa. Skrývá se za tím i určitý kalkul, protože někteří voliči odmítají volit politickou stranu už jenom z principu, nicméně rádi vyjádří svou podporu kandidátce, která má levicovou nebo pravicovou tvář. Jak je dokázáno na reálných příkladech, vítězná strana v obci je téměř bez šance oproti straně, která sice nevyhrála, avšak má své spřátelené kandidátky a tedy i více zastupitelů.

Koalice v těchto obcích mají často podobu uzavřené a neformální velké koalice, v níž existují nepsaná pravidla vymezení sfér vlivu a jednotliví aktéři proti sobě nevedou kampaň, aby mohli zůstat součástí této „velké rodiny“. Stejně jako je tomu u nejmenších obcí, i tady je termín „koalice“ užíván pouze zřídka, přičemž předvolební a legislativní koalice se vytvářejí minimálně. Konstrukce exekutivní koalice je často omezena na povolební obsazení křesel uvolněných zastupitelů a městských radních. Pokud jde o opoziční strany, ty mnohdy v soutěživých systémech v obcích tohoto typu vyjadřují exekutivním koalicím tichou podporu a pojem „opozice“ je tak vhodný spíše pro pojmenování politických uskupení mimo exekutivní koalici než pro představitele lokálního alternativního programu.

Za koaličního aktéra se tak v obcích MSO považují spíše tzv. jádra, jejichž existence souvisí s důležitou rolí osobních vztahů a s neprůhledným a nestandardním stranickým systémem. Není nutnou podmínkou, aby se jádra překrývala s politickými stranami, jejich existence totiž mnohdy přesahuje životnost místních struktur politických stran. Ve snaze o maximalizaci volebního výsledku staví jádra někdy i větší počet kandidátních listin. Charakter vytvářených exekutivních koalic je často ovlivněn vzájemnými vztahy jednotlivých jader, většinou je na základě konstelace těchto jader vygenerována velká koalice s odlišnou úrovní exekutivní participace, pojem „koalice“ přitom v menších obcích MSO není vůbec používán. Pokud jde o tvorbu koalic, zůstávají ideologické faktory stranou, a to především kvůli významné roli osobních vztahů. Důsledkem toho je tak konstrukce koalic podle hesla „každý s každým“. [13, s. 87-91]

3.7.3 Obce větší střední velikosti (VSO)

Pro obce větší střední velikosti bylo stanoveno rozmezí počtu obyvatel od 9 001 do 45 000. Dominantnímu postavení v zastupitelských orgánech v obcích kategorie VSO se těší politické strany, jejichž kandidáti patří vesměs mezi registrované členy. Etablované strany se vyznačují vyšším počtem straníků, přičemž velká část nestraníků na kandidátkách stran je tvořena kandidáty regionálně komunálních stran jako Sdružení nezávislých (SNK) nebo Nezávislí. U větších středních obcí potom s ohledem na obtížné podmínky kandidatury většinou žádná nezávislá sdružení nejsou evidována. Co se týče nezávislých kandidátů, ti většinou svoji kandidátku zašitují některou regionálně-komunální politickou stranou, v některých středních obcích jsou potom k vidění i lokálně-komunální strany.

Pokud jde o počet členů etablovaných politických stran, ten dosahuje řádu desítek, u typických stran jako KDU-ČSL nebo KSČM dokonce až stovek členů. U regionálně-komunálních stran je situace odlišná, protože jejich členská základna zpravidla sestává pouze z pár členů a v některých obcích jsou bez členů úplně. S růstem velikosti obce se zvětšuje i míra koordinace činnosti jednotlivých zastupitelských klubů. Disciplína jednotlivých frakcí zastupitelů přitom závisí i na tom, jak často dochází ke konání stranických schůzí.

Pro politické systémy obcí VSO je zdaleka nejtypičtějším funkčním modelem „polosoutěživý systém“, jehož charakteristickým rysem je obsazování exekutivních postů na základě výsledků voleb a také snížená míra soutěživosti v době mezi volbami. V některých obcích je tato snížená míra soutěživosti podmíněna velkými exekutivními koalicemi. Naopak v obcích větší střední velikosti se prakticky nikdy nesetkáme s nesoutěživým systémem.

Zatímco předvolební koalice jsou v obcích větší střední velikosti k vidění málokdy, tvorba exekutivních koalic po volbách je klíčová – v jejich mantinelech je zvolen starosta, jeho zástupci a další členové městské rady. Nejčastěji tu působí velké koalice, které, ač nezahrnují celé politické spektrum, disponují pohodlnou většinou hlasů v zastupitelstvu. Koaličními aktéry jsou zde spíše politické strany a pojem „jádro“ je tak upozaděno. Přesto je možné pozorovat určitou fluktuaci mezi politickými stranami, na jejímž základě lze prohlásit, že i v některých obcích z kategorie VSO jsou „jádra“ stále živá. I zde jsou patrné silně působící vazby mezi předními představiteli některých politických stran, které tvoří základ pro „dlouhodobou spolupráci, resp. politické aliance“. Jelikož ani zde nehraje ideologický faktor při konstrukci koalice tak významnou roli, jsou ve větších středních obcích vytvářeny různé typy koaliční spolupráce. [13, s. 92-95]

3.7.4 Největší obce

U této skupiny obcí došlo ke stanovení spodní hranice počtu obyvatel na 45 000, přičemž výrazným představitelem tohoto typu jsou územně členěná statutární města. V politických systémech největších obcí zaujímají výsadní postavení jednoznačně politické strany, zatímco nezávislí kandidáti a jejich sdružení se v těchto typech komunálních politických systémů už nevyskytují.

Zastupitelské kluby etablovaných politických stran jsou co do podílu straníků mnohem významnější, jelikož bezpartijní zastupitelé jsou podobně jako u většiny středních obcí příznačnější spíše pro regionálně-komunální politické strany, které se objevují i v této nejvyšší úrovni našeho komunálního politického systému. Pro vstup do zastupitelstev byla zavedena pětiprocentní hranice, což se projevilo srážejícím účinkem v největších městech na stranickém systému tak, že například volby 2002 byly spojeny s velkým množstvím předvolebních koalic. Co se týče počtu členů v etablovaných politických stranách (ODS, ČSSD, KSČM), tak jejich místní organizace jich mají řádově stovky, zatímco ostatní strany (KDU-ČSL) pouze desítky. Ještě donedávna přitom rozložení politických sil na této úrovni napodobovalo tu parlamentní, ke změně však došlo po volbách v roce 2002 s rozmachem regionálně-komunálních stran.

Pokud se jedná o politické systémy největších měst, tak je pro ně typický soutěživý princip „vlády a opozice“. Nejvyšší posty na radnicích a magistrátech jsou spojeny s velkou politickou prestiží – oproti středně velkým obcím je zde k vidění masivní agitace a často dochází i k návštěvám stranických špiček, přičemž do povolebního jednání občas vstupují nejvyšší představitelé jednotlivých stran. Tyto systémy se již dají považovat za zcela soutěživé, o nejvyšší posty je velký zájem – řada zastupitelů je „uvolněných“, ve větší míře jsou tu přerozdělovány finanční prostředky. Úspěch na této úrovni komunální politiky mnohdy slouží jako „výťah“ na tu parlamentní, naopak milci stranických špiček jsou nezřídka prosazováni do nejrůznějších funkcí na komunální úrovni.

Schůze politických stran a jednotlivých zastupitelských klubů jsou v největších obcích pořádány téměř denně, přičemž je zde domlouván mimo jiné společný postup na zastupitelstvu. S rostoucím počtem schůzí se zvyšuje i disciplinovanost jednotlivých zastupitelských klubů. Pokud jde o ideologii politiků v největších městech, ta zůstává kdesi na hranici mezi nepolitickým myšlením „typických“ komunálních politiků a ideologií některých politiků parlamentních, což může v největších městech vyústit i do podoby exekutivních koalic.

Termín „koalice“ se v kategorii největších měst používá již zcela běžně a s ohledem na pětiprocentní hranici nutnou pro vstup do zastupitelstva nejsou výjimkou ani koalice předvolební. Určité zárodky jednotlivých politických táborů je možné pozorovat už před volbami a jejich cílem samozřejmě není nic jiného, než dosažení bezpečné nadpoloviční

většiny zastupitelských křesel, která by jim dávala možnost obsadit městskou radu a funkce primátora či starosty a jeho náměstků (místostarostů) svými lidmi.

Minimální vítězné koalice tu nejsou žádným neobvyklým jevem, často jsou však doplňovány o další strany a za běžné minimální vítězné koalice je proto nelze pokládat. Příležitostně dochází v obcích kategorie NM i k vytváření velkých koalic. Možným důvodem pro tvorbu „neminimálních“ vítězných koalic nebo koalic velkých je přitom často snaha o vyvážené postavení stran v koalici nebo potlačení vlivu KSČM. Konstrukce velkých i programově rozmanitých koalic není ani v největších městech omezoována velkými ideologickými překážkami a také minimální vítězné koalice vznikají spíše za účelem koncentrace moci, než aby byl prosazen vyhraněný program. [13, s. 95-98]

3.8 Měření plurality lokálních politických spekter

Měření plurality politického prostředí na lokální úrovni je doprovázeno podobnými problémy jako kterákoli jiná snaha o přímou aplikaci výzkumných metod či politologických teorií, které vycházejí z praxe výzkumu politiky na vyšší úrovni, v realitě komunální politiky. Pluralita politických systémů na celonárodní úrovni je běžně spojována s existencí opozičních stran ve stranickém systému a problematikou soutěživosti. U soutěživých politických systémů jsou politologické studie často zaměřeny na zkoumání dynamiky změn stranického systému, a to jak pro účely diachronické analýzy, tak pro účely mezinárodního srovnání. Aby byla zachycena dynamika stranického systému, je možné pro tyto účely využít metody měření *polarizace* (ideologické vzdálenosti stran) stranického systému a jeho roztříštěnosti (*fragmentace*). Ovšem bezprostřední přenos a aplikace podobných výzkumných metod na lokální úrovni může vést k výsledkům, které při vzájemné komparaci jinak podobných politických prostředí mohou vést k nesrozumitelným nebo dokonce k nesprávným závěrům.

Pro komunální politické prostředí především menších venkovských obcí jsou příznačné zejména dva aspekty:

1. nízká úroveň ideologizace komunální politiky, limitující možnosti (ne-li znemožňující) měření polarizace stranického systému;
2. specifický charakter samotného lokálního stranictví, vyplývající z nejasné aplikovatelnosti „klasické“ definice politické strany na komunální úrovni a

nezastupitelnosti role nezávislých kandidátů (samostatně kandidujících i jejich sdružení) v lokálních stranických spektrech, což v důsledku vede ke zkreslení výsledků měření plurality místního politického prostředí. [6, s. 108]

3.8.1 Index efektivního počtu stran

S ohledem na uvedené jsou úvahy o měření polarizace či ideologické vzdálenosti (např. na ose pravice – levice) mezi politickými subjekty, působícími na komunální úrovni v malých obcích, nesmyslné. Je možné se tak zabývat pouze problematikou zachycení plurality lokálních politických prostředí měřením roztržitosti (fragmentace) stranického systému. Jako ukázka složité přenositelnosti zmíněných metod na komunální úroveň se nejvíce hodí nejpoužívanější a nejsnáze interpretovatelný Laakso-Taageperaův *index efektivního počtu stran*, který slouží k identifikaci velikosti (či šíře) stranického systému (buď za pomoci volebních výsledků, nebo počtu získaných mandátů) na základě relativní velikosti volebních stran.

Index efektivního počtu stran (i_{eps}) vyjadřuje obrácenou hodnotu pravděpodobnosti, že dva náhodně vybraní zastupitelé jsou součástí stejného politického subjektu (součet kvadrátů podílů jednotlivých stran na celkovém počtu křesel v zastupitelstvu $/p_i/$), nebo že dva náhodní voliči dají svůj hlas stejnému politickému uskupení (součet kvadrátů podílů volebních zisků jednotlivých stran na celkovém počtu odevzdaných hlasů $/p_i/$). Index se počítá následujícím vzorcem:

$$i_{eps} = \frac{1}{\sum_{i=1}^n p_i^2}$$

Nepluralitní systém (systém jedné strany) indikuje index hodnotou 1 (všichni zvolení zastupitelé byli kandidáty jedné strany, eventuelně všichni voliči dali svůj hlas jedné kandidátní listině). Na opačném pólu není interval indexu limitován. Vysoké hodnoty indexu tedy znamenají extrémní stupeň roztržitosti stranického systému. [6, s. 109]

3.8.2 Index plurality

Václav Bubeníček [6, s. 110] se zabývá otázkou, jestli za určující faktor plurality systému není lepší spíše považovat celkový počet kandidátů na kandidátních listinách všech volebních stran než (jen) počet kandidujících politických subjektů. Podíl počtu kandidátů na počtu volených zastupitelů by se totiž v takových případech jevil být přesnějším indikátorem plurality než např. zmiňovaný index efektivního počtu stran. Takto zvolený *index plurality* je pak identifikátorem „skutečného“ formátu lokálního politického systému – za pluralitní je potom možné brát stranický systém pokaždé, když počet kandidátů je vyšší než počet volených zastupitelů (index dosahuje hodnoty vyšší než 1).

Označení „pluralitní“ tedy sedí i na systém, ve kterém se objevuje pouze jediná strana, ale počet kandidátů uvedených na kandidátní listině je vyšší než počet volených zastupitelů (což je možné u voleb do zastupitelstva se sedmi či méně členy). Pro srovnávací analýzy (ať již v rovině času nebo prostoru) se proto jeví lepší používat jako určující indikátor plurality systému podíl počtu všech volebních kandidátů na počtu volených zastupitelů, který je nazýván jako „index plurality“. Má-li uvedený index hodnotu vyšší než 1, dá se místní politické spektrum považovat za pluralitní.

Je otázkou, do jaké míry se nechá pluralitním pojmenovat systém, neumožňující výměnu celého vedení obce. Na základě „neklasické“ teorie demokracie by se totiž dalo o pluralitním politickém spektru uvažovat jen za situace, kdy by volby dávaly možnost shodit či odvolat vládu, tedy v případě, kdy by četnost kandidátů dvojnásobně překročila počet zastupitelů ($i_p \geq 2$). V malých venkovských obcích však takový stav nastává jen málokdy, i proto se minimální podmínka převýšení počtu kandidátů nad velikost zastupitelstva jeví jako dostatečná. [6, s. 110-112]

3.9 Konfliktní linie v lokálních politických spektrech

Konfliktní linie, štěpení nebo rozpory, pro které se v české literatuře využívá anglického pojmu *cleavages*, je možné si představit jako konflikt proti sobě jdoucích zájmů různých (zpravidla dvou) skupin ve společnosti, kolem nichž se mohou případně vytvářet politické subjekty, jež dané partikulární zájmy přenáší na politickou scénu, a jejich vzájemné vztahy se potom podílí na tvorbě a mechanismu stranického systému. Konfliktních linií se nechá ve společnosti najít více a mohou se navzájem překrývat. Jak

vyplývá ze zmíněné definice, o konfliktní linii či rozporu z pohledu formování stranického systému lze ovšem hovořit pouze za situace, kdy se rozdíl mezi skupinami (ideologický, etnický, sociální, národnostní, geografický atp.) přemění z potenciálního rozporu v otevřený konflikt, jenž má navíc stálý charakter a je tak ztělesněním politického problému, napomáhajícího profilaci relevantních politických stran.

V české společnosti, jejíž sociální, národnostní nebo etnická struktura se dá považovat za vcelku homogenní, převládá socioekonomická konfliktní linie, tedy rozpor pravice vs. levice. Komunální politická úroveň ovšem obecně neposkytuje příliš místa pro ideologizaci místní politiky. Někteří autoři jako nejfrekventovanější zdroj „politických sporů“ vidí spíše osobní vztahy, než zásadní protiklad ideologických přesvědčení místních politických subjektů. [6, s. 125-126]

3.10 Typologie lokálních modelů demokracie

Jako hlavní definiční kritérium pro typologizaci obcí na základě lokálního modelu demokracie je využíván způsob sestavování kandidátní listin. Vychází se přitom z předpokladu, že sestavování kandidátních listin je predeterminováno ustálenými vzorci chování (způsoby dosahování konsensu) a mechanismem stranického systému v daném komunálním politickém prostředí a v malých obcích se řadí mezi hlavní předvolební (a často i jediné „politické“) aktivity. Zároveň se předpokládá, že model sestavování kandidátních listin jako atribut vedení volebního boje je v malých obcích natolik unikátní, že je možné ho použít pro vymezení jednoznačné hranice mezi kategoriemi malých a větších obcí. Kritérium má tedy brát v potaz i většinu variant definičních kritérií: velikost obce a zastupitelstva, rozsah sociálního prostoru (provázanost lokálních sociálních sítí), podobu místní politiky (úroveň ideologizace a rivality, respektive soutěživost systému), formát stranického spektra, způsob formování předvolebních a povolebních koalic, úroveň participace občanů na místním politickém životě, vzorce volebního chování místních elektorátů atp.

Model předvolebního sestavování kandidátních listin je založen na formátu lokálního stranického systému na volební úrovni (ve smyslu plurality) a především podobě volebního boje o hlasy voličů (úroveň rivality), jenž je už z podstaty předurčen zavedeným mechanismem stranického systému na úrovni zastupitelského orgánu, tzn. předpokládaným

modelem povolebního sestavování místní vlády, způsobem dosahování konsensu a vztahem mezi místní vládou (nebo případnou exekutivní koalicí) a opozicí (jestli vůbec existuje). Oba faktory – formát stranického systému a úroveň rivality – se dají považovat za primární definiční kritéria, která vymezují základní modely sestavování kandidátních listin, sloužících pro definování a typologizaci lokálních modelů demokracie v rámci skupiny malých obcí.

Jako pravděpodobně nejvhodnější kritérium pro definování charakteru volebního boje na komunální úrovni se nechá označit úroveň rivality (soutěživosti systému), kterou není možné definovat jen formátem stranického systému (resp. koncentrací opozice), ale i dalšími (např. psychologicko-sociologickými) faktory, jež vyplývají z lokálních tradic a místní politické kultury. Zkušenosti z výzkumu komunálních politických systémů nicméně říkají, že úroveň rivality lze u malých obcí zredukovat na problematiku koordinace procesu sestavování kandidátních listin. Dle úrovně rivality se potom rozlišuje mezi *kooperativním* (centrálně koordinovaným) a *nekooperativním* modelem sestavování kandidátních listin.

Z pohledu formátu stranického systému se dá určitý lokální systém stran vymezit jako pluralitní nebo nepluralitní. S ohledem na nejasnou definici stran a stranických systémů na komunální úrovni je ale za určující faktor plurality systému považován celkový počet kandidátů na kandidátních listinách všech politických stran a nikoli (jen) počet kandidujících stran. Za pluralitní systém je tedy, dle zavedeného indexu plurality, možné určit i systém, v němž se objevuje pouze jediná strana, což je však z hlediska obecné teorie stranických systémů nepřijatelné. Samotná volební strana většinou nemá roli klasického politického subjektu a její úloha často končí s vyhlášením výsledků voleb. Z daného důvodu je určitý systém označen za pluralitní pokaždé, kdy je počet kandidátů vyšší než počet rozdělovaných zastupitelských křesel (velikost volebního obvodu). Navíc, v souladu s definicí indexu plurality, je dále vhodné se držet rozdělení pluralitních politických prostředí na „skutečně“ pluralitní ($i_p \geq 2$) a semipluralitní ($1 < i_p \leq 2$).

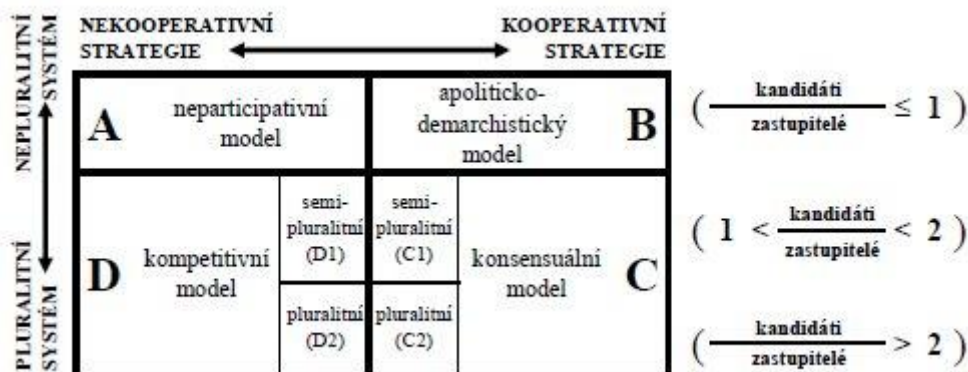
Kombinací výše zmiňovaných kritérií je možné získat typologii lokálních modelů demokracie (viz schéma níže), které obce dělí do čtyř kvalitativně odlišných skupin:

- A. nepluralitní systém + nekooperativní strategie,
- B. nepluralitní systém + kooperativní strategie,

- C. pluralitní + kooperativní strategie
- D. pluralitní systém + nekooperativní strategie.

Modely s pluralitním systémem se dále dělí na kategorie dle míry plurality na semipluralitní (C1 a D1) a pluralitní (C2 a D2). [6, s. 155-156]

Schéma 1 - Typologie lokálních modelů demokracie

Zdroj: Demokracie v lokálním politickém prostoru, s. 157

3.10.1 Model A: Neparticipativní model

První model A je tvořen skupinou obcí, v nichž je možné se setkat s nepluralitním stranickým systémem a nekooperativní strategií lokálních politických aktérů. Jde přitom zejména o obce, kde indolence a nezájem místních obyvatel o lokální politiku dosáhl té úrovně, že znamená ohrožení trvání vlastní autonomie municipality. S modelem A se nechá setkat např. v obcích, jejichž zastupitelstva zadlužila místní správu takovým způsobem, že žádný z místních občanů si netroufá vzít na sebe břímě v podobě vedení obce, aby se sám nestal terčem kritiky svých spoluobčanů. Jako jeden z indikátorů nemocného stavu místního politického systému se jeví konání opakovaných či dodatečných voleb, kterých se neúčastní ani nutný minimální počet pěti kandidátů. Předvolební aktivity jsou osekány na sestavení alespoň nějaké kandidátní listiny a týkají se běžně pouze několika obyvatel obce, pro které je zachování samostatnosti obce důležité.

Možnosti, jak zlepšit situaci obcí v dané kategorii, jsou velmi limitované a zpravidla se jedná o poslední vývojové stadium, po jehož skončení následuje zánik obce a její připojení k obci, s níž sousedí. Jedno ze záchranných lan pro podobné obce představují

nově přistěhovalí obyvatelé, kterým nezdá se záležet na zachování samostatnosti obce více než starousedlíkům. [6, s. 157-158]

3.10.2 Model B: Apoliticko-demarchistický model

Do skupiny B, apoliticko-demarchistického modelu, se řadí ty obce, ve kterých kandiduje jen jeden politický subjekt. Počet kandidátů uvedený na jediné kandidátní listině není větší než počet volených zastupitelů. Z toho vyplývá, že výsledky voleb v takových obcích jsou předem jasné. Sestavování kandidátních listin připomíná spíše nábor členů zastupitelstva, poněvadž cílem voleb je především obsazení zastupitelských křesel za účelem uchování existence místní vlády, resp. udržení nezávislosti obce. Do této skupiny patří především nově existující obce, v nichž uvedený model plní roli coby výchozí bod pro potencionální budoucí kvalitativní evoluci lokálního stranického systému. Ovšem v nemálo obcích k podobnému vývoji dojít nemusí. Funkce zastupitele a starosty obce je zpravidla neuvolněná a je možné ji chápat jako jakéhosi „Černého Petra“. Nezdá se pak v dalších volbách dochází k alternaci na kandidátce a tím pádem i ve vedení obce. Nezájem o kandidaturu v komunálních volbách znamená v jiných případech naopak pozvolné přebírání moci některou z lokálních zájmových skupin, ať již úmyslně (např. některé z dobrovolných občanských sdružení, eventuálně místní podnikatelé), nebo „z donucení“ (důchodci, ženy na mateřské dovolené atp.). Značným rozdílem od modelu A je především skutečnost, že místním občanům není lhostejná samostatnost obce. Nezájem o kandidaturu do zastupitelstva je proto především důsledek spokojenosti s dosavadním vedením obce. Rozhodování o politice obce a o jejím směřování většinou probíhá mimo politický prostor, a to buď v rámci jiných společenských aktivit, či přímým kontaktem zastupitelstva s občany obce (veřejná setkání s občany nebo zasedání zastupitelstva v místní restauraci, konání anket atp.). S trochou nadsázky lze říct, že funkční model některých politických systémů se blíží k demarchistickému modelu politického zřízení, ve kterém je místní zastupitelstvo pouze vykonavatelem vůle místních občanů a každé rozhodnutí prochází jakýmsi procesem obecného schválení komunitou. Skutečnost je však taková, že vedení obce patřící do daného lokálního modelu demokracie si počíná tak, aby nedocházelo k jakýmkoli politickým střetnutím.

S apoliticko-demarchistickým modelem je však možné se setkat spíše v teoretické rovině. Dá se totiž předpokládat, že v obcích, kde je bohatý společenský život (vyšší míra

občanské participace na veřejném životě i politické angažovanosti), má funkční model daného politického systému tendenci se přesouvat do modelu C, respektive k větší pluralitě. [6, s. 158-159]

3.10.3 Model C: Konsenzuální model

Reprezentanty konsenzuálního modelu C jsou obce s pluralitním stranickým systémem, v nichž dochází k zavádění kooperativní strategie při dosahování konsenzu. Z hlediska zvolených kritérií se nechají obce této skupiny označit za jakési vyvinutější verze obcí skupiny B. I tady je primárním cílem voleb obsazení zastupitelských křesel za účelem zachování samostatnosti obce. Pro formát stranického systému je sice typické pluralitní prostředí (počet kandidátů převyšuje počet rozdělovaných mandátů), ovšem typ volebního boje by se zde dal označit spíše za kvazikonkurenční než kompetitivní, ačkoli se voleb účastní i větší počet volebních stran. Výsledky sice nejsou předem známy, ale více méně nejsou důležité. Vlastní volby připomínají jistý druh kolektivní hry, ve které úroveň rivality dosahuje asi takové úrovně jako při místním fotbalovém utkání.

Model C je v malých venkovských obcích docela častým modelem demokracie. Pro tyto obce je typický rozšířený spolkový život. Převládá zde participativní politická kultura a účast na veřejném životě se často překrývá s politickou angažovaností. V politickém prostoru je znakem daného modelu především vysoká volební účast a také způsob kandidatury. Ve většině obcí modelu C se o hlasy voličů uchází pouze samostatně kandidující nezávislí kandidáti, jejichž kandidatura je navíc centrálně koordinována. [6, s. 159-160]

3.10.4 Model D: Kompetitivní model

Poslední skupina je tvořena obcemi, v nichž dochází k mísení různých mechanismů stranických systémů, sestavování kandidátních listin a formy vedení předvolebního boje. Od předchozích skupin obcí se skupina D liší vyšší úrovní rivality, která se odráží především v průběhu volební kampaně (po volbách často ztrácí na relevanci). Cíl voleb se již neomezuje na pouhé ustanovení jakéhokoli zastupitelstva, ale soustřeďuje se na získání a udržení kontroly nad vedením obce, čemuž odpovídá i typ volebního boje, který se mnohdy vyznačuje kompetitivním či semikonkurenčním charakterem, a typ vytvořených exekutivních koalic (nezřídka jde o minimální vítězné koalice). Kandidatura většího počtu politických subjektů představuje nutnou podmínku. Škála stranických systémů v této

skupině je natolik velká, že se vymyká možností úzkého vymezení všech možných variant. Lze se setkat jak se systémy, ve kterých kandidují pouze samostatně kandidující nezávislí kandidáti (musí ale platit podmínka přesahujícího počtu kandidátů nad počtem zastupitelů), tak i velmi vyvinutými pluralitními systémy, které se nechají bezvýhradně označit za stranické systémy. V této skupině se už vyskytují i místní organizace politických stran s působností na celonárodní úrovni. Koordinované sestavování kandidátních listin, pakliže se s ním vůbec setkáme, neprobíhá centrálně a nabývá spíše podoby předvolebních koalic či spřátelených kandidátních listin (potom se dá mluvit o semikonkurenčním typu volebního boje). Rovněž formy volebních kampaní se v obcích skupiny D značně odlišují – nemusí mít sice pokaždé kompetitivní charakter, ale pluralitní prostředí přispívá k tendenci rozlišovat mezi volebními nabídkami. V méně rozvinutých systémech se „kompetitivní výhoda“ hledá především v personálním obsazení kandidátních listin (většinou známými místními osobnostmi), zatímco v rozvinutějších systémech se dají nalézt i podstatné rozdíly ve volebních programech kandidujících subjektů.

Z výše zmíněné definice kompetitivního modelu se nechá konstatovat, že se místní funkční mechanismy politického systému blíží politickým systémům ve větších obcích. Kompetitivní model demokracie se nicméně nachází především v těch malých obcích, kde dochází ke střetnutí přinejmenším dvou skupin s rozdílnými vizemi o rozvoji obce. Častým indikátorem modelu D jsou v malých obcích opakované (nové) volby. Velikost zastupitelstva v malých obcích se totiž pohybuje v rozmezí mezi sedmi až devíti zastupiteli. Pakliže jsou volební výsledky obou konkurenčních skupin vyrovnané, opoziční skupina povětšinou drží vítěznou skupinu v šachu, neboť položením svých mandátů může vyvolat konání nových voleb. Jako další projevy rivalit skupin s odlišnými představami o rozvoji obce se ukazují časté změny v územním plánu nebo opakované přeměny a rušení již zahájených projektů. [6, s. 161-162]

3.11 Politická participace občanů

Politickou participací občanů, tj. integraci občanů do politického procesu, je možné vidět jako jeden ze zásadních problémů zastupitelské demokracie v současné době. Moderní systémy zastupitelské demokracie zápolí s klesající volební účastí a nevelkým zájmem občanů o převzetí odpovědnosti v rámci politického procesu. Zastupitelská demokracie se musí snažit zakopat příkop mezi politikou na úrovni celostátní a na úrovni

místní či regionální, mezi centrem a periferií a mezi městem a venkovem. V souvislosti s evropským integračním procesem by navíc mohlo dojít k dalšímu prohloubení této propasti v důsledku přenosu části politického rozhodování z úrovně národní na úroveň nadnárodní. I z tohoto důvodu se stále více hledají nové možnosti, umožňující zapojit občany do politického procesu a posílit jejich politickou participaci. Proto jsou v evropském správním procesu žádoucí především takové reformní kroky, které míří k decentralizaci veřejné správy a k co nejširšímu uplatnění principu subsidiarity.

Proč by vlastně měli občané participovat na politickém rozhodování? Je to totiž právě politická participace občanů, která dává veřejným úřadům potřebnou legitimitu a prostředky nutné k efektivnímu rozhodování. Rovněž jim poskytuje aktivní podporu občanů při dosahování cílů. Jindy je pak politická participace pokládána za projev vztahu občana k jeho komunitě a za součást politické socializace, tedy procesu, díky němuž se jednotlivec stává občanem. I proto je politická participace spojována s řešením problému sociální exkluze, protože představuje cestu, jak vyloučené skupiny a jejich zájmy včlenit do procesu rozhodování. Současně se však upozorňuje na to, že politická participace občanů neznamena hodnota samu o sobě, ale že vytváří strukturu, s jejíž pomocí si občané mohou vyměňovat názory, opět zvažovat či přehodnocovat své chápání důležitých otázek a také se ztotožňovat se společnými řešeními.

Určité obecné tendence, které se mohou projevovat coby oslabování politické participace občanů, je v případě ČR, podobně jako v dalších postkomunistických státech, nutné doplnit ještě o specifické rysy, související se setrvačným působením dřívější podřízenosti místní správy ústřední státní moci. Autoři, kteří analyzují transformační procesy v postkomunistických zemích, upozorňují na to, že se v nich v 90. letech sice rychle ujaly komunální volby, ale místní samospráva setrvala v zárodečné podobě a stále se projevovala určitá absence skutečného politického a ekonomického rozhodovacího mechanismu. Na rozdíl od vyspělých demokratických států, kde se reformy veřejné správy od 60. let 20. století soustředily především na zlepšení rozhodovacího procesu a na posílení politické participace občanů, v postkomunistických zemích střední Evropy se reformy veřejné správy probíhající od počátku 90. let mohly soustředit zpočátku jen na základní otázky politické a ekonomické transformace. [17, s. 69-70]

3.11.1 Účast ve volbách

Volební účast patří mezi základní ukazatele politické participace občanů. Současně se řadí i k významným charakteristikám politického prostoru. Je možné se zabývat například otázkou, jestli se volební účast v obecních volbách liší od volební účasti v jiných typech voleb. Jsou tu však také další faktory, které mají na volební účast podstatný vliv. Nejvíce volební účast ovlivňuje typ voleb. Jedná se o to, jakou důležitost voliči jednotlivým typům voleb přikládají.

Doposud se ukazuje, že nejmenší důležitost mají pro voliče v České republice volby do Evropského parlamentu. Velmi nízké volební účasti si lze všimnout rovněž u voleb do Senátu a zhruba třetinovou volební účast mají volby do zastupitelstev krajů. Jinak je tomu u voleb do poslanecké sněmovny a do velké míry i u voleb komunálních. Občané se identifikují zejména se svým státem a poslanecká sněmovna je reprezentantem jeho zákonodárné moci. Dále občan cítí sounáležitost se svou obcí, která se prezentuje jako přirozený sociální a politický prostor. Účast ve volbách do poslanecké sněmovny ve srovnání s volbami druhého sledu do senátu, krajských zastupitelstev a Evropského parlamentu dosahuje zhruba dvojnásobných hodnot. Účast ve volbách do zastupitelstev obcí se pak sice takové úrovni neblíží, nicméně přeci jen je významně vyšší než v ostatních typech voleb. [17, s. 70]

3.11.2 Politická participace a generační hledisko

Lokální politická participace se neomezuje jen na účast v obecních volbách. Zajímavé informace o integraci občanů do politického procesu dávají jednak kandidátní listiny pro obecní volby, jednak zvolená zastupitelstva obcí. I tuto oblast lze řadit k charakteristickým rysům politického prostoru na úrovni obcí.

Při srovnání věkového složení občanů, kandidátních listin a zvolených zastupitelstev se nezřídka ukazuje nedůvěra voličů k nejstarším a nejmladším kandidátům. Třebaže z psychologického hlediska lze tomu celkem porozumět, jsou tu i další možná vysvětlení. Aby byl problém plně pochopen, je nutné vzít do úvahy také povahu volebního systému. S ohledem na to, že volební systém využívá otevřených kandidátních listin společně s kombinovaným hlasem (panašováním) a volič má tolik hlasů, kolik je počet členů voleného zastupitelstva, volební strany v zájmu maximalizace volebního zisku často předkládají zcela zaplněné kandidátní listiny, na kterých se nachází tolik kandidátů, kolik

členů zastupitelstva se volí. Zmíněný způsob přidělování mandátů je nevýhodný pro nezávislé kandidáty, kteří jsou kvůli tomu nuceni sdružovat se na společné kandidátce nezávislých, nebo kandidovat za některou z politických stran. Pro pochopení problému je však důležité především to, že volební strany v nouzi zaplňují kandidátní listinu i lidmi, kteří jsou kandidáty pouze „do počtu“ a ve skutečnosti nemají zájem zapojit se do činnosti samosprávy. Ne nezvykle se přitom jedná právě o lidi z krajních věkových kategorií, tedy o „příliš mladé“ a „příliš staré“.

Doplňování kandidátů jen „do počtu“ je typické právě pro malé obce a menší města, v nichž členská základna stran je velmi malá. Kandidátní listiny jsou tu mnohdy doplňovány i příbuznými místními volebními lídry. Dá se předpokládat, že voliči mají schopnost – díky užšímu sociálnímu prostoru a vysoké provázanosti sociálních sítí uvnitř místní společnosti, především v menších obcích – prohlédnout, zda se jedná o kandidaturu míněnou vážně či kandidaturu „pouze do počtu“, a volební systém jim to umožňuje při jejich volbě vyjádřit.

Nejmladší a nejstarší kandidáti jsou však často znevýhodněni volebním systémem i tehdy, myslí-li svou kandidaturu zcela vážně. Kandidáti z krajních věkových kategorií se zpravidla nemohou pyšnit silnou pozicí v místních organizacích, a proto obvykle nefigurují na předních místech kandidátních listin. V případě, že se vyskytují ve spodní části kandidátní listiny, tedy na tzv. nevolitelných místech, mají šanci proměnit svou kandidaturu v mandát pouze tehdy, jestliže počtem získaných hlasů o 10 % překročí průměrný počet hlasů dané kandidátní listiny. [17, s. 72-74]

3.11.3 Další aspekty participace občanů

Za nepolitickou formu participace jsou obvykle pokládány aktivity, které mají co dočinění se spolkovou a zájmovou činností. Spolkový život ve venkovských obcích slouží zejména k náplni sociálních funkcí. Zájmová sdružení významně obohacují možnosti občanů účastnit se veřejného života v obci. Z pohledu typů zájmových sdružení neexistují mezi venkovskými obcemi příliš velké rozdíly, záleží pochopitelně na velikosti obce.

Výzkumy však ukázaly, že z pohledu zapojení zájmových a občanských sdružení do politického procesu existují ve venkovském prostoru obrovské odlišnosti. V řadě malých venkovských obcí, v nichž se nenacházejí místní organizace politických stran, je

lokální politická reprezentace založena výhradně na bázi občanských sdružení. Příležitostně se s takovým případem lze setkat i ve velké obci, jsou-li v ní specifické podmínky.

Jako další důležitý projev občanské participace na veřejném životě se uvádí zájem místních občanů o zasedání zastupitelstva a účast na něm. Z tohoto hlediska je situace v jednotlivých venkovských obcích značně rozdílná, častěji se však nechá setkat se stížnostmi představitelů obcí na nezájem spoluobčanů.

Někdy lze hledat příčinu tohoto stavu v neschopnosti zastupitelů se na čemkoli dohodnout, nepřipravenosti jednání a v chybějících podkladech. Za tímto projevem neschopnosti obce se však může skrývat i záměr a taktický postup, jak čelit vzrůstající se opozici. Občas se za nepřipraveností zasedání zastupitelstva maskují až příliš dobře připravená rozhodnutí. Třebaže jsou zasedání zastupitelstva veřejně přístupná, mohou být jen divadlem, které zakrývá jiná zasedání, jež probíhala bez účasti veřejnosti.

Samozřejmě, není jednoduché rozlišovat mezi dobře míněnou snahou o urychlené řešení naléhavé agendy a mezi pokusy o eliminaci opozice nebo jen snahy o vyloučení veřejnosti z rozhodování. Navíc paradoxně někdy i dobrá příprava jednání může vést ke snížení zájmu občanů o zasedání zastupitelstva. K tomu dochází například tehdy, když se zastupitelé scházejí před řádným zasedáním bez účasti zastupitelstva, kde vedou diskuzi o agendě následujícího zasedání. K rozhodnutím tak může docházet ještě předtím, než přijde na řadu řádné zasedání, a občané, kteří jsou do věci zainteresováni, jsou o výsledku jednání informováni. Nemají pak potřebu zúčastnit se zasedání zastupitelstva, které tak nabývá pouze formálního charakteru. [18, s. 30-32]

4 Charakteristika MČ Praha 6 – Suchdol

Městská část Praha 6 - Suchdol datuje vznik své samostatné existence do roku 1990, ale její samosprávná autonomnost byla legitimizována až v roce 1994, kdy si místní obyvatelé zvolili vlastní zastupitele. Suchdol se nachází v severní části Prahy na levém břehu Vltavy, přičemž zabírá rozlohu 431,21 ha.

Obec Suchdol se připojila k hlavnímu městu už v roce 1968 jako součást městské části Praha 6. Od roku 1990 byla samostatná městská část Praha 6 - Suchdol tvořena kromě samotného Suchdola ještě Sedlcem. Větší část katastrálního území přitom spadala pod Suchdol, který zahrnoval téměř 75 % území a 86 % obyvatel. V roce 2005 se odtrhl Dolní Sedlec, který se připojil k Praze 6, a do městské části tak spadaly pouze dvě základní sídelní jednotky Sedlce: Budovec, který přiléhá k zástavbě Suchdola, a Sedlec-průmyslový obvod B, tvořený rozlehlým územím západně od železniční trati.

Nejvýznamnějšími objekty v Suchdole jsou rozsáhlý areál České zemědělské univerzity v Praze, Základní škola Mikoláše Alše, Brandejsův statek (který bývá někdy nazýván rovněž jako „Suchdolský zámeček“) a římskokatolická kaple sv. Václava. [19]

Na okraji suchdolského území se rozkládá skalní útvar Kozí hřbety. V severním sousedství je pak možné nalézt přírodní rezervaci Roztocký háj – Tiché údolí, která patří do jižního okraje středočeského města Roztoky. [20]

4.1 Historie

Podobně jako Sedlec, také obec Suchdol severně od Prahy založili Přemyslovci v 10. století na cestě mezi Prahou a Levým Hradcem. Důkazem nejstaršího osídlení jsou nálezy valounové industrie z období před 300.000 lety. Nálezy z doby bronzové, (únětická kultura v Tichém údolí), bronzы knovízské kultury v Kozích hřbetech a náramek z keltského pohřebiště v Suchdole, to všechno dokládá téměř nepřetržité osídlení. Na konci 10. století věnovali Přemyslovci Suchdol Ostrovskému klášteru, který v 11. století prodal Suchdol svatojiřským benediktinám, jež ho vlastnily až do roku 1421, do husitských válek. Tenkrát měl Suchdol 100 – 110 obyvatel. Ve 14. století patřil Suchdol pražskému probošství, později byl majetkem strahovského kláštera, a to až do doby, kdy jej převzalo Staré město Pražské. Jako jeho majitelé se posléze vystřídala správa kostela Panny Marie na Louži, Týnský kostel a pražské probošství. Největší rozkvět Suchdol zaznamenal pod

rodem Sluzských, ale s českou historií je spojen také rod Budovců. Naopak s koncem třicetileté války nastaly pro Suchdol nelehké časy, protože byl i se statkem vypleněn a vypálen. Na poli „Na rybářce“ došlo k bitvě Švédů s císařskými rejtary. V roce 1679 koupili Suchdol emauzští benediktini, kteří si ho ponechali ve svém vlastnictví až do roku 1930.

Koncem 17. století byl Suchdol zasažen morovou nákazou. Jako připomínka této nešťastné události byla na místním morovém hřbitově postavena nejprve v roce 1704 zvonička a posléze kaple sv. Václava, v Sedlci potom kaple Nejsvětější Trojice v roce 1725. Hostinec Na Chumberku, který nese jméno podle pruského generála Humperta z pruskorakouské války, je také památnou stavbou, podobně jako Trojanův mlýn i zvonička z roku 1846 u nejstaršího domu čp. 2. Ve druhé polovině 19. století zaznamenal Suchdol jedno z příjemnějších období své historie, když jeho panství pozvedli Brandejsové. Na jejich dvoře působil i slavný český malíř Mikoláš Aleš, který zde vytvořil svá nejvýznamnější díla, zejména potom cyklus Vlast. Co se týče sedleckého hospodářství, to dosáhlo lepších výsledků díky nájemcům v podobě kronikářů F. J. Masera a J. B. Lablera a také prvního českého starosty, F. V. Pštrosse. Na konci 19. století se rozvíjel průmysl, především pak cihlářský, a vzrostl počet dělníků. Zatímco Sedlec se zařadil mezi součásti Prahy už v roce 1922, Suchdol se jí stal až v roce 1968.

Ve 20. století patřil mezi suchdolské atrakce Slon s restaurací v útrobách. Suchdolské mrazírny, největší výrobní podnik v obci, byly postaveny ve druhé polovině 20. století. V první polovině 20. století byla za chloubu Suchdola pokládána místní obecná škola, ale vážnost si Suchdol vydobyl až se stavbou Vysoké školy zemědělské, vzniknuvší ve druhé polovině tohoto století. Suchdol o sobě dal vědět i v 90. letech, kdy zde byla vybudována první česká bezbariérová základní škola a na náměstí vyrostla další dominanta obce, hotel Vienna. V roce 1990 se území Sedlce připojilo k Suchdolu, aby s ním vytvořilo samostatnou městskou část Praha 6 - Suchdol. [21]

To trvalo až do 1. ledna 2005, kdy se část Sedlce, Dolní Sedlec, rozhodl na základě petice občanů pro přechod pod městskou část Praha 6. [19] Održení tohoto katastrálního území bylo doprovázeno vcelku vyhoceným jednáním mezi představiteli obou městských částí, přičemž spor se týkal především změny hranic. Situaci pomohlo vyřešit až to, že Praha 6 poskytla Suchdolu určitou finanční kompenzaci, která souvisela mimo jiné

s prostředky vynaloženými na opravy po povodních a odpuštění více než jednomilionového dluhu. „Necítím to jako prohru, jsem rád, že jsme se dohodli,“ prohlásil tehdejší starosta Suchdola Václav Čížek po náročných debatách. [22] Městská část Praha 6 - Suchdol však tímto rozhodnutím ztratila nejen přibližně 588 tisíc metrů čtverečních území, ale rovněž zhruba 300 obyvatel. [23]

4.2 Počet obyvatel

Počet obyvatel v Suchdole až do roku 1970 rostl. Zatímco na konci 19. století a začátkem 20. století byl tento růst méně nápadný, mezi lety 1921 a 1970 o sobě dal vědět výrazněji. Ve 20. století dosáhla obec do počtu obyvatel svého vrcholu (5 847 obyvatel) roku 1970 [20], nicméně od té doby bylo patrné určité ustrnutí, jehož tendenci bylo možné nadobro vyvrátit až v roce 2011, kdy bylo na území městské části v rámci sčítání lidu zaznamenáno 6 982 obyvatel, z toho 3 428 mužů a 3 554 žen. Podobně jako roku 2001, rovněž v roce 2011 ženy početně mírně převažovaly (50,9 %). [24]

Tabulka 4 - Vývoj počtu obyvatel v MČ Praha 6-Suchdol

Rok	Počet obyvatel k datu SLDB	Rozdíl oproti předchozímu cenzu	Rozdíl oproti předchozímu cenzu v %
1970	5 847	x	x
1980	5 750	-97	-1,7
1991	5 107	-643	-11,2
2001	5 272	165	3,2
2011	6 982	1710	24,5

Zdroj: Přepřacováno podle Českého statistického úřadu

První výraznější snížení obyvatelstva, které zahrnovalo 643 obyvatel, se dostavilo po zhruba dvacetileté stabilizaci v letech 1980-1991. Jisté zvýšení nastalo až v posledním období mezi sčítáními mezi lety 1991 a 2001. Ačkoli tento přírůstek nebyl bůhvíjak početný (165 obyvatel), stal se předzvěstí konce netypického poklesu občanů v této městské části. Větším dílem se na celkovém počtu obyvatel podílelo katastrální území Suchdol, které zabírá více rozlohy, oproti tomu Sedlec do tohoto součtu přispěl jen 14 % obyvatelstva. [20]

4.3 Věková struktura

Tabulka 5 - Vývoj počtu obyvatel podle věku

		Celkem	Muži	Ženy	Věková skupina					
					muži			ženy		
					0-14	15-59	60 a více	0-14	15-59	60 a více
1991	celkem	5 107	2 416	2 691	438	1487	491	463	1577	651
	v %	100,0	47,3	52,7	18,2	61,5	20,3	17,2	58,6	24,2
2001	celkem	5 272	2 595	2 677	408	1673	514	336	1678	663
	v %	100,0	49,2	50,8	15,7	64,5	19,8	12,6	62,7	24,7
2011	celkem	6 982	3 428	3 554	503	2292	627	439	2286	819
	v %	100,0	49,1	50,9	14,7	66,9	18,3	12,4	64,3	23

Zdroj: Přepočteno podle Českého statistického úřadu

Jak si lze povšimnout v uvedené tabulce, muži mají převahu ve skupině dětí do 15 let (roku 1991 se však tento demografický jev na Suchdole nepotvrdil). Co se týče další kategorie, tak zatímco v produktivním věku si muži a ženy stojí poměrně vyrovnaně, ve skupině obyvatel ve věku nad 59 let už jsou ženy zastoupeny více.

Dále je možné sledovat, že v průběhu dvaceti let spolu s růstem celkového počtu obyvatel v MČ Praha 6 – Suchdol dosáhly všechny kategorie na vyšší čísla. Jediná výjimka je tvořena ženami ve věku 0-14 let, kde byl zaznamenán úbytek. Nejpočetnější věkovou skupinu pak představují obyvatelé ve věku 20-29 let, kterých je 1367, z toho 685 mužů a 682 žen. [24]

4.4 Vzdělanostní struktura

Tabulka 6 - Obyvatelstvo podle nejvyššího ukončeného vzdělání

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo ve věku 15 a více let		6 040	2 925	3 115
z toho podle stupně vzdělání	bez vzdělání	9	4	5
	základní včetně neukončeného	520	219	301
	střední vč. vyučení (bez maturity)	966	515	451
	úplné střední (s maturitou)	1 707	744	963
	nástavbové studium	171	66	105
	vyšší odborné vzdělání	101	44	57
	vysokoškolské	1 927	995	932

Zdroj: © Český statistický úřad, Veřejná databáze

V MČ Praha 6 – Suchdol až do roku 2001 převládali obyvatelé se středním vzděláním s maturitou, kteří dnes představují druhou pozici. Tento stupeň vzdělání se přitom častěji vyskytoval u žen – z celkového počtu osob s tímto typem vzdělání ženy tvoří 56,4 %. Naopak dochází ke snižování počtu osob s druhým nejčastěji se objevujícím typem vzdělání, středním bez maturity. Ačkoli ještě v roce 1991 tento typ vzdělání zaškrtilo 1270 obyvatel a roku 2001 1244 lidí [20], dnes se k němu hlásí pouze 966 občanů. Častěji se s tímto typem vzdělání lze potkat u mužů, v roce 2011 ho uvedlo 53,3 % mužů. [24]

Zastavme se u obyvatel se základním vzděláním. V této kategorii je pozorován trvalý pokles – ještě v roce 1991 ji tvořilo 925 suchdolských obyvatel, dvacet let poté pouze 520. Za poklesem osob s tímto typem vzdělání stojí také generační posuny. Je potřeba vzít v potaz, že mezi obyvatele s dokončenou základní školou v roce 1991 patřili nikoli nezvykle rovněž lidé, kteří strávili věk přípravy na povolání před 2. světovou válkou a dříve, kdy byl vyšší stupeň vzdělání považován za méně častý. Oproti tomu dnes se vyššího věku dožívají občané, kteří studovali až v době po válce, a tou dobou už nástup do povolání bez jakéhokoli dalšího vzdělání byl méně obvyklý. Základní vzdělání bylo přitom častěji uvedeno ženskou částí populace, nicméně i zde lze vidět určitou spojitost s tím, že ve starších věkových skupinách převažují právě ženy. [20]

Pokud jde o vysokoškolské vzdělání, v MČ Praha 6 – Suchdol tato kategorie obsahuje 31,9 % obyvatelstva, což z ní dělá největší vzdělanostní skupinu. V porovnání s rokem 2001 tato kategorie výrazně narostla, protože ještě deset let zpátky bylo takto vzdělaných jen 1 060 obyvatel. Mužů, kteří se mohou chlubit diplomem z vysoké školy, je potom o něco více, konkrétně představují 51,6 % této skupiny. Každopádně se dá s potěšením konstatovat, že Suchdol se, co se úrovně vzdělání týče, ve srovnání s lety 1991 a 2001 posunul opět kupředu.

4.5 Národnostní struktura

Tabulka 7 - Obyvatelstvo podle národnosti

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem		6 982	3 428	3 554
z toho národnost	česká	4 448	2 118	2 330
	moravská	14	9	5
	slezská	2	2	-
	slovenská	101	39	62
	německá	6	2	4
	polská	16	4	12
	romská	-	-	-
	ukrajinská	73	33	40
	vietnamská	14	10	4
neuveďeno	1 918	993	925	

Zdroj: © Český statistický úřad, Veřejná databáze

V městské části se k české národnosti přihlásilo 63,7 % obyvatel. Z dalších národností stojí za připomenutí 101 Slováků (v roce 2001 jich byl přibližně poloviční počet) a 73 Ukrajinců, jejichž řady se také přibližně zdvojnásobily od posledního sčítání. Značné zastoupení pak mají obyvatelé tzv. ostatních národností, naopak téměř 27,5 % lidí ponechalo kolonku národnosti prázdnou. [24]

4.6 Náboženství

Tabulka 8 - Obyvatelstvo podle náboženské víry

		Celkem	muži	ženy
Obyvatelstvo celkem		6 982	3 428	3 554
Věřící – nehlásící se k žádné církvi ani náboženské společnosti		526	217	309
Věřící – hlásící se k církvi, náboženské společnosti		824	402	422
z toho	Církev římskokatolická	426	194	232
	Církev československá husitská	37	19	18
	Českobratrská církev evangelická	44	22	22
	Náboženská společnost Svědkové Jehovovi	29	12	17
	Pravoslavná církev v českých zemích	27	9	18
Bez náboženské víry		2 478	1 259	1 219
Neuvedeno		3 154	1 550	1 604

Zdroj: © Český statistický úřad, Veřejná databáze

Skoro polovina obyvatel se nehlásí k žádné víře (45,2 %), druhá co do počtu nejsilnější skupina je pak tvořena nevěřícími, přičemž takto se určilo 35,5 % lidí, kteří žijí v MČ Praha 6 - Suchdol. Věřící představují 19,3 %. Více věřících se nachází mezi ženami, je jich téměř 20,6 % z ženské části populace. Co se týče konkrétního náboženského vyznání, nejvíce obyvatel uvedlo jako svou Římskokatolickou církev – reprezentují více než polovinu z těch, kteří se jasně postavili za nějakou církev nebo náboženskou společnost. Zbytek uvedených církví je zastoupen pouze minimálně. [24]

V letech 1991 – 2001 věřících významně ubylo. Zatímco v roce 1991 na Suchdole žilo 1 826 lidí, hlásících se k náboženství, v roce 2001 to bylo pouze 1 374 osob. [20] Tento nepříznivý vývoj se ovšem zadrhnul, jak dokládají výsledky z roku 2011, ačkoli k drobnému poklesu nakonec přeci jen došlo.

4.7 Sociální struktura a zaměstnanost

Tabulka 9 - Obyvatelstvo podle ekonomické aktivity

		Celkem	muži	ženy	
Ekonomicky aktivní celkem		3 273	1 710	1 563	
v tom:	zaměstnaní	3 098	1 618	1 480	
	z toho podle postavení v zaměstnání	zaměstnanci	2 268	1 087	1 181
		zaměstnavatelé	130	99	31
		pracující na vlastní účet	511	332	179
	ze zaměstnaných	pracující důchodci	281	134	147
		ženy na mateřské dovolené	69	-	69
	nezaměstnaní	175	92	83	
Ekonomicky neaktivní celkem		3 039	1 355	1 684	
z toho	nepracující důchodci	1 104	414	690	
	žáci, studenti, učni	1 195	636	559	
Osoby s nezjištěnou ekonomickou aktivitou		670	363	307	

Zdroj: © Český statistický úřad, Veřejná databáze

Od roku 2001 se výrazně zvětšil počet obyvatel městské části. Více se na tomto přírůstku podíleli neaktivní obyvatelé. Ještě roku 2001 tvořily ekonomicky aktivní osoby z celkového počtu obyvatel zhruba 53,1 %, o deset později už jenom asi 46,9 %. [24]

Většina ekonomicky aktivních osob je zastoupena zaměstnanými osobami, mezi které lze počítat zaměstnance, zaměstnavatele a lidi pracující na vlastní účet. Tato skupina představuje téměř 88,9 % ze všech ekonomicky aktivních. Ve srovnání s rokem 2001 byl tedy pozorován určitý posun směrem k lepšímu, tenkrát tento podíl totiž činil 86,3 %. Zvýšil se i počet pracujících důchodců – zatímco ještě v roce 2001 bylo ekonomicky aktivních 7,6 % z nich, v roce 2011 už 8,6 %. O dalších kategoriích je možné říci, že drobně přibylo žen na mateřské dovolené, nicméně ani to nezměnilo nic na tom, že stále zabírají jen velmi malou část z ekonomicky aktivních osob. Naopak důležitou skupinou ekonomicky aktivního obyvatelstva jsou nezaměstnaní, jejichž podíl ve srovnání s předchozím cenem z roku 2001 vzrostl z 2,8 % na 5,3 %. [20]

Pokud jde o ekonomicky neaktivní obyvatele, můžeme přijít s tvrzením, že podíl na celkové populaci vykázal snížení z předcházejícího stavu 45,8 % z roku 2001 na 43,5 %. Počet důchodců se oproti roku 2001 téměř nezměnil, ovšem klesl jejich podíl na

ekonomicky neaktivním obyvatelstvu, když v roce 2011 představoval 36,3 % všeho neaktivního obyvatelstva (v roce 2001 tvořil 46,5 %). Posílení se dočkala skupina žáků, studentů a učňů, kteří reprezentovali 39,3 % ekonomicky neaktivních namísto předchozích 36 %. [24]

4.8 Bydlení

Tabulka 10 - Domovní fond

		Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Domy úhrnem		1 328	1 213	92	23
Domy obydlené		1 221	1 109	90	22
z toho podle vlastnictví domu	fyzická osoba	1 087	1 073	12	2
	obec, stát	13	1	9	3
	bytové družstvo	10	1	9	-
	spoluvlastnictví vlastníků bytů	64	15	49	-
z toho podle období výstavby nebo rekonstrukce domu	1919 a dříve	38	36	1	1
	1920 - 1970	646	606	32	8
	1971 - 1980	154	145	5	4
	1981 - 1990	96	84	11	1
	1991 - 2000	138	130	7	1
	2001 - 2011	122	93	28	1

Zdroj: © Český statistický úřad, Veřejná databáze

Výsledky SLDB 2011 uvádějí, že v MČ Praha 6 – Suchdol bylo sečteno 1 328 domů, přičemž 1 221 bylo obydlených. Většina domovního fondu pak zahrnuje rodinné domy, konkrétně více než 90 % všech obydlených domů. Bytové domy tvoří zhruba 7,4 % z trvale obydlených domů, jenom necelá 2 % pak ostatní domy. Další údaje říkají, že v průběhu deseti let od sčítání roku 2001 došlo k mírnému snížení celkového počtu domů o 10. Oproti tomu přibýlo 29 trvale obydlených domů. [24]

Pokud jde o stáří domovního fondu, skoro polovina domů datuje svůj původ do období mezi lety 1920 – 1970. V letech 2001 – 2011 vzniklo celkem 122 budov, z toho naprostá většina jsou domy rodinné, kterých je více než 75 %. V tomto případě je však nutné poznamenat, že do této statistiky se zahrnují vedle nových staveb také rekonstrukce. [20] Co se týče vlastnictví, většina bytových domů náleží bytovým družstvům, fyzické osoby byly majiteli pouze 12 domů tohoto typu.

Tabulka 11 - Bytový fond

		Celkem	rodinné domy	bytové domy	ostatní budovy
Obydlené byty celkem		2 416	1 374	1 024	18
z toho právní důvod užívání bytu	ve vlastním domě	1 105	1 093	11	1
	v osobním vlastnictví	575	-	572	3
	nájemní	312	41	266	5
	družstevní	39	-	39	-
z toho s počtem obytných místností	1	77	19	58	-
	2	288	71	216	1
	3	554	242	310	2
	4	546	344	198	4
	5 a více	690	580	107	3

Zdroj: © Český statistický úřad, Veřejná databáze

Roku 2011 bylo na území městské části zaznamenáno 2 416 obydlých bytů, přičemž více než polovina byla představována byty, nacházejícími se v rodinných domech (téměř 57 %). Od roku 2001 se však počet bytových domů rapidně zvýšil, a sice o 428, tedy takřka o dvojnásobek, než kolik jich bylo sečteno před deseti lety. Ještě roku 2001 byty v bytových domech tvořily pouze 28,6 % ze všech obydlých bytů [20], za deset let už 42,4 %. [24]

Že se pražský Suchdol za poslední léta stal pro developery atraktivním místem a i v budoucnu se lze dočkat dalšího nárůstu bytů, přiznal v roce 2011 také starosta městské části Petr Hejl: „V současné době se v Suchdole připravuje výstavba dalších asi 45 bytů. V územním plánu máme prostor ještě i pro další rozšiřování.“ [25] Jak se rozrůstá nová zástavba, rostou však také nároky na infrastrukturu a občanské vybavení, což je případ třeba předškolních zařízení. „Městská část Praha-Suchdol navýšila mezi lety 2007 a 2011 kapacitu školek postupně o 40 %, tj. na současných 175 míst. Nyní otvíráme dvě oddělení školky, do kterých začne od února chodit 50 dětí,“ sdělil starosta v roce 2012. [26]

Co se týče právního důvodu užívání bytů, největší skupinou se v roce 2011 staly byty ve vlastním domě. To je dáno zřejmě i tím, že do této kategorie se počítají skoro všechny byty v rodinných domech (79,5 % obydlých bytů v rodinných domech jsou byty

ve vlastním domě). Z bytových domů patřila více než polovina bytů do osobního vlastnictví a asi třetina bytů v bytových domech byla nájemní. [24]

4.9 Občanská a sociální vybavenost

Školství hraje pro Suchdol i jeho obyvatele důležitou roli. Vedle České zemědělské univerzity, která se skládá ze šesti fakult, jednoho institutu, jedné samostatné katedry a dvou podniků praktického zaměření [27], se zde nachází i několik předškolních zařízení a základní škola. Ta nese jméno po známém českém malíři Mikoláši Alšovi a v současné době ji navštěvuje přibližně skoro 400 žáků. Výuka zde probíhá v 1. – 9. ročníku, a to zpravidla ve dvou paralelních třídách. Škola disponuje také školní jídelnou a školní družinou, přičemž její kapacita pojme až 180 žáků, v současné době rozdělených do osmi oddělení. [28]

Pokud jde o pokrytí zdravotních potřeb občanů, dá se říci, že asi nejvýznamnějším zdravotním zařízením v městské části je MEDLIN s.r.o., které vedle služeb praktického lékaře nabízí rovněž vyšetření na neurologii a možnost fyzioterapie a rehabilitace. [29] V obci ordinuje také dětská lékařka a kromě toho je možné tu najít i stomatologickou ordinaci pro děti a dospělé Zdravé zoubky s.r.o., či třeba soukromou gynekologickou ambulanci GYNELAV s.r.o. [30]

Na území Suchdola se nachází dva diskonty a několik menších obchodů s potravinami. Významnou dominantou obce je Hotel Galaxie (dříve Hotel Vienna), na Kamýcké ulici má své neoddiskutovatelné místo Penzion JaS. Samozřejmostí je přítomnost pošty, zastoupeno je zde i několik bankovních institucí a nechybí ani velký počet restauračních zařízení.

Co se týče sportovního vyžití občanů, to je z velké části pokryto ve spolupráci se Sportcentrem ČZU, které vedle zajištění výuky v rámci Katedry tělesné výchovy poskytuje široké veřejnosti nabídku v podobě využití mnoha sportovních zařízení, ať už se jedná o krytý bazén, běžeckou dráhu, tenisové kurty, posilovnu, tělocvičnu, nebo například fotbalové hřiště s umělou trávou. [31]

4.10 Doprava a infrastruktura

Z hlediska autobusové dopravy je obec obsloužená relativně dobře. Spojení s Dejvicemi, kde je i nejbližší stanice metra, zajišťují autobusové linky 107 a 147. Nově byla zřízena také noční linka 502, která jezdí ze Stodůlek okolo motolské nemocnice, Vítězné nám. (zastávka u pošty), přes Brandejsovo nám. do Suchdola k základní škole. Dále přes Suchdol projíždí příměstská autobusová linka, která spojuje Lysolaje a Suchdol a nově zajíždí na Nový Suchdol a na Výhledy.

Nedaleko Suchdola se nachází také železniční stanice Praha-Sedlec, ležící na trati 091 Praha – Kralupy nad Vltavou. Nejbližším letištěm je potom Letiště Václava Havla v Praze-Ruzyni. [32]

4.11 Spolky a sdružení

Pražský Suchdol je na spolkový život poměrně bohatý. Z významných spolků a sdružení je možné zmínit kulturně zaměřené sdružení SUCHDOL SOBĚ, které pořádá divadlo, nabízí možnost poslechnout si pěvecký sbor, organizuje výstavy a ve spolupráci s městskou částí, její kulturní komisí a Základní školou Mikoláše Alše spolupřádá slavnosti, z nichž mezi nejznámější patří každoročně konané Suchdolské posvícení. Mezi členy sdružení patří mnoho místních osobností, které zasedají v současném zastupitelstvu (Věra Štěpánková, Ludmila Knappová), nebo v něm byly dříve (Magdalena Turchichová, Jaroslava Mikolášová). [33]

Za zmínku stojí i občanské sdružení Žijeme tady, které vzniklo jako projekt dvou středoškolských studentů za účelem rozvoje veřejného prostoru s pomocí místních obyvatel. Jejich prvotní aktivitou se stalo shromažďování podnětů občanů prostřednictvím nálepek „Chci, aby tady...“, které byly následně rozvíjeny ve spolupráci s radnicí MČ Praha 6 - Suchdol. Suchdolští se tak mohli na stránkách místního zpravodaje dozvědět více o problémech, které je trápí. Dalším významným projektem se stala akce Kola narůžovo, kladoucí si za cíl zprostředkovat cyklistickou dopravu mezi různými částmi obce, snížit docházkovou vzdálenost k pravidelným linkám MHD a v neposlední řadě podporovat městskou cyklistiku a aktivní pohyb. Připravená kola se nachází na zvolených stanovištích, která jsou umístěna poblíž důležitých míst (úřad, obchod atd.), a aby bylo možné je využívat, je nutné se registrovat, neboť každé kolo má svůj kódový zámek a číslo.

V minulosti totiž došlo k určitým problémům, kdy bylo sedm kol hozeno neznámým pachatelem ze skály, a právě proto se přistoupilo k registraci kol a jejich zamykání. [34]

Dále tu lze nalézt vedle Sboru dobrovolných hasičů ještě oddíl kopané TJ Slavoj Suchdol, který byl založen v roce 1921 a jehož největším úspěchem byla účast v Pražském přeboru v sezónách 1973/74 a 1974/75. [35]

4.12 Obecní témata

4.12.1 Dálniční okruh

Z pohledu suchdolských obyvatel je nejtřeskavějším tématem nepochybně uvažovaná výstavba vnějšího okruhu kolem Prahy, který by měl propojit silnice a dálnice, paprskovitě mířící ku Praze. Celý okruh má být součástí transevropské dálniční sítě TEN-T. Ve hře jsou přitom dvě varianty, kudy by takový okruh měl vést – zatímco severní by měla být budována okolo Prahy s mostem přes Vltavu severně od Řeže, ta jižní by se vedle Dolních Chabrů dotkla právě i Suchdola. [36]

Vedení městské části zaujalo k jižní variantě odmítavý postoj. Starosta Petr Hejl tvrdí, že jižní trasa má hned několik stinných stránek – vede přes zastavěné území, negativně by působila na zdraví občanů a životní prostředí a i z finančního pohledu je méně výhodná. [37] Odpůrci okruhu několikrát úspěšně napadli plány na realizaci této části okruhu u Nejvyššího správního soudu s použitím právě těchto argumentů. [38] Tvrdou ránu zasadil obchvatu také (dnes už bývalý) hlavní hygienik ČR Michal Vít, který k němu vydal odmítavé stanovisko zdůvodněné tím, že nebyly dodrženy požadavky stanové zákonem o ochraně veřejného zdraví. [39]

Nesouhlas s plánovanou variantou dálničního okruhu, který dávalo najevo vedení MČ Praha 6 - Suchdol, reprezentované především zástupci místního sdružení nezávislých kandidátů, měl za následek časté spory s Magistrátem hlavního města Prahy. Tam se dlouhou dobu řadila mezi nejsilnější strany ODS, která patří k zastáncům jižní varianty. Podle starosty Petra Hejla byl Suchdol za svou neposlušnost v této věci šikanován, a to například tím, že mu byly hlavním městem odepírány finanční prostředky: „*Když se u nás zastavil někdy před sedmi lety Pavel Bém, řekl nám, ať se podíváme na Dolní Sedlec, kam město poslalo desítky milionů na výstavbu kanalizace, chodníků a cest. My že nedostaneme nic, protože bráníme výstavbě Pražského okruhu. Exprimátor slovo dodržel.*“ [40]

Návštěvu tehdejšího primátora na jednání zastupitelstva městské části dokládá i zápis z jednání z roku 2004. Pavel Bém při této příležitosti opravdu prohlásil, že *„jestliže MČ bojuje s hl.m. Prahou, musí počítat s tím, že nic nedostane.“* [41]

Ke sporu suchdolské radnice a vedení Magistrátu hlavního města Prahy se vyjádřil rovněž předseda MS ODS Antonín Ptáček ml. Starosta Petr Hejl (SOS) podle něj pro Suchdol těžko získá finanční prostředky, jestliže přijde na jednání a tam *„řve a bouchá do stolu“*. Sám se prý za Suchdol přimlouval na vyšších místech u svých spolustraníků, ale vždy se dočkal negativní odpovědi, že *„peníze prostě nejsou“*. Pan Ptáček v souvislosti s tímto tématem nadhodil i vysoký počet městských částí v Praze, kterých je 57, což je podle něj zbytečně moc a některé z nich by měly být sloučeny. Jako příklad uvedl Přední Kopaninu, která má velmi málo obyvatel a přesto má své zastupitele, nebo se Suchdolem sousedící Lysolaje, které hospodaří s velmi malým rozpočtem. Pokud jde o Suchdol, až 15 milionů z přibližně 23 milionového rozpočtu je údajně vyhrazeno na platy zaměstnanců. I to je jeden z důvodů, proč by se přimlouval za převedení pod Prahu 6, jako se to v minulosti stalo v případě Dolního Sedlce, a sám sebe považuje za *„suchdolského patriota, který však vidí celou věc pragmaticky.“* [42] K tomuto názoru, který s Antonínem Ptáčkem ml. sdílí i vedoucí představitelé pražské ODS, se už před časem vyjádřil starosta Suchdola Petr Hejl (SOS). Ten v něm spatřuje snahu *„odblokovat“* dostavbu pražského okruhu a získat kontrolu nad územním plánem městské části, respektive nad pozemky pro novou výstavbu: *„Takto by se zbavili potíživů, podobně, jako se to stalo v případě sousedního Dolního Sedlce, který se před sedmi lety připojil k Praze 6. Nyní místní litují, protože radnice Prahy 6 podpořila pro ně nepřijatelnou bytovou výstavbu.“* [43]

Spor o jižní variantu dálničního okruhu z pohledu Suchdola nevyřešil ani vznik menšinové vlády TOP 09 s podporou ČSSD na pražském magistrátu a odstavení občanských demokratů do opozice. Nový primátor Tomáš Hudeček se totiž kriticky vyslovil ke zrušení stavební uzávěry, která byla na území obce uvalena právě z důvodu možné výstavby koridoru uvažovaného pražského obchvatu. *"Byla široká několik set metrů a zasahovala i do ulic, kde stojí domy již téměř 100 let a prakticky znemožňovala jejich majitelům domy přistavovat,"* řekl starosta městské části Praha 6 - Suchdol Petr Hejl. Suchdolská radnice tak podala ve spolupráci s majitelem jednoho zasaženého pozemku

žalobu s odůvodněním, že uzávěra je bezúčelná a příliš dlouhá, a NSS jim v jejich stížnosti vyhověl, třebaže své rozhodnutí tehdy nijak neodůvodnil. [44]

Primátor a další pražští radní, kteří se obávali, že po zrušení uzávěry by se suchdolský koridor mohl zaplnit stavbami, tak začali ve spolupráci s Institutem plánování a rozvoje připravovat novou stavební uzávěru. *"Soud zrušil stavební uzávěru těchto významných komunikací. Protože město společně se státem trvá na tom, že by tudy měly vést, znovu chceme zavést stavební uzávěry na těchto místech, aby tam nemohl být zastavěn ani metr čtvereční,"* uvedl Hudeček. Podle něj byla v minulosti uzávěra zrušena z toho důvodu, že město vyvíjelo dlouhou nečinnost v rámci výstavby a společně se svými právníky je přesvědčen o tom, že podruhé ji soud na základě něčí žaloby nezruší. [45]

Zároveň byly pražským zastupitelstvem schváleny zásady územního rozvoje, které se týkaly mimo jiné právě diskutované trasy vnějšího okruhu města. [46] Celá záležitost však zdaleka nebyla uzavřena, neboť se zdálo pravděpodobné, že obyvatelé postižených obcí se znovu obrátí na soud. *„Občanská sdružení mohou s verdiktem hlavního města teoreticky nesouhlasit a použít zákonem stanovené opravné prostředky, nicméně se domníváme, že aktualizace zásad územního rozvoje ve vztahu k Pražskému okruhu je připravena natolik kvalitně, že by měla být obhájena i při případném soudním přezkumu,“* prohlásil mluvčí Ministerstva dopravy Tomáš Neřold. [47] Situací navíc pořádně zamíchalo vítězství ANO 2011 ve volbách do Zastupitelstva hl. m. Prahy a nástup Adriany Krnáčové do křesla primátorky, neboť je to právě Babišovo hnutí, které, stejně jako jeho koaliční partner Trojkoalice, dává přednost dobudování severní varianty pražského okruhu před jižní. [48] [49]

To se potvrdilo začátkem února roku 2015, kdy bylo Pražským magistrátem po osmi letech zastaveno územní řízení na severní část Pražského okruhu z Ruzyně přes Suchdol do Březiněvsi. Jako důvod se uvádí, že Ředitelství silnic a dálnic nedodalo včas všechny požadované dokumenty. Starosta Suchdola Petr Hejl si rozhodnutí pochvaluje a je přesvědčen, že tato státní organizace nemůže znovu podat žádost o stavební řízení, protože platné zásady územního rozvoje Středočeského kraje okruh nezahrnují. *"V tuto chvíli se neobávám toho, že by Ředitelství silnic a dálnic podalo na stavební úřad nový projekt,"* řekl Hejl. Jak se situace bude dále vyvíjet, zůstává ve hvězdách. Ministerstvo dopravy a Ředitelství silnic a dálnic sice považuje stavbu okruhu za svou prioritu, ale ani další obce,

jako jsou například Běchovice, nejasají nad tím, že by v jejich blízkosti vedla silnice s desítkami aut. [50]

4.12.2 Rozšíření letiště v Ruzyni

Případná výstavba jižní varianty dálničního okruhu však není jedinou věcí, která na suchdolském politickém kolbišti budí vášně. Další problém, který vyvolává konflikty mezi MČ Praha 6 - Suchdol a Magistrátem hlavního města Prahy, tkví v rozvoji letiště v Ruzyni, přičemž v tomto případě je předmětem sporu plánovaná nová vzletová a přistávací dráha. Výhrady suchdolské radnice k tomuto projektu se od těch k okruhu kolem Prahy příliš neliší – opět se jedná zejména o negativní vliv na zdraví obyvatel městské části. Za předpokladu, že bude dráha skutečně vybudována, by letadla ve větším počtu létala přímo nad územím Suchdola, což je trnem v oku jeho starostovi Petru Hejlovi: *„Znamenalo by to, že na celém územní městské části by nemusely být dodržovány hygienické limity hluku ve vnějším prostoru. Dopadlo by to na všech 10 tisíc občanů, kteří u nás bydlí, i na 25 tisíc studentů České zemědělské univerzity.“* [51]

Suchdol se tedy i tentokrát se stížností obrátil na Nejvyšší správní soud a opět dosáhl úspěchu – soud totiž zrušil část zásad územního rozvoje, které se týkaly právě ruzyňského letiště. [52] Jak už bylo řečeno, suchdolské tažení proti rozvoji Letiště Ruzyně přineslo v minulosti městské části spoustu problémů s vedením hlavního města. Suchdolu měl být dokonce odepřen sponzorský dar ve výši 856 tisíc korun, kterým se mu mělo letiště revanšovat za nepříjemnosti související s letovým provozem. Starosta Suchdola Petr Hejl za tím viděl mstu primátora Pavla Béma, který byl v té době členem dozorčí rady Letiště Praha. *„Bém chce Suchdol skoro totálně odříznout od finančních prostředků, aby se lidé naštváli a dál už nás nevolili,“* řekl tenkrát Hejl. Primátora však toto prohlášení překvapilo: *„Vedení Suchdola má nějaké požadavky na Letiště Praha? Vždyť ve svém volebním programu slibovali, že budou bránit jeho rozvoji.“* Celou záležitost potom bagatelizoval tím, že Suchdol nemůže očekávat od letiště finanční prostředky, které by byly použity na opravu komunikací. [53]

Společnou řeč Suchdol nenašel ani s novým pražským primátorem Tomášem Hudečkem z TOP 09. Ten totiž rozšíření letiště prosazoval s tím, že se jedná o *„naprosto unikátní republikový projekt, který směřuje k tomu, aby vzrostlo HDP.“* Nová dráha za přibližně devět miliard korun by měla být zprovozněna za šest let. To se však nelíbí

zástupcům radnic a občanských sdružení. Vedle magistrátních politiků míří jejich kritika i na pražské letiště, které prý straší obyvatele západní části metropole tím, že pokud nebude výstavba nové přistávací dráhy realizována, bude nad jejich hlavami létat mnohem větší množství letadel, než tomu bylo doposud. *"Přes Motol a Ruzyni v normálním případě řadu roků přistává asi 17 procent letadel. Pro další výpočty teď uvažují, že tam bude přistávat skoro 80 procent,"* nevychází z údivu starosta Suchdola Petr Hejl. Ve spolupráci s dalšími pražskými radnicemi a aktivisty se tak chystá krajský územní plán opět napadnout. Pakliže se svou snahou neuspějí, obrátí se na soud. [54]

4.12.3 Problémy s autobusovou dopravou a tramvaj

Vedle výše zmíněných kauz tíží občany Suchdola také další otázka, která souvisí s dopravou a životním prostředím. Je všeobecně známo, že v městské části sídlí Česká zemědělská univerzita. Každý den sem proudí stovky, ba dokonce možná tisíce studentů, což významnou měrou přispívá k tomu, že autobusy, speciálně pak linka 107, jsou přeplněné. Není přitom vůbec neobvyklé, že mnozí cestující se do autobusů nevejdou a jsou nuceni čekat na další spoj. Kromě toho, že se jedná o nepříjemný problém pro suchdolské obyvatele, kteří se vracejí unavení z práce a jsou nuceni se mačkat „tělo na tělo“ se studenty v natřískané lince, má tato skutečnost nešťastný dopad rovněž na výuku v rámci ČZU, a sice v podobě pozdních příchodů. I tento důvod vede univerzitu k podpoře úsilí o prodloužení tramvajové trati do Suchdola. [55]

Ta by měla spojovat nádraží Podbaba se Suchdolem, přičemž její cena by se odhadem měla vyšplhat až na 3,2 miliardy korun. Původně přitom návrh počítal, že projekt by mohl být zahájen v roce 2014 s tím, že dokončení by se dočkal o tři roky později. [56] Nad touto výstavbou ovšem visí celá řada otázek. Obyvatelům Suchdola a studentům a zaměstnancům ČZU by se samozřejmě ulevilo, pokud by tu vedle autobusů existoval ještě další veřejný dopravní prostředek. Na druhé straně existují oprávněné námitky, že provoz tramvajové tratě by se mohl negativně dotknout života místních lidí, především co se týče hluku a možného posunu jízdnic pruhů blíže stávající zástavbě. *„Představa, že kolem obytných domů bude projíždět tramvaj, se samozřejmě nelíbí lidem, kteří v blízkosti komunikace žijí,”* upozornil na možné problémy starosta Suchdola Petr Hejl. [57] S ohledem na toto vyjádření proto není velkým překvapením, že ač Útvar rozvoje města

předložil návrhy na tramvajovou trať už v roce 2006, MČ Praha 6 - Suchdol k nim zaujala negativní stanovisko. [58]

I podle odborníků na dopravu z Technické fakulty ČZU je projekt výstavby tramvajové tratě hudbou hodně vzdálené budoucnosti. Její realizaci totiž doprovází hned několik potencionálních problémů. V první řadě se jedná o to, že tramvaj má na sjezd povolený sklon přibližně sedm procent, zatímco v případě suchdolského kopce se sklon pohybuje mezi osmi až devíti procenty. Další možnou komplikaci představuje oblast u vjezdu do Lysolajského údolí, kde se nachází zóna Natury 2000, a tudíž se zde nesmí stavět. Velkou mrzutostí je také otázka financí – odhaduje se, že výstavba tramvajové tratě by přišla odhadem na několik miliard korun.

Jak tedy řešit problém omezené kapacity autobusové linky 107 v případě, že by k zavedení tramvaje do Suchdola v brzké době nedošlo? Logicky se nabízí nasazení trolejbusů, ovšem to se z pohledu dopravních podniků neukazuje jako perspektivní. Bylo by totiž nutné vybudovat troleje nejen mezi Dejvickou a Suchdolem, ale rovněž do depa, kam by trolejbusy zajížděly, což už by bylo docela složité a vyšlo by to na hodně peněz. Namísto toho by tak do úvahy mohlo připadat využití velkokapacitních autobusů, tzv. metrobusů, které jsou poháněny na zemní plyn, díky čemuž jsou k životnímu prostředí ekologicky šetrnější než stávající autobusová doprava. Nepříjemností je však nutnost jejich dobíjení a krátká dojezdová vzdálenost. [59] Dále se objevil návrh, který se zabýval otázkou, zda by studenti neměli mít své vlastní „univerzitní busy“, což by mohlo být dobré řešení jak pro studenty, tak pro ostatní přepravované lidi. [60]

4.12.4 Palestinská ambasáda

V poslední době se Suchdol zapsal do povědomí lidí v negativní souvislosti, a to kvůli události, která se přihodila začátkem roku 2014. Tehdy došlo k výbuchu v objektu budoucí palestinské ambasády, nacházející se právě na území této městské části. Jak se vyjádřila policie, v důsledku neodborné manipulace došlo k explozi trezoru, který byl umístěn v obývacím pokoji bytu velvyslance. Ačkoli se nejednalo o teroristický čin, bylo v oblasti nedaleko výbuchu evakuováno 51 osob, a Internacionální ulice byla u objektů nezkolaudované palestinské ambasády po dobu vyšetřování dočasně uzavřena. Velvyslanec později následkům zranění v nemocnici podlehl. [61]

Celé neštěstí okamžitě vyvolalo bouřlivou diskuzi, a to nejen mezi suchdolskými občany. Místní obyvatelé už v minulosti protestovali proti tomu, aby byl objekt umístěn v centru obce, a celý incident tak jejich rozhořčení jenom posílil. Suchdol začal požadovat větší dohled nad celou oblastí, přičemž se začalo uvažovat i o stálé přítomnosti policistů v obci: *"Nemyslím, že by bylo nutné, aby u ambasády stála hlídka a každý kolemjdoucí procházel kontrolou, ale patrně požádám o to, aby v městské části zřídili policejní služebnu. To by nám určitě pomohlo, protože v celém Suchdole žádná není,"* uvedl starosta Petr Hejl. [62] Vedení městské části rovněž vyvinulo iniciativu, aby byla ambasáda přemístěna mimo území Suchdola, a to údajně z toho důvodu, že palestinští diplomaté přišli o jejich důvěru: *„Rada městské části Praha-Suchdol, zastupující zájmy občanů městské části Praha-Suchdol, se cítí jednáním diplomatů státu Palestina, kteří na ambasádě přechovávají zbraně a výbušniny a porušují tak české a mezinárodní právo, podvedena.“* [63]

Tato snaha však přišla vniveč a stavebním úřadem městské části Prahy 6 byla povolena kolaudace nové rezidence palestinské ambasády. [64] Zanedlouho uspořádali palestinští představitelé den otevřených dveří pro suchdolské občany, které chtěli tímto vstřícným gestem přesvědčit, že jsou normálními sousedy a že v případě výbuchu se jednalo pouze o shodu nešťastných okolností. [65] Ani to však nedokázalo především občany z okolních domů uklidnit, a někteří z nich se dokonce dožadují toho, aby se za celou věc někdo zodpovídal. [66]

5 Analýza lokálního politického procesu

5.1 Komunální volby v MČ Praha 6 - Suchdol

5.1.1 Komunální volby 1994

5.1.1.1 Volební aktéři

V prvních komunálních volbách v historii samostatné České republiky se v MČ Praha 6 – Suchdol obsazovalo sedmnáct zastupitelských míst. Do volebního klání se tu přihlásilo pět politických stran a hnutí. Jako nezávislý kandidát bez příslušnosti k jakékoli z těchto kandidátních listin se pak o hlasy voličů ucházel Josef Křen. Stojí za zmínku, že ne všechna politická uskupení postavila úplnou sedmnáctičlennou kandidátku. Kupříkladu ODA a KDU-ČSL zaplnily své kandidátní listiny pouze deseti místy. Celkem se o získání mandátu v zastupitelstvu snažilo 72 osob.

Vedle ODA a KDU-ČSL se volebního boje účastnily ještě ODS, KSČM a Pražané Praze. V souvislosti s počtem straníků na kandidátkách místních politických uskupení je možné konstatovat, že největší počet svých členů na své kandidátní listiny umístily ODS a KSČM. Jak v případě ODS, tak v případě KSČM bylo patnáct ze sedmnácti kandidátů členy občanských demokratů, respektive komunistů. Třetí místo v tomto ohledu zaujali lidovci, jejichž desetičlenná kandidátní listina byla složena ze šesti členů KDU-ČSL a čtyř nestraníků. Naopak kandidátka Pražanů se skládala výhradně z bezpartijních kandidátů. Celkový počet kandidátů bez politické příslušnosti dosáhl na 35 osob, což představovalo přibližně 49 % z celkového počtu kandidátů.

Z celkového počtu uchazečů o voličské hlasy bylo přibližně 69 % mužského pohlaví. Nejméně žen bylo možné zaznamenat na kandidátce KSČM, která do voleb vyslala pouze dvě ženy. Naproti tomu kandidátní listina Pražanů, která se rovněž mohla pochlubit nejmladším průměrným věkem svých kandidátů (40 let), byla téměř z poloviny obsazena příslušnicemi něžného pohlaví. S nejstaršími kandidáty přišli komunisté, přičemž jejich průměrný věk dosáhl na 62 let. Vůbec nejmladší kandidátkou se stala tříadvacetiletá Alice Procházková (Pražané Praze), nejstarším byl potom komunistka Jiří Kulovaný, kterému bylo 72 let.

5.1.1.2 Výsledky voleb

Tabulka 12 - Komunální volby 1994 v Praze 6-Suchdole

	Hlasy v %	Získané mandáty
ODS	45.31	8
KSČM	15.97	3
ODA	14.51	3
PP	13.91	2
KDU-ČSL	8.6	1
NK	1.71	0

Zdroj: www.volby.cz

Voliči byli v komunálních volbách v roce 1994 v MČ Praha 6 - Suchdol rozděleni do pěti okrsků podle místa bydliště. Bylo vydáno 2797 obálek, přičemž odevzdáno jich bylo 2794. Celkově došlo k udělení 43 074 platných hlasů a volební účast zde dosáhla na téměř 68 %.

Volby jasně opanovala ODS, která se ziskem 45.31 % hlasů obsadila osm zastupitelských mandátů a jen těsně tak přišla o možnost získat nadpoloviční většinu křesel v sedmnáctičlenném zastupitelstvu. Druhé místo zaujala KSČM, která svůj volební výsledek ve výši 15.97 % přetavila ve tři zastupitele, podobně jako třetí ODA se 14.51 %. Pražané v nově složeném zastupitelském orgánu obdrželi po dvou mandátech a z KDU-ČSL byl úspěšný pouze lídr kandidátky a pozdější starosta Václav Čížek. Nezávislý kandidát Josef Křen se ziskem 1.91 % propadl a zastupitelem se nestal.

Ve zvoleném zastupitelstvu měli těsnou převahu členové politických stran oproti nestraníkům, a to v poměru 9 ku 8. Nejvíce straníků sem vyslala vítězná ODS (6 zastupitelů), následovaná dvěma členy KSČM a jedním lidovcem. Zvoleny byly pouze čtyři ženy, průměrný věk zastupitelstva dosáhl na 43 let. Nejstarším zvoleným zastupitelem se stal 64letý Miloslav Kněžek, kandidující jako nezávislý za ODS, nejmladším pak čtyřiaadvacetiletý Jan Mach (Pražané Praze).

5.1.1.3 Tvorba povolební koalice

Tabulka 13 - Možné minimální vítězné koalice ve volebním období 1994-1998

Strany koalice	Počet mandátů
ODS + KSČM	11
ODS + ODA	11
ODS + PP	10
ODS + KDU-ČSL	9
KSČM + ODA + PP + KDU-ČSL	9

Zdroj: Vlastní zpracování

Jak už bylo řečeno, volby v roce 1994 skončily velkým vítězstvím pro nově založené Místní sdružení ODS na Suchdole a Sedlci. Zvolené zastupitelstvo mělo 17 členů a 8 mandátů připadlo právě občanským demokratům. Údajně přitom scházelo zhruba 5 hlasů, aby ODS sama dosáhla na nadpoloviční většinu. Tehdejší zastupitel, Jan Bor, si při této příležitosti postěžoval na poměrný volební systém, který prý preferuje menší strany, což doložil na tom, že například poslední zvolený kandidát na kandidátce ODS měl více hlasů než všichni postupující zvolení lídři ostatních stran.

Chybějící mandát se z pohledu občanských demokratů nakonec ukázal jako osudný, neboť složitá povolební jednání o obsazení funkce starosty a členů rady nevedla k výsledku. Patovou situaci vyřešili až zastupitelé ODS složením svých mandátů, čímž bylo nutné vypsat nové volby, které proběhly v květnu 1995. V důsledku toho, že se rozhádané zastupitelstvo nebylo schopno domluvit na počtu členů zastupitelstva pro nové volby, byl stanoven počet ze zákona o obcích na minimální úrovni, dle počtu obyvatel, tj. jedenáct členů zastupitelstva. Při tomto počtu nemůže být zvolena rada a pravomoci rady tak přebírá z větší části starosta a částečně zastupitelstvo.

Představitelé ODS s odstupem času přiznávají, že postoje jednotlivých vyjednávajících stran nebyly nejšťastnější a že situace mohla být řešena podstatně jednodušeji a účelněji, pokud by v jednání nepřevládaly osobní averze. Zároveň chápou absenci rady jako nejzávažnější nedostatek nového zastupitelstva při řešení řady problémů, které tou dobou stály před městskou částí.

V novém jedenáctičlenném zastupitelstvu obsadili občanští demokraté tři zastupitelská křesla, z toho jeden mandát získal kandidát, který se o hlasy voličů ucházel jako bezpartijní na kandidátní listině ODS. Třebaže ODS měla opět největší zastoupení ze

všech stran, nepodařilo se jí protlačit své kandidáty do funkcí starosty a místostarosty. [67] Starostenský post byl nakonec obsazen lídrem lidovců, Václavem Čížkem, jeho zástupkyní byla zvolena Ivana Lacinová, která kandidovala jako nezávislá za ODA. [68]

Zástupci ODS se tak zapojili alespoň do činnosti ve vedení čtyř komisí. Předsedou kontrolní komise se stal Václav Slabý, finanční komise Jan Bor, komise rozvoje Zdeněk Skála a komise školské a kulturní Olga Borová jako nečlen zastupitelstva. Kontrolní komise pracovala pod vedením pana Slabého až do roku 1996, kdy se vzdal svého mandátu zejména pod tlakem častého osočování ze strany některých zastupitelů a obviňování z některých chyb z doby, kdy působil jako starosta za Občanské fórum. Údajně nemohl funkci předsedy komise zodpovědně vykonávat, protože starosta Čížek zadával komisi úkoly přes jiné její členy. Komise prý zpočátku prošetřovala především svého předsedu, a to patrně bez výsledku, protože zastupitelstvu nikdy žádná zpráva o pochybení Václava Slabého jako starosty nebyla předložena.

Pokud jde o finanční komisi, Jan Bor a někteří další členové komise se občas dostávali do konfliktu s aparátem úřadu, především pak s tajemníkem Stanislavem Rinkem. Potom, co v roce 1998 vyhrožoval pan tajemník některým členům ODS soudní žalobou za to, že si dovolili kritizovat jeho práci ve veřejném dopise na sklonku roku 1997, pan Bor na vedení komise rezignoval.

V případě Zdeňka Skály, který byl zvolen jako nezávislý za ODS a který zaujal místo ve vedení komise rozvoje, je situace poněkud odlišná. Od samého počátku prý vedl komisi „nezávisle“ a na jakoukoli spolupráci s občanskými demokraty po svém zvolení do zastupitelstva okamžitě zapomněl. To se nakonec promítlo i do řady hlasování, kdy zvedl ruku proti snahám ODS. Na druhou stranu mu představitelé ODS přiznávají k dobru, že ačkoli usnesení komise mnohdy nebyla v souladu s jejími představami, rozhodně v ní Skála odvedl kus práce.

Paní Borové se nepracovalo příliš dobře, a to zejména po její zkušenosti z minulých let, kdy komise školská a kulturní vyvíjela vysokou aktivitu. Jako hlavní neduhy přitom označila pasivitu a nezájem členů komise najmenovaných podle klíče. Z každé strany někdo a nezájem vedení radnice v pokračování některých akcí z minulého volebního

období nakonec způsobily, že se komise scházela v malém počtu, a nemohla tak řešit závažnou problematiku.

ODS přesto tvrdí, že na radnici nestála v žádné opozici s tím, že podpořili řadu dobrých rozhodnutí a že se snažili hledat řešení problémů, které souvisely s kanalizací, zástavbou obce, urbanistickým řešením centra obce, údržbou a opravami základní školy, mateřských škol. Dále prý zajistili na magistrátu finanční krytí na opravu nové budovy školy a spolupracovali na rozpočtu školy, školní jídelny atd. Druhým dechem však občanští demokraté připouští, že atmosféra jednání zastupitelstva po opakovaných volbách byla velmi napjatá, zejména potom ve vztahu k jejich zástupcům. Domnívají se přitom, že pro některé zastupitele z konkurenčních stran byli členové ODS nepřítelem č. 1 a že rozhodně daleko větší přízni se těšili členové KSČM. [67]

5.1.2 Komunální volby 1998

5.1.2.1 Volební aktéři

V roce 1998 došlo ke snížení počtu zastupitelů o dvě křesla a nově se tak volilo patnáctičlenné zastupitelstvo namísto sedmnáctičlenného, jak tomu bylo ještě před čtyřmi lety. Do voleb podalo přihlášku osm politických stran a hnutí, tedy o tři více než posledně. Svou kandidátní listinu v této pražské městské části poprvé představila ČSSD. Dále tu o hlasy voličů premiérově zápolila Humanistická aliance, jejíž kandidátka však byla pouze jednočlenná, a devítičlenná kandidátní listina tvořená výhradně nezávislymi kandidáty pod záštitou hnutí NEZÁVISLÍ. S výjimkou právě Humanistické aliance a hnutí NEZÁVISLÍ všechna politická uskupení v obci nasadila úplnou kandidátku o patnácti členech. O voličskou přízeň usilovalo celkem 100 osob.

Pokud jde o kandidátní listinu Koalice ODA, US, trojice jejich kandidátů se v předchozích volbách objevila na samostatné kandidátce Občanské demokratické aliance. Zajímavé je, že sedmašedesátiletý Jan Dus, který byl členem ODA, kandidoval do těchto voleb pod hlavičkou KDU-ČSL, třebaže jeho strana postavila v Suchdole společnou kandidátku s Unií svobody. Co se týče počtu stranických kandidátů v rámci kandidátních listin jednotlivých politických stran a hnutí, nejvíce straníků do voleb opět vyslala ODS, která svou kandidátku tentokrát obsadila pouze členy občanských demokratů. KSČM do volebního klání delegovala jenom jednoho nestraníka, jinak stejně jako ODS vsadila

především na stranické tváře. ČSSD sestavila svou kandidátní listinu z členů sociálních demokratů a bezpartijních v poměru 11 ku 4. Lidovci do voleb nominovali jen pět straníků, Pražané Praze dokonce pouze dva. Kandidátka Koalice ODA, US potom byla tvořena výhradně kandidáty bez politické příslušnosti. O zastupitelská křesla se ucházelo celkem 52 % nestraníků.

K průměrnému věku kandidátů se dá říci, že stejně jako v předchozích komunálních volbách se coby nejmladší opět ukázala kandidátní listina Pražanů, a to s průměrným věkem 37 let. Svou pozici strany, která do voleb tradičně vysílá nejstarší kandidáty, obhájili komunisté – věkový průměr jejich kandidátů totiž činil přibližně 65 let. Na kandidátkách ODS, ČSSD a Pražanů se shodně objevilo šest žen. Nejvíce maskulinní potom byla kandidátní listina Koalice ODA, US, kde se nacházeli pouze tři kandidáti ženského pohlaví. Pražané Praze si znovu připsali titul nejmladšího kandidáta, tentokrát jím byl devatenáctiletý Roman Pfeifer. Nejstarším kandidátem se stala 79letá Marie Sobotková (ČSSD).

5.1.2.2 Výsledky voleb

Tabulka 14 - Komunální volby 1998 v Praze 6-Suchbátka

	Hlasy v %	Získané mandáty
ODS	27.83	4
Koalice ODA, US	22.92	3
KDU-ČSL	17.58	3
ČSSD	11.22	2
KSČM	10.98	2
PP	6.04	1
NEZÁVISLÍ	3.29	0
HA	0.14	0

Zdroj: www.volby.cz

Volební účast se tentokrát vyšplhala na 56 %, z čehož vyplývá, že oproti předchozím volbám došlo k jejímu poklesu o dvanáct procentních bodů. Vydáno bylo 2335 obálek, přičemž z tohoto počtu jich bylo odevzdáno 2318. Uděleno bylo 32 354 platných hlasů.

Vítězství obhájila ODS, avšak oproti předchozímu volebnímu období se ziskem 27.83 % ztratila přesně polovinu mandátů a z tohoto pohledu tak není její výsledek možné považovat za úspěšný. Druhá na cílové pásce skončila Koalice ODA, US, která se svými

22.92 % zaznamenala zisk tří zastupitelských křesel. Z výrazného nárůstu preferencí se mohla těšit KDU-ČSL, která si polepšila o dva zastupitele ve srovnání s rokem 1994. Sociální demokracie se dvěma mandáty se předchozích voleb neúčastnila a mohla tak jenom získat. Shodně po jednom křesle ztratili komunisté a Pražané Praze, jejichž jediným zastupitelem se stal Josef Křen, který dříve kandidoval samostatně.

Ve volebním období 1998-2002 zasedlo v zastupitelstvu deset mužů a pět žen. Mírně navrch tu co do počtu měli členové politických stran oproti nestraníkům, a sice v poměru 8 ku 7, přičemž nejvíce jich znovu dodala ODS – všichni její čtyři zastupitelé patřili mezi členy občanských demokratů. Průměrný věk zastupitelů činil zhruba 49 let. Pozice nejmladšího zastupitele tentokrát náležela 37letému Lud'ku Pytlíčkovi, který kandidoval jako nezávislý za KSČM. O pozici nejstaršího člena zastupitelstva se pak podělili komunista Miroslav Šíma a Pavel Beneš, zvolený na kandidátce Koalice ODA, US – oběma bylo 61 let.

5.1.2.3 Tvorba povolební koalice

Tabulka 15 - Možné minimální vítězné koalice ve volebním období 1998-2002

Strany koalice	Počet mandátů
ODS + Koalice ODA, US + KDU-ČSL	10
ODS + Koalice ODA, US + ČSSD	9
ODS + Koalice ODA, US + KSČM	9
ODS + Koalice ODA, US + PP	8
ODS + KDU-ČSL + ČSSD	9
ODS + KDU-ČSL + KSČM	9
ODS + KDU-ČSL + PP	8
Koalice ODA, US + KDU-ČSL + ČSSD	8
Koalice ODA, US + KDU-ČSL + KSČM	8
Koalice ODA, US + ČSSD + KSČM + PP	8
KDU-ČSL + ČSSD + KSČM + PP	8

Zdroj: Vlastní zpracování

Výsledky komunálních voleb v roce 1998 se nesly v duchu vítězství „protidálničních“ sil, které si v zastupitelstvu znovu zajistily pohodlnou většinu. Nakonec však došlo k vytvoření rady, složené téměř ze všech politických subjektů přítomných v zastupitelstvu, přičemž post starosty pro sebe uhájil Václav Čížek (KDU-ČSL), a to navzdory snaze ODS, která si na něj dělala nárok z titulu vítěze voleb. Čížek musel přepustit své místo na kandidátní listině křesťanských demokratů do Magistrátu hlavního

města Prahy Petru Štěpánkovi. Výměnou za to požadoval, že ho budou lidovci podporovat právě při volbě starosty Suchdola. [69] Jeho zástupkyní byla zvolena Hana Halová z ČSSD. Dalšími členy rady se stali Jan Bor (ODS), Petr Hejl (zvolený jako nezávislý za Koalici ODA, US) a Luděk Pytlíček, který kandidoval jako bezpartijní na kandidátní listině komunistů. [70]

Z politologického hlediska bychom mohli tuto formu povolební spolupráce opatrně označit jako koalici širokou, neboť mimo exekutivní koalici zůstal pouze Josef Křen (PP). Otázkou je, zda se tak stalo z ideologických důvodů, nebo spíše proto, že rada je pouze pětičlenná a na zástupce Pražanů Praze v ní nezbylo místo. Problematickou je rovněž samotná osoba Josefa Křena – těžko říct, jestli může být označen jako relevantní politický partner. V roce 1994 se totiž o hlasy voličů neúspěšně ucházel sám na jednočlenné kandidátní listině, na kandidátce Pražanů Praze se objevil až ve volbách v roce 1998. Znovu se tedy v praxi ukazuje, jak obtížné je rozlišovat mezi koalicí širokou a koalicí všestrannou.

5.1.3 Komunální volby 2002

5.1.3.1 Volební aktéři

Stejně jako v předchozím volebním období, i tentokrát se v MČ Praha 6 - Suchdol obsazovalo celkem patnáct zastupitelských křesel. O ty svedlo zápas pět kandidujících subjektů. V porovnání s rokem 1998, kdy o voličské hlasy zápolilo osm kandidátních listin, což bylo prozatím nejvíce v historii této městské části, tedy došlo k jejich snížení o tři. Důležité je zmínit, že všechny politické strany a uskupení postavily plnou kandidátku, třebaže v minulosti to ne vždy bylo pravidlem. Díky tomu se o přízeň voličů celkově ucházelo 75 osob.

Svou kandidátní listinu opět postavily ODS, ČSSD, KDU-ČSL, KSČM a nově k nim přibyla Strana pro otevřenou společnost. Naopak do voleb se již nepřihlásila Humanistická aliance (v roce 1998 však byla její kandidátka tvořena pouze jedním kandidátem), Pražané Praze, NEZÁVISLÍ a Koalice ODA, US. V souvislosti s Koalicí ODA, US je však nutné poznamenat, že osm jejích kandidátů v čele s volebním lídrem, Petrem Hejlem, se ve volbách v roce 2002 objevilo na kandidátní listině Strany pro otevřenou společnost. Dá se tedy říci, že SOS je personální nástupce Koalice ODA, US,

protože má z většiny totožný personální základ (nehledě na to, že na kandidátce Strany pro otevřenou společnost se objevila řada rodinných příslušníků lidí, kteří už v minulých volbách kandidovali za Koalici ODA, US).

Zastavíme-li se u politické příslušnosti osob na kandidátních listinách, je možné si povšimnout, že nejvíce straníků vyslali do voleb občanští demokraté, na jejichž kandidátce se objevilo hned patnáct členů ODS. Došlo tedy k zopakování situace z roku 1998, i tenkrát totiž Občanská demokratická strana postavila kandidátní listinu skládající se výhradně ze straníků. Následují komunisté, kteří do volebního klání delegovali čtrnáct svých členů, podobně jako tomu bylo o čtyři roky dříve. Třetí místo patří sociálním demokratům s osmi straníky. Naproti tomu na kandidátce KDU-ČSL převažoval počet nestraníků nad členy lidovců v poměru 10 ku 5 a SOS se dokonce rozhodla sestavit čistě bezpartijní kandidátku. Celkový počet nezávislých kandidátů se tak vyšplhal na 33, což představuje 44 % z celkového počtu kandidátů. Je tedy vidět pokles o 7 procentních bodů oproti předcházejícím obecním volbám v roce 1998.

Z celkového počtu kandidátů tvořili přibližně 61 % muži. Nejmenší počet žen se vyskytoval na kandidátních listinách ČSSD a KDU-ČSL, v obou případech šlo pouze o 33 %. Naopak genderově nejvíce vyrovnanou kandidátní listinu nasadila ODS, v jejímž rámci se snažily voliče oslovit ze 47 % ženy. Nejvyšší průměrný věk měla kandidátka KSČM, konkrétně 70 let. Následovala ji kandidátní listina KDU-ČSL s průměrným věkem 54 let. Naopak nejmladšími kandidáty se chlubila ODS, jejich průměrný věk totiž dosáhl na téměř 47 let.

5.1.3.2 Výsledky voleb

Tabulka 16 - Komunální volby 2002 v Praze 6 - Suchdole

	Hlasy v %	Získané mandáty
ODS	30.53	5
SOS	26.35	4
KDU-ČSL	19.80	3
ČSSD	14.06	2
KSČM	9.26	1

Zdroj: www.volby.cz

V Praze 6 – Suchdole chodili k volebním urnám lidé z pěti okrsků a volební seznamy čítaly 75 osob. Celkem bylo vydáno 2 292 obálek, z nichž odevzdáno bylo 2 290.

Na Suchdole došlo k udělení celkem 32 285 hlasů. Volební účast v roce 2002 se vyšplhala na 51,53 %. V tomto ohledu lze pozorovat menší úbytek voličů ve srovnání s komunálními volbami 1998, kdy jich dorazilo 55,66 %.

To vítěz voleb zůstal stejný. Podobně jako v letech 1994 a 1998, i teď se z výhry radovala ODS, která získala 30,53 % hlasů, což jí zajistilo pět zastupitelů, tedy o jednoho více než v minulém volebním období. Druhé místo si zajistila SOS s 26,35 %, pro kterou to v přepočtu znamenalo čtyři zastupitelské mandáty. Na bronzový stupínek se vyškrábala KDU-ČSL se ziskem tří mandátů, což pro ni znamenalo úspěšnou obhajobu vydobytých pozic. Dvě křesla obdržela ČSSD, jeden mandát obsadil i zástupce komunistů.

Zastupitelstvo, které vyšlo z obecních voleb v roce 2002, tak doznalo následující podoby: pět zástupců ODS, čtyři zastupitelé SOS, tři mandáty KDU-ČSL, dva ČSSD a jeden KSČM. Sedm členů nově zvoleného zastupitelstva bylo bez politické příslušnosti a zbylých osm členů nějaké strany. Největším počtem straníků disponovala v zastupitelstvu ODS (5 osob), následovaná ČSSD (2 osoby) a KDU-ČSL (1 osoba). Počet členů politických stran v zastupitelstvu se tedy oproti předchozímu volebnímu období 1998-2002 nezměnil a stále zůstal nadpoloviční. V zastupitelstvu převažovaly ženy a to v poměru osm ku sedmi. Průměrný věk zastupitelstva dosáhl na přibližně 50 let, přičemž nejstarším zvoleným zastupitelem se stal 60letý kandidát ODS. Naopak statut nejmladšího člena zastupitelstva připadl 41letému nestraníkovi, zvolenému za KSČM.

5.1.3.3 Tvorba povolební koalice

Tabulka 17 - Možné minimální vítězné koalice ve volebním období 2002-2006

Strany koalice	Počet mandátů
ODS+SOS	9
ODS+KDU-ČSL	8
ODS+ČSSD+KSČM	8
SOS+KDU-ČSL+ČSSD	9
SOS+KDU-ČSL+KSČM	8

Zdroj: Vlastní zpracování

Rada je v MČ Praha 6 - Suchdol pětičlenná. Exekutivní koalici ve volebním období 2002 – 2006 představovali zástupci uvedených subjektů: KDU-ČSL, SOS a KSČM. Starostenský post se podařilo obhájit dosavadnímu starostovi, lidovci Václavu Čížkovi. Tři místa v radě připadly SOS a jedno zaujal nestraník Luděk Pytlíček, zvolený za komunisty.

[71] Podle dnešního starosty Petra Hejla „*žádná dohoda či smlouva podepsána nebyla*“, přesto bylo Radou městské části v roce 2003 připraveno programové prohlášení. [72] Z rozložení politických sil jasně vyplývá, že nadpoloviční většina v radě MČ Praha 6 - Suchdol připadla SOS. Vytvořena byla tříčlenná koalice a co do formy minimální vítězná. ODS, přestože ve volbách s pěti mandáty zvítězila, byla stejně jako sociální demokraté odsunuta do opozičních lavic.

Volbě rady předcházela rozprava, ve které občanští demokraté přišli s návrhem, aby složení rady vycházelo ze zásady poměrného zastoupení a byly respektovány výsledky voleb. Lidovci však slovem svého starosty Václava Čížka připomněli, že to byla v minulosti právě ODS, která prosazovala radu složenou ze zástupců všech stran, z čehož měl prý návrh KDU-ČSL vycházet. Toto stanovisko bylo blízké i představitelům SOS, podle nichž by rada složená ze zástupců všech stran pomohla zklidnit atmosféru. Občanská demokratická strana tuto argumentaci neuznala s tím, že tenkrát se jednalo o jinou situaci, a i nadále trvala na tom, že jí s přihlédnutím k výsledku voleb náleží dvě místa v radě. [71] Navíc prý ostatní strany nepřipouštěly žádnou diskuzi o postu starosty, který si pro sebe nárokoval dosavadní starosta z KDU-ČSL. Občanští demokraté přitom před volbami záměrně nasadili nového volebního lídra (Jiřího Matulu), který se do městské části přestěhoval teprve nedávno a nebyl zatížen osobními vazbami. Ani to jim však k získání starostenské pozice nepomohlo, což mohlo být způsobeno i tím, že ODS nesestavila jednotný vyjednávací tým pro komunikaci s ostatními stranami v zastupitelstvu. To vedlo v praxi k tomu, že nikdo z jeho členů neměl zkušenosti z jednání se všemi politickými aktéry v zastupitelstvu. „*Čtyři roky volebního období jsou však dost dlouhá doba, aby bylo možné se z této chyby poučit,*“ poznamenal Antonín Ptáček ml. [42]

Občanští demokraté marně prosazovali své zástupce i na posty místostarostů. Sedm hlasů, které jejich kandidáti získali v tajné volbě, svědčí o tom, že pro ně hlasovali vedle zastupitelů za ODS rovněž ti z ČSSD (i když s ohledem na princip tajného hlasování se o skutečném rozložení sil dá pouze spekulovat). Obě tyto strany nakonec navrhovaly své kandidáty i na pozice radních. Těm dalo hlas dokonce všech patnáct přítomných zastupitelů, nicméně vzápětí se svých funkcí v radě vzdali a raději odešli do opozice. [71]

5.1.4 Komunální volby 2006

5.1.4.1 Volební aktéři

V MČ Praha 6 - Suchdol vzrostl ve srovnání s komunálními volbami v roce 2002 počet volebních subjektů. Zatímco roku 2002 se do voleb registrovalo pět kandidátních listin, o čtyři roky později přibyla jedna navíc. Všechny kandidující subjekty se až na SNK-ED a "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) účastnily volebního klání opakovaně. Tradičními politickými aktéry na Suchdole byly tou dobou ODS, KDU-ČSL, ČSSD a KSČM. Ty byly nově doplněny o kandidátní listiny SNK-ED a "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS). To je možné označit za personálního nástupce Strany pro otevřenou společnost, která kandidovala v roce 2002. Na kandidátce "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) se totiž objevila pětice osob, která se ucházela o voličské hlasy v roce 2002 pod hlavičkou Strany pro otevřenou společnost. Starosta Petr Hejl vysvětlil změnu názvu kandidátní listiny těmito slovy: „*Ve všech předchozích volbách, kdy jsme kandidovali pod hlavičkou některých politických stran (ODA, US-DEU, SOS), tvořili kandidátku nestraníci. Volba strany, kterou jsme požádali o zaštitění, záležela na situaci, na souznění volebních programů a také na osobních vazbách k jejich představitelům. Asi hlavním důvodem připravit kandidátní listinu pro volby v roce 2006 jako sdružení nezávislých kandidátů byl vývoj celostátní politické situace, kdy se strany začaly negativně profilovat.*“ [72] Co se týče navrhujejších subjektů a počtu jejich kandidátů, všichni sestavili plně obsazené patnáctičlenné listiny.

Celkem 52 osob z celkového počtu 90 bylo bez politické příslušnosti, což je skoro 58 %. Největší počet členů politické strany nalezneme, jak je již tradicí, na kandidátní listině ODS (patnáct z patnácti možných). Druhé místo v tomto ohledu obsadila KSČM, která delegovala na kandidátku dvanáct svých členů. Naopak kandidátní listiny SNK-ED a "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) byly složeny výhradně z nestraníků. Co se týče KDU-ČSL, ta vyslala do volebního boje pouze tři straníky, přičemž jedním z nich byl dosluhující starosta.

Z celkového počtu 90 kandidátů bylo celkem 52 osob bez politické příslušnosti, což je téměř 58 %. Největší počet členů politických stran se vyskytoval na kandidátní listině občanských demokratů (patnáct z patnácti). Druhé místo v tomto směru zaujala KSČM, která na svou kandidátku umístila dvanáct svých členů. Oproti tomu kandidátní listiny

SNK-ED a "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) byly složeny pouze z bezpartijních kandidátů. Pokud jde o KDU-ČSL, ti vyslali do volebního boje jen tři straníky, přičemž jedním z nich byl dosluhující starosta.

Co se týče průměrného věku kandidátních listin, s nejstarší přišla KSČM, jejíž průměrný věk byl přibližně 72 let. Nejnižšího průměrného věku svých kandidátů dosáhlo "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) se 42 lety. Největší počet žen (konkrétně osm) se objevil na kandidátce ODS. Naopak shodně pouze po čtyřech ženách do voleb nasadili sociální demokraté, lidovci a SNK-ED.

5.1.4.2 Výsledky voleb

Tabulka 18 - Komunální volby 2006 v Praze 6 - Suchdole

	Hlasy v %	Získané mandáty
ODS	32,78	5
"SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS)	31,71	5
KDU-ČSL	12,48	2
ČSSD	11,12	1
KSČM	6,29	1
SNK-ED	5,62	1

Zdroj: www.volby.cz

V průběhu předchozího volebního období se odtrhl Dolní Sedlec a připojil se k Praze 6, čímž se snížil počet volebních okrsků v Suchdole pro obecní volby v roce 2006 z pěti na čtyři. Na volebních seznamech figurovalo 90 osob. Během dvou volebních dnů došlo k odevzdání 2 387 obálek a uděleno bylo 32 299 platných hlasů. Volební účast povyrosla, jelikož dosáhla hodnoty 54,31 %, což je skoro o tři procenta více ve srovnání s komunálními volbami v roce 2002.

Vítězem se opět stala ODS se ziskem 32,78 %, což jí zajistilo pět mandátů. Oproti předchozímu volebnímu klání tedy zůstala na svém a nijak si nepohoršila, nicméně jejich největší soupeř, "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS), získal o pouhé procento méně a stejně jako ODS obsadil pět zastupitelských křesel. Lidovci, kteří skončili třetí, získali dva zastupitele. Shodně na jeden mandát dosáhli ČSSD, KSČM a SNK-ED.

Zastupitelstvo MČ Praha 6 - Suchdol tedy vstoupilo do volebního období 2006-2010 v tomto složení: Převažovali tu muži nad ženami, a to v poměru devět ku šesti. Průměrný věk zastupitelů se přiblížil téměř 47 letům. Místo nejmladšího zastupitele zaujal

20letý student zvolený za ODS. Naopak nejstarším se stal 69letý vysokoškolský učitel, kandidující jako bezpartijní za SNK-ED. Osm členů zastupitelstva bylo bez politické příslušnosti. Pět svých členů do něj vyslali občanští demokraté, po jednom lidovci a sociální demokraté.

5.1.4.3 Tvorba povolební koalice

Tabulka 19 - Možné minimální vítězné koalice ve volebním období 2006-2010

Strany koalice	Počet mandátů
ODS+SOS	10
ODS+KDU-ČSL+ČSSD	8
ODS+KDU-ČSL+KSČM	8
ODS+KDU-ČSL+SNK-ED	8
ODS+ČSSD+KSČM+SNK-ED	8
SOS+KDU-ČSL+ČSSD	8
SOS+KDU-ČSL+KSČM	8
SOS+KDU-ČSL+SNK-ED	8
SOS+ČSSD+KSČM+SNK-ED	8

Zdroj: Vlastní zpracování

Po volbách v roce 2006 se na koaliční spolupráci domluvily "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) a ODS. Místo starosty zaujal Petr Hejl (SOS), který získal v tajném hlasování osm hlasů, třebaže občanští demokraté na tento post nominovali svoji kandidátku. Dosluhující starosta, lidovec Václav Čížek, který se opět dostal do zastupitelstva, se už o funkci neucházel. SOS připadly tři místa v radě [73], jedno obsadila ODS, které se znovu nepodařilo přetavit dobrý volební výsledek ve zřetelnější zastoupení v exekutivě. [74] Zanedlouho však Občanská demokratická strana získala ještě jednoho radního navíc, když se svého mandátu vzdala zastupitelka za SOS, a poměr členů rady tak byl tři ku dvěma ve prospěch "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA". [75]

Tuto zformovanou koalici je možné označit za poměrně nečekanou, protože výsledky voleb dávaly "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" možnost sestavit minimální vítěznou koalici se zástupci politických stran (KDU-ČSL, KSČM), s nimiž spolupracovalo už v předcházejícím volebním období (tehdy ještě jako Strana pro otevřenou společnost). Ačkoli SOS se od ODS programově diametrálně liší například v pohledu na uvažovanou výstavbu jižní varianty dálničního okruhu, starosta Petr Hejl pro tuto spolupráci našel vysvětlení: „V zásadě k zastoupení ODS v RMČ vedla snaha o rozumnou dohodu řešit obecní věci společně. Jak vyplývá ze zápisů z jednání ZMČ, nebyla RMČ ustavena v

úplném složení hned na prvním jednání ZMČ. Následná jednání pak přispěla k tomu, že do RMČ byl dovolen pan Ptáček a později ještě paní Stolařová.“ Nedošlo přitom k sepsání žádné dohody nebo smlouvy o spolupráci, nicméně existovala „ústní dohoda, že k oběma bodům, na které jsme měli rozdílné názory (okruh a paralelní dráha), budou obě strany přistupovat po svém, na 99,9% dalších otázek, které se během správy věci veřejných v městské části v RMČ řeší, jsme měli shodný názor nebo jsme si jej dokázali vydiskutovat a dohodnout se na něm.“ Jednání tehdejšího složení rady obce potom starosta pojmenoval jako „věcná, konstruktivní a i poučná.“ [72]

Občanští demokraté však zpočátku prosazovali obrácené poměry v radě, tedy aby v ní zasedli tři zástupci ODS a dva ze "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS). Svého koaličního partnera se jim ovšem přesvědčit nepodařilo. Podle vyjádření Antonína Ptáčka ml. se představitelé tohoto sdružení nezávislých kandidátů obávali, že by mohli být přehlasováni v klíčových otázkách, jako je například dálniční obchvat. Nepomohl ani slib ODS, že v případné koaliční smlouvě se obě strany zavážou, že proti sobě v určitých bodech nepůjdou. Ani tuto záruku však "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) neshledalo jako dostatečnou. [42] Jak téma okruhu, tak letištní dráhy staví "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) na pomyslném žebříčku hodnot hodně vysoko, což dokazuje i nepsaná podpora k oběma těmto otázkám, kterou mělo sdružení přislíbenou od zastupitelů dalších stran přítomných v zastupitelstvu (SNK-ED, KDU-ČSL, KSČM). [72]

ODS se původně snažila sestavit koalici s ČSSD. Dohromady však dali pouze šest mandátů a museli tak sehnat ještě alespoň dva zastupitele navíc. Vůbec se neuvažovalo o spolupráci se zastupitelem za KSČM, protože podle pana Ptáčka si občanští demokraté „nemůžou dovolit spolupracovat s komunisty na exekutivní úrovni za žádnou cenu.“ Pokusili se tedy oslovit s nabídkou lidovce, dosluhujícím starostovi (Václavu Čížkovi) bylo dokonce nabízeno, že i nadále bude moci vykonávat starostenskou funkci, třebaže podle počtu zastupitelů by si tuto pozici měla nárokovat spíše ODS. Rýsující se trojkoalice však ztroskotala na osobní neshášenlivosti členů sociálních a křesťanských demokratů, přičemž KDU-ČSL nakonec svými hlasy ve volbě členů rady podpořila kandidáty "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS). [42]

Ve vztahu k volbě radních je potřeba zmínit, že ČSSD a ODS neúspěšně navrhovali, aby volba rady probíhala veřejně. Na ustavujícím zasedání zastupitelstva došlo

ke zvolení pouze čtyř členů rady z řad SOS, ačkoli Občanská demokratická strana ve všech třech kolech volby už tenkrát navrhovala své kandidáty na tato místa. Ti ovšem vždy obdrželi jen sedm hlasů, tedy o jeden méně, než kolik by pro své zvolení potřebovali. [73] Náprava přišla až na následujícím zasedání zastupitelstva, když kandidát občanských demokratů získal devět hlasů z celkového počtu přítomných zastupitelů. [74] Ani "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS), ani ODS nedali jednoznačně najevo, že se jednalo o koalici. Dohoda, která zahrnovala několik bodů, k nimž se oba partneři přihlásili, byla sepsána až ke konci volebního období. Také přední představitelé občanských demokratů však vzájemnou spolupráci, kromě témat jako je dálniční okruh, chválili. [42]

5.1.5 Komunální volby 2010

5.1.5.1 Volební aktéři

Na rozdíl od předcházejících voleb registrovaly svou kandidátní listinu pouze čtyři navrhující subjekty. Až na "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) se přitom jednalo o politické strany s působností na celorepublikové úrovni (ODS, ČSSD, KDU-ČSL). Všechny kandidátky byly plně obsazeny patnácti místy. Je zajímavé, že o voličské hlasy tentokrát vůbec nezapomněla KSČM, k čemuž v MČ Praha 6 - Suchdol v historii samostatné České republiky nikdy dříve nedošlo.

Počet kandidátů v této městské části dosáhl na celkově 60 osob. Na kandidátních listinách je k vidění celá řada příbuzenských vztahů, přičemž nejzřetelnější je to na kandidátce ODS, kde se objevili až tři kandidáti stejného příjmení. Co se týče politické příslušnosti kandidátů, lze si povšimnout, že přibližně 63 % bylo bez politické příslušnosti. Jak už se stalo pomalu tradicí, nejvíce straníků měla na své kandidátce ODS. I na její kandidátní listině se však nalézal jeden nestraník. Oproti tomu kandidátka "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) se skládala výhradně z bezpartijních kandidátů.

Z věkového hlediska byla nejstarší kandidátní listina KDU-ČSL (s průměrným věkem 57 let) a naopak nejmladšího průměrného věku svých kandidátů dosáhli občanští demokraté (48 let). Nejstaršími kandidáty ve volbách 2010 se stali 75letý technik na kandidátce KDU-ČSL a administrativní pracovnice na kandidátní listině ČSSD. Naopak nejmladším uchazečem o voličské hlasy byl 25letý tax asisstant ze středu kandidátů ODS.

Pokud jde o ženy, nejvíce se jich volebního klání účastnilo na kandidátce sociálních demokratů, kde byl počet osob ženského pohlaví dokonce nadpoloviční (9 žen, 60 %).

5.1.5.2 Výsledky voleb

Tabulka 20 - Komunální volby 2010 v Praze 6 - Suchdole

	Hlasy v %	Získané mandáty
"SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS)	65,62	11
ODS	17,35	2
ČSSD	11,58	2
KDU-ČSL	5,46	0

Zdroj: www.volby.cz

Ve voličských seznamech na Suchdole, kde se volilo celkem v pěti okrscích, bylo zapsáno 4 742 osob. K volebním urnám se jich dostavilo 2 504 (2 498 odevzdaných obálek) a uděleno bylo 33 073 hlasů. Ve srovnání s minulými komunálními volbami v roce 2006 se mírně snížila volební účast, a to z 54,31 % na 52,80 %.

Volby do obecního zastupitelstva v MČ Praha 6 - Suchdol opanovalo "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS), z jehož řad pocházel i dosavadní starosta Petr Hejl. Od voličů získali silný mandát v podobě 65,62 %, což jim přineslo 11 mandátů zastupitelů. Vůbec poprvé se tak stalo, že jedna kandidátní listina obsadila v nově vytvořeném zastupitelstvu většinu zastupitelských křesel. Lídr kandidátky, Petr Hejl, za tímto úspěchem "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) spatřuje v zásadě dva hlavní důvody: „*Asi určitě to byla právě úspěšná spolupráce se všemi stranami v předchozím období, v předešlé minulosti byla jednání ZMČ plna napětí, docházelo k odvolávání rad, rezignaci části ZMČ, Dále myslím, že k překvapivě dobrému výsledku přispěly úspěchy v odporu proti okruhu a dráze (zrušení územního rozhodnutí, úspěšné napadání neřádně schvalovaných územních plánů (Z1000, ZÚR, ...).*“ [72] Druhá na pásce skončila ODS, která dostala 17,35 % a dva mandáty, což byl její historicky nejhorší výsledek na Suchdole. Navíc si ve srovnání s předchozím volebním obdobím pohoršila o tři zastupitele. Podle Antonína Ptáčka ml. se na tomto volebním neúspěchu občanských demokratů, který označil jako „fiasko“, podepsalo jednak prosazování jižní varianty dálničního okruhu, jednak kauzy této strany na Magistrátu hlavního města Prahy, např. v podobě Opencard. Kdykoli je prý ODS úspěšná na celostátní úrovni, daří se jí i na Suchdole, což však naneštěstí pro ně platí i opačně. [42] O určitém posílení se dá hovořit v případě ČSSD.

Ačkoli sociální demokraté znovu obdrželi okolo 11 %, o jeden mandát se jim podařilo svou pozici vylepšit. Poslední místo zaujala KDU-ČSL, která poprvé od roku 1994, kdy si suchdolští obyvatelé prvně volili své zastupitelstvo, nezískala ani jednoho zastupitele, třebaže se jí podařilo překročit pětiprocentní hranici.

V zastupitelstvu pro volební období 2010-2014 bylo početně nejsilnější "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) s jedenácti svými zástupci, po dvou zastupitelích měla ODS a ČSSD. Z pohledu politické příslušnosti je možné konstatovat, že jedinými straníky v zastupitelstvu byli dva členové ODS, zbytek zastupitelů (včetně těch z ČSSD) byl totiž bezpartijní. Nezávislí zastupitelé, jejichž počet se v zastupitelstvu rozrostl o dalších pět, tedy výrazně posílili. Co se týče genderové vyváženosti, nechalo by se říct, že složení zastupitelstva bylo nevyvážené, protože tu zasedalo šest žen a devět mužů. Pokud jde o průměrný věk zastupitelů, tak ten dosáhl skoro na 51 let. Status nejstaršího zastupitele náležel 73letému důchodci za "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS). I nejmladší zastupitel pocházel z této kandidátní listiny, stal se jím 31letý podnikatel.

5.1.5.3 Tvorba povolební koalice

Tabulka 21 - Možné velké koalice ve volebním období 2010-2014

Strany koalice	Počet mandátů
SOS+ODS	13
SOS+ČSSD	13
SOS+ODS+ČSSD	15

Zdroj: Vlastní zpracování

Vzhledem k tomu, že "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) ovládlo nadpoloviční většinu zastupitelstva, byla situace poměrně jednoznačná. SOS mohlo složit jednobarevnou radu, čehož také využilo [76], byť podle starosty Hejla zpočátku nabízelo účast v radě i zástupcům jiných stran: „*Po posledních volbách jsme nabízeli ODS jedno místo v radě a vedení obou výborů. Místní sdružení požadovalo místo místostarosty, což pro SOS vzhledem k výraznému a nečekanému výsledku voleb nebylo přijatelné, přeci jenom by nám to mohli naši voliči závadovat.*“ [72] Starostenský post udržel Petr Hejl, tentokrát obklopený výhradně radními z řad "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS). Ti v tajné volbě nemuseli soupeřit s žádnými protikandidáty. [76] ODS nenavrhovala žádného svého kandidáta do těchto funkcí, protože s ohledem na její dva zastupitele „*by to nedávalo smysl.*“ [42] Debata se tak omezila na to, kolik zastupitelů bude uvolených,

přičemž nejvíce hlasů nakonec obdržel návrh SOS, aby byli uvolněni dva zastupitelé, a to v pozicích starosta a zástupce starosta. [76] Na opozici, tvořenou zástupci občanských a sociálních demokratů, zbylo vedení kontrolního výboru, ačkoli ODS bylo nabízeno i vedení finančního výboru, které však nepřijala. [72] V souvislosti s volebním obdobím 2010-2014 tedy nelze mluvit o vzniku exekutivní koalice.

Jako zajímavost se dá shledat, že starosta Petr Hejl, podobně jako jeden z jeho místostarostů, získali v tajné volbě o jeden hlas méně, než kolik bylo na zasedání přítomných zastupitelů za "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS). [76] Nedá se vyloučit, že vzhledem k početním poměrům v zastupitelstvu neměli potřebu hlasovat sami pro sebe, avšak podle pana Ptáčka není jednota "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS) tak pevná, jak se na první pohled může zdát. Čím více má podle jeho názoru nějaká politická strana zastupitelských křesel, tím je pro ni těžší udržet soudržnost, což prý sám zažil na Magistrátu hlavního města Prahy, kde působil jako zastupitel za ODS ve volebním období 2006-2010. Příkladem nejednotného postupu SOS je podle něj hlasování o rozpočtu městské části, který by pravděpodobně napoprvé neprošel, pokud by nebylo dvou hlasů občanských demokratů, což znamená, že pro něj nehlasovali ani všichni zastupitelé, zvolení za "SDRUŽ. OBČANŮ SUCHDOLA" (SOS). Proč tedy ODS podpořila rozpočet? Antonín Ptáček ml. říká, že chtěli postupovat pragmaticky – podařilo se jim protlačit některé změny a navíc nechtěli nést spoluodpovědnost za jeho neschválení. Navíc je přesvědčen, že na příštím hlasování zastupitelstva by už SOS získalo pro rozpočet dostatečný počet hlasů, takže nějaká destruktivní politika by z tohoto úhlu pohledu „*postrádala smysl*.“ [42]

5.1.6 Komunální volby 2014

5.1.6.1 Volební aktéři

Stejně jako v roce 2010, i tentokrát představila svou kandidátní listinu jen čtyři politická uskupení. Kromě stálých účastníků v podobě SOS, ODS a ČSSD se o voličské hlasy nově ucházelo i hnutí ANO 2011, přičemž všechny kandidátní listiny byly plně obsazeny patnácti místy. Stojí za zmínku, že vůbec poprvé se do volebního klání nepřihlásila KDU-ČSL, která přitom ještě v roce 2010 o přízeň voličů zápolila, byť se jí tehdy nepodařilo získat ani jeden mandát.

Celkem o zastupitelské křeslo svedlo souboj 60 kandidátů. Převážně se přitom jednalo o kandidáty bez politické příslušnosti – 62 % z nich nebylo členy žádné politické strany nebo hnutí. Nejvíce stranických kandidátů se objevilo na kandidátní listině ODS, na jejíž kandidátce se nacházel pouze jeden nestraník. U SOS tomu bylo přesně opačně, neboť s výjimkou lídra kandidátky Petra Hejla, který je členem STAN, šlo o kandidátní listinu založenou výhradně na bezpartijních osobnostech. Co se týče dalších politických aktérů, v případě sociální demokracie byl poměr kandidátů bez politické příslušnosti a straníků v poměru 9 ku 6 a hnutí ANO 2011 potom do voleb vyslalo dva své členy.

Status nejmladší kandidátní listiny náležel ANO 2011 (průměrný věk 46 let). Naopak věkově nejzkušenější kandidátku nasadila ČSSD s průměrným věkem 63 let, z níž pocházel i vůbec nejstarší kandidát těchto voleb – 89letý důchodce Bohumil Hlaveš. Pokud jde o nejmladšího kandidáta, i tady si sociální demokraté připsali primát. Stala se jím teprve 18letá studentka Magdaléna Šípová, kandidující jako nezávislá pod záštitou této strany. Na kandidátní listině ČSSD bylo možné zaznamenat také největší počet žen, konkrétně se jednalo o jedenáct kandidátů ženského pohlaví. Nejméně (4) jich pak do voleb delegovalo hnutí ANO 2011. Z celkového počtu kandidátů byla skoro polovina tvořena ženami.

5.1.6.2 Předvolební kampaň

Nejaktivněji si v kampani před volbami počínali občanští demokraté, kteří kromě letáků, jež obsahovaly stručné představení kandidátů, jejich fotografie a základní program, vsadili i na billboardy. Ty byly umístěny v ulicích Suchdolská a Kamýcká. ODS zdůrazňovala svůj souhlas s dokončením dálničního okruhu kolem Prahy s tím, že Suchdolu by měla být poskytnuta adekvátní kompenzace v podobě dostavby kanalizace, opravy silnic a chodníků, realizace bezpečných křižovatek pro chodce zejména v Kamýcké ulici a v okolí školských zařízení, vybudování zóny relaxačních aktivit nad tunelem obchvatu, přeložení vedení vysokého napětí za sloupů do země a také všeobecná podpora projektů rozvoje obce. Co se týče rozvoje letiště, ten je Občanská demokratická strana ochotna tolerovat pouze za předpokladu, že nedojde ke zhoršení životního prostředí v městské části. Důležitou kapitolou volebního programu občanských demokratů pro volby v roce 2014 se stala i nedostatečná kapacita mateřských škol. Řešení ODS spočívá ve

finanční podpoře pro každé neumístěné dítě ve školkách Gagarinova a K Roztokům tak, aby mohlo navštěvovat i nestátní „školková“ zařízení na území Suchdola. [77]

Sdružení občanů Suchdola šlo do voleb s heslem „Suchdol pro život – život pro Suchdol“. Kromě tištěných propagačních materiálů se mohlo opřít rovněž o podporu svých voličů, z nichž někteří umístili na ploty svých domů předvolební plakáty SOS. Toto sdružení nezávislých kandidátů připomínalo v kampani především svou snahu o zachování a rozvoj rezidenčního rázu Suchdola a Sedlce a ochranu kvalitního životního prostředí i pro další generace. Toho chtějí dosáhnout obranou městské části před plány nepřiměřeného rozvoje letiště a také před dálničním okruhem vedeným přes Suchdol. Sdružení občanů Suchdola podporuje přípravu Regionální trasy, která je prý šetrnější k životnímu prostředí, chrání Prahu před kamiony a je o třetinu levnější. Zároveň chce SOS ve spolupráci s novým vedením hl. m. Prahy zajistit, aby nebyla sabotována výstavba suchdolské infrastruktury, což se má promítnout například ve vybudování splaškové kanalizace na Budovci a Starém Suchdole. Volební program dále obsahuje sliby spočívající v udržení míst pro všechny děti starší tří let v mateřských školách, zlepšování dopravní dostupnosti celého Suchdola veřejnou dopravou, nebo třeba podporu komunitních projektů. [78]

ANO 2011 svou kampaň před volbami postavilo především na kontaktu s lidmi. „*U nás na vsi se všichni znají. Naše předvolební kampaň začala u každého z nás už na základce. Když jste obecně známý jako čestný občan, který komunikuje, nemá nepořádek kolem bydliště a vaše děti zdraví, tak máte dvě třetiny agitace svým celoživotním postojem za sebou. V anonymní Praze je těžší se prosadit a lehčí ukryt své pravé „já“. U nás na vsi ale nikoho neoblafnete,*“ říká Veronika Stropnická, která se objevila na osmém místě kandidátní listiny. Pokud se jedná o vynaložené peněžní prostředky na předvolební agitaci, připomněla Stropnická, že místní sdružení ji bylo nuceno financovat z vlastních zdrojů: „*Andrej Babiš vydal moudře pokyn, aby si každá organizace samofinancovala předvolební kampaň. Když máte dát ze svého na promoletáčky či předměty, vážíte každou korunu. Nás 15 kandidátů vybralo mezi sebou 500 korun a z toho kompletně zaplatíme předvolební kampaň. Musíme ale zvažovat efektivně a úsporně. Ovšem výhodou je svoboda, že nemusíte žádnému sponzorovi být po volbách zavázán a tak vám zůstanou volné ruce na čestné jednání - a to je moc důležité. Svoboda a možnost říct svůj názor.*“ Stížnosti hnutí ANO 2011 před volbami směřovaly k dopravní situaci, kdy jsou obyvatelé Suchdola nuceni

mačkat se v MHD „tělo na tělo“ s desítkami studentů, dále pak bylo kritizováno, že se městská část stává záchytným parkovištěm pro satelitní městečka a studenty. Opomenout podle Veroniky Stropnické nelze ani chybějící policejní služebnu, která je prý obzvlášť potřebná v době, kdy *„kvůli stresu z nevyřešeného budování Pražského okruhu zahrádkáři opustili své kolonie a usídlili se zde nepřizpůsobiví občané, kteří zvedli kriminalitu i strach rodičů pouštět své děti na kole do přírody.“* V neposlední řadě by ANO 2011 rádo zvýšilo práva občanů, aby mohli o důležitých bodech, jako je zavedení tramvajové tratě nebo vpuštění obchodních řetězců mezi místní podnikatele, rozhodovat sami v „místním referendu“. [79]

Pro ostré slovo nešla v kampani daleko ČSSD. Ta se vymezovala především vůči předchozímu vedení městské části, která údajně rezignovala na jednání ohledně řešení otázek dopravy a jednání ohledně zlepšení otázek občanské vybavenosti městské části, jako je plynofikace, kanalizace, opravy chodníků a zlepšení možností pro volnočasové aktivity mládeže a dospělých. Sociální demokraté tvrdí, že namísto řešení těchto problémů zaměřila rada své politické úsilí na negaci celopražské koncepce dořešení dopravní situace, na což vynakládala z rozpočtu městské části nemalé peněžní prostředky, včetně úřadu placeného místostarosty. Podle ČSSD je nutné začít vést věcný dialog s pražskou radnicí a být ovlivňujícím činitelem při řešení problémů ztěžujících možnost kvalitního bydlení v Suchdole. Kritizují přitom Sdružením občanů Suchdola propagovanou jinou variantu obchvatu, která by prý paradoxně mohla znamenat zhoršení dopravní situace, což vysvětlují tím, že vzdalování tohoto obchvatu dále od centru Prahy nebude sloužit příměstské tranzitní dopravě a městská část tak bude zatížena ještě více, než je tomu doposud. Sociální demokracie by také chtěla revitalizovat městskou část dobudováním infrastruktury pro volnočasové aktivity dětí, mládeže a dospělých. Z pohledu ČSSD je ostudou, že tak velká městská část nemá odpovídající multifunkční halu pro kulturní a sportovní aktivity. Velkou příležitost Suchdola spatřují sociální demokraté v jeho unikátní poloze na okraji a zároveň v relativní blízkosti centra hlavního města Prahy a umístění České zemědělské univerzity. To vše by mělo být využito k tomu, aby se městská část po dořešení a zklidnění dopravní situace transformovala v rezidenční univerzitní město, jaké je známé například z okolí Londýna. [80]

5.1.6.3 Výsledky voleb

Tabulka 22 - Komunální volby 2014 v Praze 6-Suchdole

	Hlasy v %	Získané mandáty
SOS	68,75 %	11
ANO 2011	15,16 %	2
ODS	8,6 %	1
ČSSD	7,49 %	1

Zdroj: www.volby.cz

Celkově bylo v pražském Suchdole vydáno 2345 obálek, přičemž odevzdáno jich bylo 2335. Došlo k udělení 30 897 platných hlasů. Jako negativum lze vnímat volební účast, která opět mírně poklesla, a sice z 52,8 % na 50,52 %.

Výsledky voleb přinesly obrázek srovnatelný s rokem 2010. SOS, které před čtyřmi lety dosáhlo výrazného vítězství a získalo 11 mandátů, se se ziskem 68,75 % podařilo tento mimořádný úspěch zopakovat. Určité přeskupení v počtu zastupitelských křesel je však možné pozorovat v případě ostatních stran. Hnutí ANO 2011, pro které byly letošní komunální volby premiérou, obsadilo stříbrnou příčku a získalo dvě zastupitelská místa. Zastupitelkou tohoto hnutí se stala Veronika Stropnická, která se objevila až na osmém místě kandidátky, ale voliči ji preferenčními hlasy do zastupitelstva vykřížkovali. Podobný úspěch se v rámci kandidátní listiny ANO 2011 podařil i Janu Zoubkovi, který se stal také členem zastupitelstva. *„Oba dva jsme lidé, kteří jsou aktivní v Suchdole. On tam dělá dětské programy, já moderuju zadarmo od plesů po maškarní bál a jak jste říkala, půjčuju ty vajíčka těm sousedům,“* okomentovala s nadsázkou Veronika Stropnická úspěch kandidátů za ANO. Domnívá se přitom, že v Praze 6 - Suchdole *„předvolební kampaň začíná vlastně na základní škole, jak se chováte jako žák, jak se chováte jako teenager, potom jako matka v poradně či ve školce, tak podle toho vás lidi posuzují, znají a znova vás volí či nevolí.“* [81]

Za ODS, která i nadále pokračuje v sestupném trendu, zasedne v novém zastupitelstvu pouze jeden zastupitel. Neúspěch občanských demokratů se odrazil i v rezignaci Antonína Ptáčka ml. na křeslo předsedy místního sdružení. Na jeho místo byl zvolen Marek Bor, který za historicky nejhorším výsledkem ODS v MČ Praha 6 - Suchdol nevidí ani tak poškozenou značku strany na celostátní úrovni, jako spíš postoj strany k obchvatu Prahy. *„V našem případě o neúspěchu rozhodlo jedno jediné téma, kterým je*

obchvat Prahy. Naše strana zastává v této věci zcela pragmatický postoj, obchvat je po desetiletí v územním plánu veden přes Suchdol, navíc velice šetrnou formou, kdy je téměř celý zakrytý v tunelu.“ Podle jeho názoru tedy nemá smysl proti stavbě bojovat a stavět se proti hlavnímu městu, naopak Suchdol by se měl z této stavby snažit vytěžit maximum pro svůj rozvoj. „*Nicméně strana SOS se již třetí volební období snaží všemožně bojkotovat tuto stavbu (rozhodnutí o případné stavbě Suchdolu nepřísluší) a sklízí tak nulové investice do obce ze strany hlavního města. Zjednodušeně řečeno, dokud nebude postavený dálniční okruh kolem celé Prahy, v naší městské části budou vítězit i nadále populisté s tímto tématem,*“ vysvětluje Bor. [82] Také sociální demokracie, která stejně jako ODS prosazuje jižní variantu dálničního okruhu, ztratila jeden mandát a skončila mezi poraženými. Martin Šíp (ČSSD) přitom zpochybnil vysokou výhru SOS – i když SOS obdrželo 63 % hlasů, neznamena to, že při padesátiprocentní volební účasti by toto vítězství bylo výrazné. [83]

Podobně jako ve volebním období 2010-2014, i nyní je nově vytvořené zastupitelstvo složeno ze šesti žen a osmi mužů. Průměrný věk suchdolských zastupitelů se pohybuje okolo 47 let. Nejstarším z nich se stal 60letý Zdeněk Skála, zvolený za SOS. Pozice nejmladšího zastupitele pak patří 29letému Janu Zoubkovi, který kandidoval za hnutí ANO 2011. Kromě tří členů zastupitelstva jsou všichni bezpartijní.

5.1.6.4 Komparace volebních výsledků dle okrsků

Volební obvod v Suchdole je rozdělený na pět okrsků podle místních částí. [84] Do okrsku č. 1 patří Výhledy. V tomto okrsku bylo zapsáno celkem 807 voličů a účast zde dosáhla na 52,17 %. Okrsek č. 2 zahrnuje Starý Suchdol. Tento okrsek měl na seznamu voličů 992 jmen a volební účast tu byla 51,41 %. V okrsku č. 3 jsou zařazeni voliči Nového Suchdola a Horního Sedlce. Voličský seznam čítal 1005 osob, přičemž voleb se zúčastnilo 53,73 %. Co se týče okrsku č. 4, ten je tvořen především Budovcem, ale zahrnuje i jednu z nejdůležitějších komunikací v obci, ulici Internacionální, a obě významná suchdolská náměstí, Suchdolské a Brandejsovo. Zapsáno v seznamu voličů bylo 959 osob, k volebním urnám se dostavilo 44,84 %. Pokud jde o poslední okrsek č. 5, ten se skládá z ulic K Horoměřicům, K Transformátoru, Ke Kladivům, Olšová, Rohová, Sídlištní, U Kruhovky a částí ulice Kamýcká od křižovatky ulic Kamýcká x Internacionální po křižovatku ulic Kamýcká x Ke Kladivům. Za tento okrsek bylo zapsaných celkem 879 voličů a volební účast se vyšplhala na 50,51 %.

V následujících tabulkách jsou znázorněny výsledky v jednotlivých okrscích. Ve všech okrscích zvítězilo jasným výsledkem SOS, na druhých místech se s výjimkou okrsku č. 3, kde stříbrnou příčku obsadila ODS, umístilo hnutí ANO 2011. Z pohledu občanských demokratů stojí za zamyšlení zejména výsledky v prvním a druhém okrsku, neboť ODS zde jako jediná ze stran nepřekročila pětiprocentní hranici. To může být způsobeno například jejím smířlivým postojem k jižní variantě dálničnímu okruhu, protože právě tyto části Suchdola by byly případnou výstavbou zasaženy nejvíce.

Tabulka 23 - Volební výsledky v okrsku č. 1

Kandidátní listina	Hlasy	
	abs.	v %
ČSSD	405	7,16
ANO 2011	1 090	19,26
ODS	209	3,69
SOS	3 956	69,89

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z www.volby.cz

Tabulka 24 - Volební výsledky v okrsku č. 2

Kandidátní listina	Hlasy	
	abs.	v %
ČSSD	510	7,62
ANO 2011	1 085	16,22
ODS	306	4,57
SOS	4 788	71,58

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z www.volby.cz

Tabulka 25 - Volební výsledky v okrsku č. 3

Kandidátní listina	Hlasy	
	abs.	v %
ČSSD	228	3,28
ANO 2011	831	11,97
ODS	845	12,17
SOS	5 039	72,58

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z www.volby.cz

Tabulka 26 - Volební výsledky v okrsku č. 4

Kandidátní listina	Hlasy	
	abs.	v %
ČSSD	505	8,84
ANO 2011	901	15,78
ODS	597	10,46
SOS	3 707	64,92

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z www.volby.cz

Tabulka 27 - Volební výsledky v okrsku č. 5

Kandidátní listina	Hlasy	
	abs.	v %
ČSSD	667	11,31
ANO 2011	776	13,16
ODS	700	11,87
SOS	3 752	63,65

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z www.volby.cz

Za zmínku stojí volební preference ANO 2011 v okrsku č. 2, tady hnutí zaznamenalo svůj druhý nejlepší výsledek. Na příkladu tohoto uskupení je možné pozorovat silnou vazbu mezi kandidátem a místem jeho bydliště. Veronika Stropnická, která bydlí na Starém Suchdole, totiž od voličů z této oblasti dostala silnou podporu, což je jasně patrné z procentuelního podílu hlasů. Silná vazba s bydlištěm se projevila i ve volebních preferencích kandidáta ODS Jana Víšky, který byl co do počtu hlasů v rámci kandidátní listiny občanských demokratů nejlepší ve čtvrtém okrsku. Ovšem vzhledem k tomu, že se nacházel až na devátém místě kandidátky, mu tento dílčí úspěch ke zvolení nepomohl.

Tabulka 28 - Volební výsledky kandidátní listiny ANO 2011 v okrsku č. 2

Poř. číslo	Kandidát	Hlasy		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Trnovský Oldřich Ing. / Dip	74	6,82	1	
2	Přikrylová Lenka	76	7,00	2	
3	Žižka Ivan	75	6,91	3	
4	Zoubek Jan	87	8,01	2	*
5	Hanusová Jana Ing.	74	6,82	4	
6	Vorel Petr	70	6,45	5	
7	Zíval Miroslav	74	6,82	6	
8	Stropnická Veronika MgA.	103	9,49	1	*
9	Pavelka Ivan Ing.	79	7,28	7	
10	Namura Kamal	63	5,80	8	
11	Koubek Martin Bc.	64	5,89	9	
12	Doucha Jiří	62	5,71	10	
13	Kaňovská Lenka	62	5,71	11	
14	Kotík Jan RNDr.	58	5,34	12	
15	Mrázek Jaroslav	64	5,89	13	

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z www.volby.cz

Tabulka 29 - Volební výsledky kandidátní listiny ODS v okrsku č. 4

Poř. číslo	Kandidát	Hlasy		Pořadí zvolení	Mandát
		abs.	v %		
1	Ptáček Antonín	43	7,20	2	
2	Bor Marek	43	7,20	1	*
3	Kožení Václav Ing. Ph.D., MBA	42	7,03	1	
4	Nováková Helena Ing. CSc.	38	6,36	3	
5	Bor Jan	37	6,19	4	
6	Žďárský Zdeněk Ing.	36	6,03	5	
7	Stolařová Eva Ing.	39	6,53	6	
8	Mika Karel Ing.	37	6,19	7	
9	Viška Jan	60	10,05	8	
10	Linx Michael	36	6,03	9	
11	Borová Olga	40	6,70	10	
12	Linxová Daniela Mgr.	36	6,03	11	
13	Višková Irena	37	6,19	12	
14	Heváková Ludmila	38	6,36	13	
15	Miková Alena Ing.	35	5,86	14	

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z www.volby.cz

5.1.6.5 Tvorba povolební koalice

Tabulka 30 - Možné velké koalice ve volebním období 2014-2018

Strany koalice	Počet mandátů
SOS + ANO 2011	13
SOS + ODS	12
SOS + ČSSD	12
SOS + ANO 2011 + ODS + ČSSD	15

Zdroj: Vlastní zpracování

Třebaže vítězné SOS mělo stejně jako před čtyřmi lety možnost utvořit jednobarevnou vládu, nakonec se rozhodlo přizvat ke spolupráci v radě zastupitele za hnutí ANO 2011. Podle Veroniky Stropnické, která je hlavní tváří ANO na Suchdole, nebyl žádný důvod jít se starostou Petrem Hejlem a jeho lidmi do konfliktu. Připomněla přitom jejich dřívější spolupráci z let devadesátých, kdy krátce působila jako zastupitelka za ekologické hnutí Pražané Praze, a vyjádřila potěšení nad tím, že hnutí ANO 2011 nezaznamenalo úspěch právě na úkor starostova SOS. *„Je to dobrý starosta a jsem velmi ráda, že zrovna s ním, s kterým jsem se setkala v těch devadesátých letech, kdy jsme poprvé obcházeli domy a podepisovali petice, tak vlastně, že se s ním znova setkám na této úrovni a jsem ráda, že jsem ty hlasy nevzala jemu, ale jiným stranám,“* odpověděla Stropnická na otázku, jak to bude v zastupitelstvu vypadat. [81]

Marek Bor z ODS vidí za spojením obou uskupení snahu Sdružení občanů Suchdola udržovat dobré vztahy s vládnoucími silami na Magistrátu hlavního města Prahy: *„Vítězná SOS získala 11 z 15 členů zastupitelstva, proto ji nic nenutilo přizvat do rady jiné strany. Nicméně tak učinila a jedno místo v radě nabídla hnutí ANO. Z mého pohledu k tomu došlo jen proto, že hnutí ANO bude mít post primátora, a tudíž chce být SOS za dobře s vládoucí stranou v hlavním městě.“* [82] Za pravdu mu v tomto dávají někteří zastupitelé za SOS, podle kterých bylo hlavním motivem pro vzájemnou spolupráci vedle stejného názoru na okruh i silné postavení hnutí ANO na magistrátu: *„Hnutí ANO si vybojovalo post primátorky, a proto si od vzájemné spolupráce slibujeme zlepšení vztahů mezi magistrátem a naší obcí.“* [85] To nepřímou potvrzuje také Stropnická, která spatřuje určitou kontinuitu mezi složením rady na Suchdole a koalicí na pražském magistrátu a doufá, že se díky tomu městské části podaří získat více finančních prostředků: *„Já jsem říkala, že se nám snad podaří navýšit rozpočet Suchdolu, když bude na magistrátě zastoupené hnutí ANO a trojkoalice i ČSSD, a to jsme my tři kandidáti, nebo my tři skupiny*

politické, které jsme na té komunální úrovni. Tak jenom kopírujeme eventuální vedení Prahy.“ [81]

K určitému překvapení ve složení radních však nakonec přeci jen došlo. Veronika Stropnická, která již před ustavujícím zasedáním zastupitelstva na základě probíhajících jednání prohlašovala, že bude členkou rady, nakonec v tajném hlasování získala pouze dva hlasy a její místo tak zaujal Jan Zoubek, rovněž zvolený za ANO 2011. Stropnická však nakonec nepřišla zkrátka, neboť se stala předsedkyní nově zřízeného výboru pro rozvoj Suchdola. Jak se vyjádřil starosta Petr Hejl, tento výbor nemá suplovat činnost úřadu, přičemž jeho činnost bude závislá na námětech členů výboru směřujících k rozvoji Suchdola v různých oblastech. Podle zastupitele Zdeňka Skály (SOS) přitom neexistuje formální vazba zastupitelstva městské části na Zastupitelstvo hlavního města Prahy a výbor bude nadstranický. [83] Na dalším jednání zastupitelstva potom Skála navrhl, aby tento výbor pomáhal se získáváním finančních prostředků pro rozvoj Suchdola. Pokud se jedná o vztah výboru pro rozvoj Suchdola ke komisi územního rozvoje, podle zástupce starosty Václava Vika by měly být problémy s ohledem na zastoupení ve výboru a komisi přenositelné. [86]

5.2 Pluralita politického prostředí

Tabulka 31 - Komunální volby - skladba kandidátních listin

MČ Praha-Suchdol	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Kandidátní listiny	6	8	5	6	4	4
Počet volených zastupitelů	17	15	15	15	15	15
Počet kandidátů	72	100	75	90	60	60
-počet nezávislých kandidátů	36	53	33	52	38	37
Kandidáti/zastupitelé (i _p)	4,2	6,7	5	6	4	4
Index efektivního počtu stran	3,6	5,3	4,4	4,1	2,1	2,0

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z www.volby.cz

Míru plurality v MČ Praha 6 - Suchdol zachycuje tabulka nad odstavcem. O pluralitě můžeme mluvit v případě všech dosud uskutečněných komunálních voleb. Celkový počet nominovaných kandidátů v každých volbách výrazně převýšil počet volených zastupitelů. Nelze si ovšem nevšimnout určitého sestupného trendu, pokud jde o klesající hodnotu indexu plurality. Vysvětlení je možné najít v nižším počtu kandidujících subjektů, a tudíž i v menším počtu kandidátů.

Existenci pluralitního prostředí nahrává rovněž index efektivního počtu stran, i tady však došlo v průběhu času k jistým změnám směrem dolů. Zatímco roku 1998 dosáhl stupeň roztržitého stranického systému svého vrcholu, v posledních dvou obecních volbách v letech 2010 a 2014 naopak zaznamenal své nejnižší hodnoty. Za tím lze hledat především vysoké procentuelní zisky Sdružení občanů Suchdola, kterému se dvakrát po sobě podařilo dosáhnout na 11 mandátů v zastupitelstvu.

5.3 Konfliktní linie

Jak uvádí teoretická část, v české společnosti je zřejmá převaha socioekonomické konfliktní linie, tedy rozporu pravice vs. levice. Druhým dechem se však dodává, že komunální politika není pro ideologizaci místní politiky příliš zaslíbeným místem a že zdrojem „politických sporů“ jsou v jejím případě spíše osobní vztahy. [6, s. 125-126] Kubálek a Bubeníček tvrdí, že pojmy „pravice“ a „levice“ mají v komunální politice kromě deskriptivního významu i hodnotový náboj, což ukazují na příkladu Roztok, kde „pravice“ je vnímána kladně a „levice“ slouží spíše k označení soupeře. [87, s. 298] Podle Marka Bora ze suchdolské ODS i v komunální politice existuje dělení na pravici a levici a známé heslo, že „chodník není ani levicový, ani pravicový“, tak úplně neplatí. *„Stejně jako v celé společnosti, i v komunální politice zůstává pravo/levé vidění světa. Nicméně témata v komunální politice jsou natolik konkrétní, že by pro rozumné lidi mělo být snazší domluvit se na jejich řešení,“* myslí si Bor. Jako příklad z městské části, kde pravo/levé vidění hraje roli, uvádí problém s nedostatečnou kapacitou mateřských školek: *„Jsou zde soukromá školková zařízení, která nemají naplněnou kapacitu. Levicové vidění světa (v našem případě pohled radnice) velí zvýšit kapacitu státních školek jejich dobudováním, na které samozřejmě nejsou prostředky. Naše řešení spočívá v dotaci na každé neumístěné dítě, tak aby mohlo navštěvovat soukromou školku za stejných podmínek jako státní.“* Finančně se prý jedná o levnější řešení a až opadne dětský boom, nebude muset Suchdol řešit, co s volnými budovami v areálu mateřských školek. [82]

Samotní zastupitelé SOS své sdružení s ohledem na to, že je tvořeno především nestraníky, nevidí hodnotově ani nalevo, ani napravo. Přiznávají však, že k některým politickým stranám mají blízko: *„Nejbližší máme ke středu, to znamená, že z politických stran a hnutí jsou nám nejbližší Starostové a nezávislí a Strana zelených.“* S oběma těmito

subjekty přitom mají nepsanou dohodu, že proti sobě nebudou v městské části stavět kandidátní listinu, aby si vzájemně neubírali hlasy. [85]

Hlavním bodem rozporů v Suchdole, jak vyplývá z analýzy lokálního politického prostředí, je ovšem bezpochyby dálniční okruh kolem Prahy.

Tento problém, který rozděluje místní politickou reprezentaci už od komunálních voleb v roce 1994, je stále hlavním tématem na zasedáních zastupitelstva a velmi silně ovlivňuje i mínění občanů Suchdola o obecních zastupitelích. Vedení suchdolské radnice, reprezentované starostou Petrem Hejlem a dalšími členy rady z řad SOS, k tomuto projektu, který by se vedle Dolních Chaber dotkl právě i MČ Praha 6 - Suchdol, zaujalo odmítavý postoj. Argumentují přitom tím, že do této doby prosazovaná jižní varianta je neekonomická, neekologická, nebezpečná a nevyhovuje řadě evropských předpisů. Navíc prý vlastně netvoří okruh kolem Prahy, protože prochází přes zastavěné území. [81] S těmito důvody se jim několikrát podařilo úspěšně napadnout plány na realizaci této stavby u Nejvyššího správního soudu, což se znelíbilo vládnoucím stranám na Magistrátu hlavního města Prahy, mezi které dlouhou dobu patřila ODS, ČSSD a později i TOP 09. Spor mezi městskou částí a vedením Prahy došel podle Hejla dokonce tak daleko, že Suchdol je za tuto svou nepoddajnost kárán. To se projevuje například v tom, že jsou mu odepírány finanční prostředky z rozpočtu hlavního města, které by byly použity na chybějící infrastrukturu, jako je splašková kanalizace, nebo plynofikace.

I Marek Bor, předseda MS ODS, přiznává, že vztahy s pražskou radnicí a dalšími městskými částmi byly v minulosti napjaté: „*Hlavním problémem jsou špatné vztahy a to nejen s magistrátem, ale i sousední Prahou 6. Důsledkem těchto vztahů jsou pak téměř nulové investice ze strany města do naší MČ. Velká část Suchdola nemá kanalizaci ani plyn. Silnice a chodníky jsou ve špatném stavu. Máme zde nebezpečně vysoký provoz v ulici Kamýcká, kde pravidelně dochází k vážným poraněním chodců. Nemáme dostatečné kapacity v mateřských školách a tak bych mohl pokračovat.*“ Suchdol si podle něj v otázce okruhu bere ostatní Pražany jako rukojmí, čímž dochází k izolaci městské části a jejímu zaostávání. Navíc má prý informace, že „*tento postoj velmi pravděpodobně vyústí i ve velmi nešetrné provedení onoho okruhu a to tím způsobem, že zůstane na většině území Suchdola otevřený.*“ To je věc, které by se rád pokusil zabránit. [82]

Podobný názor jako občanští demokraté sdílí i zástupci ČSSD. Jejich zastupitel, Ivan Vavřík, tvrdí, že „*mandát SOS je 1800 obyvatel*“ a že „*tento zlomek obyvatel blokuje celoměstské a středoevropské investice.*“ Voliči SOS prý využívají veškerou infrastrukturu, kterou město nabízí, ale nejsou ochotní se podílet na dalším budování a rozvoji této infrastruktury, ať už se jedná o obchvat Prahy, nebo rozvoj letiště v Ruzyni. „*Chcete využívat pouze kladné části infrastruktury a nechcete v zájmu celku přijímat i některé negativní vlivy, které přináší vaše pohodlí v Praze. Značná část z vás si tu koupila domy a byty v posledních dvaceti letech a dobře jste věděli, že je tu letiště od 20. let 20. století a že se bude letiště rozvíjet a že je tu plánován obchvat Prahy (ne dálnice, jak stále tvrdíte) již od roku 1935. Proč to teď odmítáte, když jste o tom věděli?*“ tázal se Vavřík na zasedání na zastupitelstva. Prý se tito lidé nesmí divit, že nedostávají investice na kanalizaci, chodníky, křižovatky a celé vybavení, když nekooperují s Prahou. Zbývající obyvatelé Suchdola potom označuje za rukojmí, kteří kvůli jejich postoji kanalizaci a chodníky nemají. [86]

K názorům sociálních demokratů poskytl komentář představitel SOS, který si nepřál být jmenován: „*V současné době narážíme na čím dál větší nesoulad hlavně se zástupci ČSSD, kteří propagují dálniční okruh s větší vehemencí než kdysi zastupitelé za ODS.*“ [85] Obchvat však není jediné téma, na kterém se oba subjekty neshodnou. Kritice byl podroben i návrh lídra sociální demokracie pro komunální volby v roce 2014, Miloslava Hotovce, aby v Suchdole vznikla vícefunkční hala. „*Kandidát na funkci starosty za toto politické uskupení (Soc. dem.) přišel ještě před konáním posledních komunálních voleb se svou vizí na vystavění vícefunkční sportovní haly. Kde by vzal na tento podle mě poněkud rozmáchlý projekt a následnou realizaci finanční prostředky jsem se bohužel nedověděl,*“ řekl zastupitel za SOS.

Naopak hnutí ANO 2011 se slovy své zastupitelky, Veroniky Stropnické, kloní k názoru, že „*to je proti zdravému rozumu, aby zástavbou v roce 2014 vedla dálnice.*“ [81] To byl ostatně důvod, proč se do komunální politiky, ve které působila už v devadesátých letech, vrátila, tedy aby „*zabránila Pražskému okruhu, který v roce 2014 hrozí úplně stejně.*“ Podle ní však v současné době ministerstvo dopravy preferuje variantu, která povede mimo Suchdol. Pomoci uklidnit napjaté vztahy mezi Magistrátem hlavního města Prahy a MČ Praha 6 - Suchdol by mohlo i nové vedení pražské radnice, ve kterém vedle

zástupců Trojkoalice (Strana zelených, KDU-ČSL, Starostové a nezávislí) a ČSSD zasedli také její spolustraníci z ANO 2011. To je důležité z toho pohledu, že to bylo právě hnutí ANO 2011 a Trojkoalice, kteří před volbami preferovali severní „mimosuchdolskou“ verzi dálničního okruhu. Otázkou zůstává, jak se k celé věci postaví pražské vedení sociální demokracie, zda bude kopírovat názor suchdolských představitelů ČSSD či nikoli. Prozatím má pražská rada ve svém programovém prohlášení obecnou frázi, že „*podpoří nejprůchodnější variantu silničního okruhu.*“ [87]

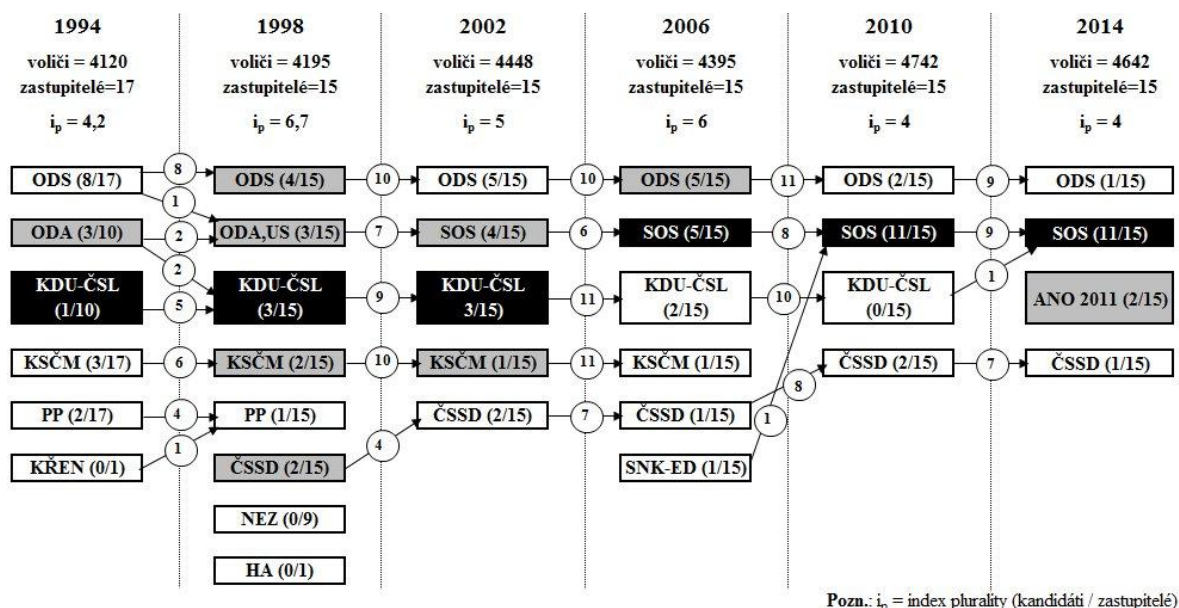
V předchozích odstavcích bylo v souvislosti se špatnými vztahy Suchdola s hlavním městem vedle dálničního okruhu často zmiňováno i letiště. Sdružení občanů Suchdola se obává, že jeho další rozvoj, který spočívá v plánované vzletové a přistávací dráze, by měl negativní vliv na zdraví obyvatel městské části. I tato záležitost byla projednávána Nejvyšším správním soudem, který na základě stížnosti zrušil část zásad územního rozvoje Prahy. A stejně jako v případě obchvatu, i tento spor znamenal zdroj svárů mezi vedením městské části a pražskou radnicí. Pokud se však jedná o názory politických aktérů v MČ Praha 6 - Suchdol na tuto otázku, nezdá se, že by mezi nimi panovaly tak hluboké příkopy, jako je tomu u předcházejícího tématu. Je pravdou, že i Marek Bor (ODS) identifikoval letiště vedle okruhu jako jeden z konfliktních bodů mezi stranami, nicméně nezapomněl dodat, že „*v případě letiště panuje větší shoda, než v případě okruhu.*“ [82] To potvrzuje i volební program občanských demokratů pro komunální volby v roce 2014, kde slibují, že nebudou rozvoji letiště bránit, ovšem pouze za předpokladu, že nedojde ke zhoršení životního prostředí. [77]

Výzkum ukázal i další konfliktní linii. Je možné ji charakterizovat jako rozpor, spočívající v odlišném pohledu na spravování obce, co se jejího kulturního života týče. Jak bylo několikrát zmíněno, Suchdol je poměrně přístupný různým akcím společenského a kulturního charakteru, přičemž na většině z nich se větší či menší měrou vedení městské části podílí. Podle Marka Bora z ODS se tak děje na úkor důležitějších problémů. „*Současné vedení se příliš soustředí na komunitní projekty, které jisté skupině obyvatel možná imponují, nicméně ty podstatné věci zůstávají neřešeny,*“ říká Marek Bor. [82] Z pozice řadového občana nevidí žádný výrazný mezník, který by znamenal zřetelný rozvoj městské části. Jednání radnice vidí jako marnou snahu alespoň zvrátit trend zaostávání Suchdola za Prahou 6.

Zapomenout nelze ani na osobní rozpory. Ty byly patrné zejména po opakovaných komunálních volbách v roce 1995, kdy se osoba lídra kandidátní listiny ODS, Václava Slabého, stala pro ostatní strany v zastupitelstvu natolik problematickou, že mu ztěžovala výkon funkce předsedy kontrolní komise. To se projevovalo například tím, že komisi byly starostou Čížkem ukládány úkoly přes jiné její členy, nebo že komise zpočátku prošetřovala převážně svého předsedu. Ze strany ostatních členů komise byly Slabému vyčítány některé chyby, kterých se měl dopustit v minulém volebním období 1990-1994, kdy na radnici působil ještě jako starosta za Občanské fórum. Později se sám Slabý postu předsedy komise raději vzdal. Nepřátelskou atmosféru té doby podtrhnul i spor ODS s tehdejším tajemníkem úřadu, který se rozhodl zažalovat některé členy této strany za to, že si dovolili kritizovat jeho práci ve veřejném dopise. [67] Dalším příkladem, kdy se osobní antipatie promítly do politického dění, byla situace po komunálních volbách v roce 2002. Občanští demokraté, kteří ve volebním klání zvítězili, nabídli ve snaze zvrátit složité povolební vyjednávání ve svůj prospěch starostenský post Václava Čížkovi (KDU-ČSL) a do rady se rozhodli přibrat ještě zástupce ČSSD. Plánovaná koalice však nakonec doplatila na nedobré vztahy mezi představiteli sociálních demokratů a lidovců, a tak pozice starosty a většina míst v radě připadla Sdružení občanů Suchdola. [42]

5.4 Vývoj lokálního stranického systému

Schéma 2 - Vývoj lokálního stranického systému v MČ Praha 6-Suchdol

Zdroj: Vlastní zpracování dle www.volby.cz

Vývoj stranického systému v MČ Praha 6 - Suchdol zobrazuje výše položené schéma. U každé kandidátní listiny je uveden počet kandidátů, kteří v daném volebním roce dosáhli na zastupitelské křeslo z celkového počtu stranou nominovaných kandidátů. Černě zvýrazněna je kandidátní listina strany, jež obsadila v daném volebním období post starosty. Strany, které byly součástí rady, jsou označeny šedivě. Dále je ve schématu šipkami zachycena kontinuita kandidatury, resp. přesuny kandidátů mezi jednotlivými volebními roky. Schéma uvádí také celkový počet voličů v každém volebním roce, počet volených zastupitelů a index plurality, jenž představuje počet kandidátů připadající na jedno zastupitelské křeslo.

Na první pohled je zřejmé, že největší stabilitou členské báze se mohou chlubit etablované strany, jako je ODS, SOS nebo ČSSD. Kontinuita kandidatury je v Suchdole patrná, někteří kandidáti se dokonce ucházeli o mandát v zastupitelstvu ve všech komunálních volbách od roku 1994. K přesunům mezi kandidátkami dochází, většinou se však jedná pouze o individuální přesuny, nebo o přesuny způsobené změnou názvu kandidátní listiny.

V roce 1994 kandidovalo šest politických uskupení, pouze tři z nich však postavily plně obsazenou kandidátku, jedna kandidátní listina byla dokonce tvořena osamoceným kandidátem. O čtyři roky později došlo k výraznému nárůstu kandidátů i kandidujících stran, přičemž většina z nich dokázala naplnit své kandidátky všemi místy, a to navzdory tomu, že byl snížen počet volených zastupitelů ze sedmnácti na patnáct. Premiérově šla do voleb například ČSSD, která je v suchdolském politickém spektru přítomna dodnes. Co se týče kontinuity kandidatury, ze 72 kandidátů, kteří sváděli boj o voličské hlasy v roce 1994, se opětovně volebního klání v roce 1998 zúčastnilo 29 z nich. Z individuálních přesunů mezi volebními stranami stojí za zmínku přechod Zdeňka Skály, který v roce 1994 kandidoval jako nezávislý za ODS, ke Koalici ODA, US. Podíváme-li se na průběh volebního období 1994-1998, není však tento pohyb nijak zvlášť překvapivý, neboť Skála po svém zvolení do zastupitelstva na jakoukoli příslušnost k občanským demokratům okamžitě zapomněl a v mnoha případech se dokonce postavil proti jejich návrhům. [67] Opomenout nelze ani zařazení Josefa Křena na kandidátku Pražanů Praze a také přesun dvou kandidátů ODA ke KDU-ČSL, i když o spřátelení těchto dvou stran lze pouze spekulovat.

Voleb v roce 2002 se zúčastnilo jen pět politických subjektů namísto předchozích osmi, snížil se i celkový počet nominovaných kandidátů, konkrétně o 25 %. Pokud jde o návaznost uchazečů o křeslo zastupitele na minulou kandidaturu, do voleb se jich znovu vydalo 40. K největšímu přesunu došlo mezi kandidátními listinami Koalice ODA, US a Stranou pro otevřenou společnost. Jak už však bylo výše naznačeno, tento pohyb kandidátů byl způsoben pouhou změnou politické strany, která měla zaštitit kandidátní listinu tvořenou nezávislými kandidáty v čele s Petrem Hejlem.

V roce 2006 kandidovalo do zastupitelstva šest uskupení, tedy o jedno více než v předchozích volbách. Všechny přitom dokázaly obsadit své kandidátní listiny patnácti místy, z čehož vyplývá, že došlo i ke zvýšení počtu kandidátů ze 75 na 90. Budoucí starosta, Petr Hejl, a další nestraníci se tentokrát rozhodli z důvodu negativní profilace politických stran na celostátní úrovni pojmout kandidátku jako sdružení nezávislých kandidátů (Sdružení občanů Suchdola), v důsledku čehož museli sbírat podpisy občanů pod svou kandidaturu. Poprvé a naposledy se voleb zúčastnila kandidátní listina SNK-ED, za kterou byl zvolen Pavel Beneš, jenž odmítl nabídku na kandidaturu za SOS. „*Lídr*

kandidátky SNK-ED a její iniciátor nás (minulou RMČ) zažaloval kvůli údajným machinacím s pozemky, do ZMČ byl zvolen jediný kandidát doc. Pavel Beneš, který na počátku odmítl kandidovat za SOS, pak se nechal SNK-ED přesvědčit kandidovat (což jsme mu před volbami „vyčítali“ kvůli spolupráci s ne úplně seriózním JUDr. Obšnajdrem, ten měl minulé radě za zlé, že ukončila jeho činnost předsedy přestupkové komise MČ) na třetím místě a byl preferenčními hlasy zvolen,“ řekl k tématu s odstupem času Petr Hejl. [72] V souvislosti s kontinuitou kandidatury je nutné zmínit, že do voleb se znovu zapojilo 45 kandidátů, tedy více než polovina z těch, kteří o hlasy voličů zápolili už před čtyřmi lety.

Za určitý zlom je možné pokládat rok 2010, a to v tom smyslu, že do voleb svou kandidátní listinu vůbec nenasadili komunisté. To, plus nekandidatura SNK-ED, mělo za následek, že počet kandidujících politických subjektů poklesl na čtyři, a tudíž se snížil i celkový počet kandidátů z předchozích 90 na 60. Naopak vysoké parametry si znovu udržela kontinuita kandidatury, protože z celkového počtu kandidátů v roce 2006 se jich o voličskou přízeň znovu ucházelo 38. Z přesunů mezi jednotlivými kandidátkami lze zmínit pouze Pavla Beneše, který konečně vyslyšel nabídku SOS a objevil se na jejich kandidátní listině.

Zvláštní obrázek nabídly i poslední komunální volby v roce 2014. Počet politických uskupení se ustálil na čtyři, nicméně voleb se vůbec nezúčastnila KDU-ČSL, naopak svou kandidátku v obci poprvé postavilo hnutí ANO 2011. Protože všechny čtyři strany nasadily patnáctičlennou kandidátní listinu, udržel se celkový počet kandidátů na 60. Sestupný trend je možné pozorovat v návaznosti kandidatury, neboť voleb se opětovně účastnilo jen 26 kandidátů z roku 2010. Velký podíl na tom má bezesporu kandidátka hnutí ANO 2011, která byla stoprocentně složena z nových kandidátů, a také neúčast lidovců ve volebním klání. To vedlo k tomu, že Magdalena Turchichová, která se od voleb v roce 1994 pokaždé objevila na kandidátní listině KDU-ČSL, musela poprvé kandidovat za Sdružení občanů Suchdola. Jedná se přitom o jediný individuální přesun, k němuž v letech 2010 a 2014 mezi volebními subjekty došlo.

Bude zajímavé sledovat, zda v budoucnu dojde k určité stabilizaci místního stranického systému, eventuálně jestli se do souboje o hlasy voličů zapojí další sdružení nezávislých kandidátů či politické strany s celorepublikovou působností, jako se to stalo

v případě hnutí ANO 2011. Otazník visí také nad KSČM a KDU-ČSL a jejich možným návratem na suchdolskou politickou scénu.

5.5 Lokální model demokracie

Vývoj lokálního modelu demokracie v MČ Praha 6 - Suchdol prodělal od roku 1994 řadu proměn a lze v něm spatřovat prvky teoretických lokálních modelů demokracie ve venkovských obcích ČR a komunálních koalic a politických modelů popsaných v podkapitole „Typologie lokálních modelů demokracie“.

S ohledem na charakteristiky místního politického systému je možné jej připodobnit ve většině aspektů ke kompetitivnímu modelu. Ani na Suchdole není funkce voleb omezena na pouhé ustanovení zastupitelstva, ba právě naopak - volební klání je tady prostředkem k získání a udržení kontroly nad vedením městské části. To dokládá i typ volebního boje, který má konkurenční charakter, a typ vytvořených exekutivních koalic (většinou jde o minimální vítězné nebo velké koalice). Pravidelně zde kandiduje větší počet politických subjektů, i když za poslední dvoje volby se jejich počet ustálil na čtyřech. Vyskytují se tu místní organizace politických stran s celonárodní působností, jak koneckonců dokládá pravidelná kandidatura ODS a ČSSD. V posledních volbách k nim navíc přibylo hnutí ANO 2011. Co se týče stranického spektra před rokem 2014, své buňky v městské části měli v minulosti i komunisté a lidovci. Pokud jde o sestavování kandidátních listin, to je plně v kompetenci místních sdružení politických stran, což lze ukázat na příkladu občanských demokratů. *„Jako v každé demokratické straně, i u nás probíhá tajné hlasování o jednotlivých kandidátech a jejich pořadí na kandidátce,“* říká předseda MS ODS Marek Bor ke skládání kandidátek pro obecní volby. [82] Podobně ke skládání kandidátek přistupuje i Sdružení občanů Suchdola. *„Pořadí kandidátů určuje tajné hlasování. Na místě je ale i přání jednotlivých kandidátů, protože ne každý má zájem figurovat na vyšších místech kandidátky,“* uvedl zástupce SOS. [85] Přirovnání k modelu D nahrává i forma volební kampaně – mezi politickými subjekty existují významné rozdíly ve volebním programu, např. v pohledu na dálniční okruh, nebo rozvoj letiště v Ruzyni.

Častým indikátorem kompetitivního modelu jsou opakované volby. I na ty v roce 1995 v Suchdole došlo. Občanská demokratická strana, která v předcházejících komunálních volbách roku 1994 získala osm mandátů a jen těsně jí unikla většina křesel

v sedmnáctičlenném zastupitelstvu, se nedokázala ve vyhroceném povolebním jednání domluvit s ostatními politickými aktéry na spolupráci. Zastupitelé ODS se tedy rozhodli situaci vyřešit složením svých mandátů, čímž zapříčinili konání nových voleb. [67]

Určitou podobnost však nalezneme také s konsenzuálním modelem demokracie. Stejně jako pro obce spadající do modelu C, i pro MČ Praha 6 - Suchdol je typický bohatý spolkový život, který se projevuje velkým počtem společenských a kulturních akcí. Někteří členové spolků a sdružení navíc dříve zasedli v zastupitelstvu (Magdalena Turchichová, Jaroslava Mikolášová), eventuelně v něm zasedají nyní (zástupkyně starosty Věra Štěpánková, členka rady Ludmila Knappová). [33]

5.6 Občanská participace

5.6.1 Volební účast

Mezi nejdůležitější ukazatele politické participace občanů bezesporu patří údaje o volební účasti. V posledních komunálních volbách v roce 2014 dosáhla volební účast v MČ Praha 6 - Suchdol na 50,52 %, což znamenalo zhruba dvouprocentní pokles ve srovnání s předcházejícími volbami v roce 2010.

Volby do poslanecké sněmovny jsou pokládány za prvořadé a voliči jim přiřkládají velký význam. Pokud jde o volby do obecních zastupitelstev, ty jsou z hlediska důležitosti řazeny hned za volby do poslanecké sněmovny. Účast v komunálních volbách přesto nedosahuje takové úrovně, jako je tomu v případě voleb do poslanecké sněmovny. [17, s. 70] Tento předpoklad se potvrzuje i v Suchdole, kde volební účast ve volbách do poslanecké sněmovny v souladu s celorepublikovým trendem významně převyšuje volební účast u obecních voleb.

5.6.2 Pasivní volební právo

Vedle volební účasti je podstatným měřítkem politické participace také pasivní volební právo, tedy právo být volen.

V tabulce je zachycen vývoj počtu kandidátních listin, počtu kandidátů celkem a vývoj počtu zastupitelů v MČ Praha 6 - Suchdol.

Tabulka 32 - Aplikace pasivního volebního práva v MČ Praha 6-Suchdol

	1994	1998	2002	2006	2010	2014
Kandidátní listiny	6	8	5	6	4	4
Počet zastupitelů	17	15	15	15	15	15
-Ženy v zastupitelstvu	4	5	8	6	6	6
Průměrný věk zastupitelstva	43,41	48,53	49,47	47,13	50,6	47,1
Počet kandidátů	72	100	75	90	60	60
-Kandidující ženy	23	35	29	35	24	29
Průměrný věk všech kandidátů	48,8	50	53,24	51,25	52,40	53,1
Voliči v seznamu	4120	4195	4448	4395	4742	4642
Volební účast	67,89 %	55,66 %	51,53 %	54,31 %	52,8 %	50,52 %

Zdroj: Vlastní zpracování dle dat z www.volby.cz

Průměrný věk kandidátů se v každých volbách pohyboval okolo 50 let. Totéž platí i pro věk zastupitelů, který se také blížil 50 letům. Jedinou výjimkou je rok 1994, kdy byl zaznamenán nejnižší věkový průměr zastupitelstva, a to 43 let.

Participace žen na politickém dění v obci je poměrně vysoká. V roce 2002 většinu členů zastupitelstva tvořily ženy a v posledních komunálních volbách roku 2014 byla téměř polovina z celkového počtu kandidátů ženského pohlaví.

Politický systém v Suchdole lze považovat jednoznačně za soutěživý, neboť počet kandidátů vždy výrazně převýšil počet volených zastupitelů. V poslední době se však soutěživost postupně snižuje, což se odráží i ve volební účasti, která s každými dalšími volbami kromě roku 2006 klesá.

Ve volbách v roce 1998 kandidovalo téměř sedmkrát více občanů, než byl počet zastupitelských křesel, výrazně však poklesla volební účast, a to o více jak deset procent. Jako jedno z možných vysvětlení se nabízí skutečnost, že v roce 1994 bylo stále ještě krátce po revoluci a občané byli natěšení vyjádřit svůj politický názor ve svobodných volbách, ať už se jednalo o volby sněmovní, senátní, nebo třeba právě komunální. Jak šel čas, tento zápal poněkud pohasnul, což se dá přičíst na vrub i jistému znechucení lidí z politiky jako takové. Dalším případným důvodem sníženého zájmu voličů mohou být opakované komunální volby, ke kterým v městské části došlo v roce 1995, a z toho vyplývající určitá „namlsanost“ suchdolských obyvatel volbami.

5.6.3 Nepolitická forma participace občanů

Co se týče nepolitické formy participace občanů, Suchdol je v tomto ohledu vcelku živým místem. V obci působí spolky, jejichž členy jsou i někteří současní a bývalí zastupitelé [33], pořádá se zde množství různých kulturních a společenských akcí pro děti a dospělé. Z nich stojí za to jmenovat například výstavy, výroční oslavy, besedy na nejrůznější témata, vánoční besídky, koncerty, posvícení, masopust, taneční bály a další. Mnoho z těchto událostí je organizováno samotnou obcí, která se na jejich přípravě podílí buď sama, nebo ve spolupráci s výše zmíněnými spolky a sdruženími, případně je alespoň propaguje v obecním zpravodaji a na internetových stránkách obce. [88]

6 Závěr

Hlavním cílem práce bylo zjistit, jaké faktory mají vliv na charakter politického rozhodování orgánů místní samosprávy v MČ Praha 6 - Suchdol. Na základě studia teoretických východisek, poznatků o obci, analýzy charakteru lokální politiky a rozhovorů s politickými aktéry se podařilo identifikovat následující faktory, které hrají zásadní roli při tvorbě politických rozhodnutí komunální politické scény:

Dálniční okruh a letiště – Už od počátku devadesátých let do politického dění v městské části významným způsobem vstupuje otázka jižní varianty dálničního okruhu kolem Prahy, jehož část by měla protnout právě Suchdol. V poslední době navíc vyvstal nový problém, který spočívá v rozšíření letiště v Ruzyni o novou vzletovou a přistávací dráhu. Přestože územní plány na tyto dopravní projekty byly několikrát soudem zamítnuty, i nadále je jejich realizace poměrně reálná. V suchdolském politickém spektru se přitom vyprofilovaly dva názory na tyto stavby - zatímco jedna strana (SOS, ANO 2011) tvrdí, že obchvat a častější přelet letadel by se negativním způsobem dotkly kvality života obyvatel MČ Praha 6 – Suchdol, ti druzí (ODS, ČSSD) hájí postoj, že městská část si v těchto věcech nesmí brát ostatní Pražany jako rukojmí a nechtějí výstavbám bránit s tím, že hlavní město okruh i dráhu nutně potřebuje.

Tento názorový protiklad se značnou měrou promítá i do složení rady obce. Občanská demokratická strana, která k oběma projektům zaujala vstřícné stanovisko, jen velmi obtížně shání koaliční partnery, třebaže od roku 1994 zvítězila ve čtyřech po sobě jdoucích komunálních volbách a pokaždé za tuto dobu obdržela nejvíce mandátů v zastupitelstvu. Přesto se jí podařilo protlačit své zástupce do exekutivy pouze dvakrát, a to ve volebních obdobích 1998-2002 a 2006-2010. Mezi lety 1998 a 2002 byl Jan Bor (ODS) členem pětičlenné rady, která by se nechala z politologického hlediska interpretovat jako široká koalice, neboť v ní byly po jednom místě zastoupeny všechny politické strany ze zastupitelstva s výjimkou zastupitele za hnutí Pražané Praze. V roce 2006 uzavřeli občanští demokraté koalici se Sdružením občanů Suchdola, které má diametrálně odlišný názor na dálniční okruh. Početní poměry v radě však výsledku voleb příliš neodpovídaly (obě strany měly v zastupitelstvu po pěti mandátech). ODS pro sebe získala pouze jednoho radního, teprve postupem času jí bylo nabídnuto ještě jedno místo, když se svého postu vzdala zastupitelka za SOS. Počet členů rady tedy převážil tři ku dvěma ve prospěch

Sdružení občanů Suchdola. Občanští demokraté přitom původně prosazovali, aby poměry byly opačné. Představitelé jejich koaličního partnera v podobě sdružení nezávislých kandidátů se však obávali, že by mohli být v radě přehlasováni zástupci ODS v obou klíčových otázkách, jako je dálniční okruh nebo rozšíření letiště v Ruzyni, a to navzdory ujištění, že se tomu tak nestane. Co se týče účasti sociálních demokratů v radě, ti se do ní dostali jen jednou, a sice ve zmiňovaném volebním období 1998-2002 v rámci široké koalice, kdy se místostarostkou stala Hana Halová.

Pokud jde o rozdílné názory na novou vzletovou a přistávací dráhu, ukazuje se, že v tomto konkrétním bodě panuje mezi stranami větší shoda než v případě okruhu. Alespoň tomu nahrává vyjádření občanských demokratů a jejich volební program, ve kterém tvrdí, že nebudou bránit dalšímu rozvoji letiště, pokud nedojde ke zhoršení životního prostředí na území městské části. Někteří zastupitelé Sdružení občanů Suchdola navíc říkají, že v současné době jsou větším propagátorem realizace obou dopravních projektů spíše sociální demokraté než zástupci ODS.

Vztah s Magistrátem hl. m. Prahy – S předcházejícím tématem úzce souvisí i další faktor. Ten má své kořeny v těsném spojení Prahy se svými městskými částmi, kdy vedení hlavního města může výrazným způsobem ovlivnit, kolik finančních prostředků která jeho část obdrží. Na pražském zastupitelstvu byla přitom dlouhou dobu dominantní silou Občanská demokratická strana, která patří mezi zastánce jižní varianty dálničního okruhu a dalšího rozšiřování letiště. Odmítavý postoj vedoucích představitelů Suchdola, kterým se několikrát podařilo tyto stavby díky odvolání u soudu zarazit, se stal trnem v oku zejména bývalému pražskému primátorovi Pavlu Bémovi. To vedlo k tomu, že MČ Praha 6 – Suchdol byly upírány peníze, které by byly využity například na chybějící splaškovou kanalizaci a plynofikaci v některých částech obce.

Tento spor mezi vedením hlavního města a městskou částí však nelze v žádném případě zúžit na konflikt současného suchdolského starosty Hejla a bývalého pražského primátora Béma, respektive Sdružení občanů Suchdola a občanských demokratů. Jak se později ukázalo, ani vznik menšinové vlády TOP 09 s podporou ČSSD na Magistrátu hl. m. Prahy ke zlepšení vztahů nepřispěl. Nový primátor Tomáš Hudeček totiž prosazoval oba dopravní projekty se stejnou razancí jako jeho předchůdci.

Situace se uklidnila až s nástupem Adriany Krnáčové do křesla primátorky a vznikem koalice na pražském magistrátu ve složení ANO 2011 – Trojkoalice - ČSSD. Jak Babišovo hnutí, tak Trojkoalice prosazují severní variantu dálničního okruhu, tedy variantu, která se Suchdola bezprostředně netýká. Tato skutečnost se částečně promítla i do složení rady v městské části po posledních komunálních volbách v roce 2014. Sdružení občanů Suchdola v nich výrazně zvítězilo a v patnáctičlenném zastupitelstvu obsadilo jedenáct mandátů, což mu dávalo příležitost utvořit jednobarevnou radu. Této možnosti však nevyužilo a radním byl vedle čtyř zástupců SOS zvolen i zastupitel za ANO 2011. Názory oslovených představitelů suchdolského politického spektra se shodují v tom, že za tímto krokem stojí snaha SOS o udržování dobrých vztahů s vedením Magistrátu hlavního města Prahy.

Ideologické faktory – Třebaže v obcích menší střední velikosti zpravidla zůstávají ideologické faktory stát stranou, v MČ Praha 6 – Suchdol, která počtem obyvatel do této kategorie spadá, tomu chodí poněkud jinak.

Příkladem je situace po komunálních volbách v roce 2006, kdy se Občanská demokratická strana neúspěšně pokoušela sestavit koalici se sociálními demokraty. Obě tyto strany však dohromady měly pouze šest mandátů v patnáctičlenném zastupitelstvu a potřebovaly získat ještě dva hlasy navíc. Z pohledu občanských demokratů nepřipadala do úvahy spolupráce se zastupitelem KSČM, neboť podle jejich vyjádření si ODS nemůže dovolit spolupracovat s komunisty za žádnou cenu.

Občanští demokraté jsou přesvědčeni, že i na komunální úrovni hraje pravo/levé vidění světa svoji roli. To dokládají svým návrhem na řešení problému nedostatečné kapacity předškolních zařízení. Zatímco levicový pohled podle nich reprezentuje současné vedení radnice v podobě SOS, preferující dobudování nových prostor ve státních mateřských školách, pravicové řešení ODS spočívá v dotaci na každé neumístěné dítě, tak aby mohly navštěvovat za stejných podmínek soukromá školková zařízení, která nemají naplněnou kapacitu. Až prý opadne dětský boom, nebude muset alespoň obec řešit, jak využít prázdné prostory.

Nezávislí kandidáti na komunální úrovni mohou mít často ideologicky vyprofilovaný charakter. To je také případ Sdružení občanů Suchdola, jehož kandidáti

odmítli kandidovat v roce 2006 pod hlavičkou některé z politických stran, jako tomu bylo v předcházejících třech komunálních volbách, a to z důvodu jejich negativní profilace na celostátní úrovni. Rozhodli se tedy pojmout kandidátní listinu jako sdružení nezávislých kandidátů a s ohledem na vysoké volební zisky se jim tento tah vyplatil. Nicméně sami zastupitelé za SOS nepřímou přiznávají, že s jejich proklamovanou „nezávislostí“ to není tak horké, čemuž nasvědčuje spolupráce se Starosty a nezávislími a Stranou zelených. S těmi má sdružení nepsanou dohodu, že nebudou na Suchdole stavět své kandidátky, aby si vzájemně neubírali hlasy. O ideologické náplni Sdružení občanů Suchdola svědčí i jejich volební program, kde je kladen velký důraz na ochranu životního prostředí.

Osobní vztahy – Naopak v souladu s tím, jak jsou definovány obce malé střední velikosti, hrají v MČ Praha 6 – Suchdol důležitou roli osobní vztahy. To se ukázalo hned na dvou případech v různých volebních obdobích.

V komunálních volbách v roce 1994 zvítězila Občanská demokratická strana, která získala osm křesel v sedmnáctičlenném zastupitelstvu a jen těsně jí tak uniklo, aby sama disponovala většinou hlasů. Nepodařilo se jí však dohodnout na spolupráci s žádným dalším zastupitelem. Sami představitelé občanských demokratů přitom přiznávají, že do povolebního jednání významným způsobem zasáhly osobní averze. Zastupitelé ODS se tedy rozhodli vyřešit situaci složením svých mandátů, v důsledku čehož muselo dojít k vypsání nových voleb. V nich ovšem občanští demokraté získali jenom tři zastupitele a skončili v opozičních lavicích, přičemž nabídnuta jim byla pouze místa ve vedení některých komisí. Ani tam však neprobíhala spolupráce se zástupci ostatních politických subjektů idylicky, např. v případě kontrolní komise došlo ke zvláštní situaci, kdy komise prošetřovala převážně svého předsedu, kterému měla za zlé předchozí působení v roli starosty. Za zmínku stojí rovněž spor tajemníka úřadu s některými představiteli ODS, které se rozhodl zažalovat za to, že si dovolili kritizovat jeho práci ve veřejném dopise.

Osobní antipatie se promítly i do povolebního vyjednávání v roce 2006. Občanská demokratická strana se snažila o sestavení koalice se sociálními demokraty a KDU-ČSL, která by disponovala většinou osmi hlasů v patnáctičlenném zastupitelstvu. Dokonce nabízela dosavadnímu starostovi z řad lidovců Václavu Čížkovi, že si nadále bude moci ponechat starostenský post, třebaže občanští demokraté měli v zastupitelstvu pět mandátů a křesťanští demokraté pouze dva. Rýsující se spolupráce však ztroskotala na špatných

vztazích mezi představiteli ČSSD a KDU-ČSL a lidovci se raději rozhodli podpořit do funkcí členů rady zástupce Sdružení občanů Suchdola.

Participace občanů – Co se týče politické participace, ovlivňují občané politické dění v městské části především nízkou volební účastí, která se s každými dalšími komunálními volbami snižuje. V posledních dvou obecních volbách přitom s velkým náskokem zvítězilo Sdružení občanů Suchdola, které dvakrát po sobě získalo jedenáct mandátů zastupitelů. Některé další strany zastoupené v zastupitelstvu, jako je například ČSSD, však poukazují na to, že s přihlédnutím k tomu, že téměř 50 % lidí vůbec nechodí k volbám, nelze pokládat vítězství SOS za výrazné. Zároveň upozorňují, že přibližně 1 800 voličů SOS drží svým odmítavým postojem k okruhu a rozšiřování letiště v šachu zbylé obyvatele Suchdola a Prahy.

Pokud jde o pasivní volební právo, celkový počet kandidátů vždy výrazným způsobem převýšil počet volených zastupitelů. V poslední době si však nelze nevšimnout určitého sestupného trendu v tomto ohledu, který se promítá do snižujících se hodnot indexu plurality. Za tím nestojí nic jiného, než snižující se počet kandidujících subjektů a tedy nižší celkový počet uchazečů o zastupitelský mandát. Jestliže by vývoj nadále pokračoval tímto směrem, mohlo by se zdejší pluralitní politické prostředí více přiblížit k semipluralitnímu.

Opomenout nelze ani nepolitickou formu občanské participace, která se je znát zejména na kulturním životě v obci. V městské části působí řada sdružení a spolků, přičemž mezi členy některých z nich patří také současní a bývalí zastupitelé. Zároveň se zde uskutečňuje velké množství kulturních a společenských akcí, z nichž některé vedení radnice spolupřipravuje, jiné organizuje přímo sama. Podle zástupců ODS se tak děje na úkor řešení důležitějších problémů.

Predikovat další podobu politického spektra v MČ Praha 6 – Suchdol je složité. Dá se očekávat, že dokud nebude realizována jedna z variant dálničního okruhu, případně nedojde k rozšíření letiště o novou vzletovou a přistávací dráhu, bude i nadále s velkým náskokem vítězit Sdružení občanů Suchdola, které vůči oběma dopravním projektům zastává odmítavé stanovisko. Jako stabilní se jeví rovněž postavení ČSSD. Sociální demokraté sice nikdy nezískali více než dva zastupitele, nicméně své zastoupení

v zastupitelstvu s výjimkou roku 1994, kdy nekandidovali, vždy měli. Co se týče osudu dalších politických subjektů, u ODS, která má s každými dalšími komunálními volbami slabší zastoupení v zastupitelstvu, bude záležet na tom, jak se straně podaří zmátořit na celostátní úrovni. Jestliže se z problémů nedostane, mohla by ji v budoucnu v Suchdole nahradit jiná strana, která se deklaruje jako pravicová, například TOP 09. Na vývoji ve vysoké politice bude záviset i osud hnutí ANO 2011 – stejně rychle jako tato hvězda na politickém nebi vyšla, může také zapadnout. Vyloučit nelze ani vstup dalších politických stran či sdružení nezávislých kandidátů do volebního klání. Jako zajímavé programové téma k uchopení se jeví například uvažované prodloužení tramvajové tratě do městské části. Ne všichni občané MČ Praha 6 – Suchdol jsou z tohoto projektu nadšení, což je případ obyvatel rodinných domů na Kamýčkové ulici, pro které by realizace této stavby znamenala posun jízdnic pruhů blíže stávající zástavbě a ztrátu parkovacích stání.

7 Seznam použitých zdrojů

[1] MAJEROVÁ, Věra a Emerich MAJER. *Kvalitativní metody v sociologii venkova a zemědělství*. Vyd. 1. Praha: Česká zemědělská univerzita, 1999, 156 s. ISBN 80-213-0507-X.

[2] *Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody*. 1. vyd. Editor Petr Fiala, Maxmilián Strmiska. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury, 2005, 267 s. Srovnávací politologie, sv. č. 2. ISBN 80-732-5074-8.

[3] Zákon o obcích (Zákon č. 128/2000 Sb.), [online], [citováno 7.3 2015]. Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>>

[4] BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing a.s., 2009, 256 s. ISBN 978-802-4729-084.

[5] BŘEŇ, Jan. Postavení zastupitelstva obce. *Deník veřejné správy* [online]. Praha: Triada, spol. s r. o., © 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6262427>>

[6] ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Jan ČOPÍK. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing a.s., 2010, 240 s. ISBN 978-80-247-3061-5.

- [7] BŘEŇ, Jan. Jednání zastupitelstva a postavení rady obce. *Deník veřejné správy* [online]. Praha: Triada, spol. s r. o., © 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://denik.obce.cz/clanek.asp?id=6283120>>
- [8] BALÍK, Stanislav. *Česká komunální politika v obcích s rozšířenou působností: koalice, voličské vzorce a politické strany na místní úrovni v letech 1994-2006*. 1. vyd. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2008, 387 s. Politologická řada, sv. č. 27. ISBN 978-807-3251-444.
- [9] ČMEJREK, Jaroslav, Václav BUBENÍČEK a Markéta LUHANOVÁ. *Politika v regionálním rozvoji: úvod do studia*. Vyd. 1. V Praze: Česká zemědělská univerzita, 2006, 162 s. ISBN 80-213-1157-6.
- [10] OUTLÝ, Jan. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. *Politologická revue*. Praha: Česká společnost pro politické vědy, 2003, č. 2. ISSN 1211-0353.
- [11] Zákon o volbách do zastupitelstev obcí (Zákon č. 491/2001 Sb.), [online], [citováno 7.3 2015]. Dostupné z www: <<http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2001-491>>
- [12] BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Vyd. 1. Praha: Grada Publishing a.s., 2009, 256 s. ISBN 978-802-4729-084.
- [13] JÜPTNER, Petr. Komunální koalice a politické modely. *Politologická revue*. Praha: Česká společnost pro politické vědy, 2004, č. 2. ISSN 1211-0353.
- [14] ČMEJREK, J. (2003). Lokální a regionální politické stranictví v ČR. In: *II. Kongres českých politologů*. Praha, 5. – 6. září 2003. Eds.: Dvořáková, V.; Heroutová, A. Praha: Česká společnost pro politické vědy. ISBN 80-902176-3-X.
- [15] CABADA, L. a kol., *Koalice a koaliční vztahy České republiky v evropském kontextu*. 1. vyd. Plzeň: Aleš Čeněk, 2006, 223 s. ISBN 80-738-0004-7.
- [16] ŘÍCHOVÁ, Blanka. *Přehled moderních politologických teorií: [empiricko-analytický přístup v soudobé politické vědě]*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2006, 303 s. ISBN 80-736-7177-8.
- [17] ČMEJREK, Jaroslav. *Obce a regiony*. Praha: Alfa nakladatelství, 2008, 165 s. ISBN 978-808-7197-004.

- [18] KOL, Jaroslav Čmejrek a. *Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR*. 1. vyd. Davle: Kernberg, 2009. ISBN 978-808-7168-103.
- [19] Suchdol (Praha) - Wikipedie. In: Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://cs.wikipedia.org/wiki/Suchdol_%28Praha%29>
- [20] *Sčítání lidu, domů a bytů 2001 Praha 6*. Praha: ČSÚ, Krajská reprezentace hl. m. Praha, 2003. Dostupné z www: <[http://notes2.czso.cz/xa/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/f2ed0aa65ea8811bc1257830004fc5e7/\\$FILE/SLDB2001%20Praha%206%2013-1117-03.pdf](http://notes2.czso.cz/xa/redakce.nsf/bce41ad0daa3aad1c1256c6e00499152/f2ed0aa65ea8811bc1257830004fc5e7/$FILE/SLDB2001%20Praha%206%2013-1117-03.pdf)>
- [21] LAŠTOVKA, Vladimír. Historie Suchdola. *Městská část Praha - Suchdol* [online]. Praha: Úřad městské části Praha - Suchdol [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <<http://www.praha-suchdol.cz/index.php?pg=207&ln=cz&sc=district>>
- [22] Šestka - Noviny MČ Praha 6 – Území Prahy 6 se rozšiřuje. *Šestka - Noviny MČ Praha 6 - Číslo únor/2013* [online]. Praha: Jaroslav Bachora, © 1999-2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <<http://www.sestka.cz/index.php?clanek=29>>
- [23] Šestka - Noviny MČ Praha 6 - Praha 6 je od ledna větší. *Šestka - Noviny MČ Praha 6 - Číslo únor/2013* [online]. Praha: Jaroslav Bachora, © 1999-2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <<http://www.sestka.cz/index.php/?clanek=164&hwuid=1361036729>>
- [24] Sčítání lidu, domů a bytů. *Úvodní stránka | SLDB 2011* [online]. Praha: Český statistický úřad, © 2009-2013 [cit. 2013-02-17]. Dostupné z www: <<http://vdb.czso.cz/>>
- [25] TÝBLOVÁ, Martina. Developery láká Suchdol, územní plán stavební činnost umožňuje. *Mediafax | události 2013* [online]. Praha: CET 21, [2012] [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.mediafax.cz/domaci/3209545-Developery-laka-Suchdol-uzemni-plan-stavebni-cinnost-umoznuje>>
- [26] VIDEO: V Suchdole je nová Mateřská školka Gagarinova | Metropol - Televize plná Prahy. *Aktuálně z Prahy | Metropol - Televize plná Prahy* [online]. Praha: Metropol TV, © 2011 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.metropol.cz/zpravy/z-prahy/v-suchdole-se-otevire-nova-materska-skolka-gagarinova/>>

- [27] Česká zemědělská univerzita v Praze – Wikipedie. *Wikipedie, otevřená encyklopedie* [online]. 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://cs.wikipedia.org/wiki/%C4%8Cesk%C3%A1_zem%C4%9Bd%C4%9Blsk%C3%A1_univerzita_v_Praze>
- [28] *Základní škola Mikoláše Alše Praha Suchdol* [online]. ZŠ Suchdol, 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.zssuchdol.cz/>>
- [29] *MEDLIN.cz - úvodní strana - ordinace praktického lékaře, neurologie, fyzioterapie a léčebná rehabilitace* [online]. 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.medlin.cz/>>
- [30] Katalog podnikatelů - Zdravotnictví / lékaři. *Městská část Praha - Suchdol* [online]. Praha: Úřad městské části Praha - Suchdol, 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.praha-suchdol.cz/index.php?md=compcat&fn=list&dt=2272&ln=cz&sc=district/>>
- [31] Nabídka služeb pro veřejnost. *Sportcentrum ČZU* [online]. © 2007 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.sportcentrum.czu.cz/?r=4430/>>
- [32] Dopravní spojení. *Městská část Praha - Suchdol* [online]. Praha: Úřad městské části Praha - Suchdol, 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.praha-suchdol.cz/index.php?pg=413&ln=cz&sc=district/>>
- [33] Divadlo. *Suchdol sobě* [online]. 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://suchdol-sobe.praha-suchdol.cz/divadlo.php/>>
- [34] Kola narůžovo. *Žijeme tady* [online]. 2012 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <<http://www.zijemetady.cz/Kola%20nar%C5%AF%C5%BEovo.htm/>>
- [35] *TJ Slavoj Suchdol* [online]. TJ Slavoj Suchdol, © 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <<http://www.slavojsuchdol.cz/>>
- [36] ŽÁRSKÁ, Monika. Nevíte, kolik hlav ta saň vlastně má. *PROTESTANT | nezávislý evangelický měsíčník* [online]. Benešov: Nakladatelství EMAN, © 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://protestant.evangnet.cz/nevite-kolik-hlav-ta-san-vlastne-ma>>

- [37] CT 1: Studio 6 - profil: Petr Hejl. *O.s. Nad Dražanským údolím hlavní stránka* [online]. Praha: Hana Francová, © 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.drahan.chabry.cz/d-515-ct-1-studio-6-profil-petr-hejl.html>>
- [38] BAROCH, Pavel. Suchdol vítězí nad Prahou. Soud "zrušil" část okruhu. *Aktuálně.cz* [online]. Praha: centrum holdings, © 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://m.aktualne.centrum.cz/article.phtml?id=668729>>
- [39] ČTK. Hlavní hygienik nesouhlasí se stavbou okruhu přes Suchdol - E15.cz / zprávy. *E15.cz / Ekonomika, byznys, finance* [online]. Praha: Mladá fronta a. s., Copyright 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://zpravy.e15.cz/byznys/doprava-a-logistika/hlavni-hygienik-nesouhlasi-se-stavbou-okruhu-pres-suchdol>>
- [40] Euro. Trpaslíci bez kanálů - Starostové a nezávislí. *Starostové a nezávislí* [online]. Praha: Starostové a nezávislí, 2012 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.starostove-nezavisli.cz/regiony/hlavni-mesto-praha/aktuality-hlavni-mesto-praha/trpaslici-bez-kanalu-hlavni-mesto-praha.html>>
- [41] ZÁPIS Z 11. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MČ Praha - Suchdol. Praha: Zastupitelstvo MČ Praha - Suchdol, 2004. Dostupné z www: <http://www.praha-suchdol.cz/files/040422_zap+usn_zast_011.pdf>
- [42] Rozhovor č. 1 s předsedou MS ODS v MČ Praha 6 - Suchdol Antonínem Ptáčkem ml. ze dne 27.2.2013
- [43] KRUPKA, Jakub. Zaniknou malé pražské části? Dozvíme se to už v říjnu – Deník.cz. *Deník.cz* [online]. Praha: VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., Copyright © 2005 – 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://m.denik.cz/denik/c/ctete-v-prazskem-deniku-zaniknou-male-mestske-casti-dozvime-se-v-rijnu-20120817-.html>>
- [44] NSS zrušil stavební uzávěru kvůli Pražskému okruhu, podle primátora soud selhal. *Česká televize* [online]. © Česká televize, 1996 – 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/247663-nss-zrusil-stavebni-uzaveru-kvuli-prazskemu-okruhu-podle-primatora-soud-selhal/?mobileRedirect=off>>

- [45] Magistrát chce vyhlásit stavební uzávěry pro Pražský okruh. *Vz24.cz - denní zpravodajství o veřejných zakázkách* [online]. 2012 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.vz24.cz/clanky/magistrat-chce-vyhlasiť-stavebni-uzavery-pro-prazsky-okruh/>>
- [46] Pražský okruh vedoucí Suchdolem či Černým Mostem dostal na zastupitelstvu zelenou. *Pražský patriot* [online]. Pražský Patriot s.r.o., © 2012 – 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.prazskypatriot.cz/prazsky-okruh-vedouci-suchdolem-ci-cernym-mostem-dostal-na-zastupitelstvu-zelenou/>>
- [47] Zastupitelé kývli na dostavbu Pražského okruhu. Městské části protestují. *IDNES.cz* [online]. MAFRA, a. s., © Copyright 1999–2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://praha.idnes.cz/rozsirovani-prazskeho-okruhu-de5-/praha-zpravy.aspx?c=A140912_2099008_praha-zpravy_mav/>
- [48] Program do zastupitelstva Prahy. *ANO, bude líp* [online]. ANO, Copyright © 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.anobudelip.cz/cs/volby/program-pro-prahu/>>
- [49] Náš program. *Trojkoalice - volby do Zastupitelstva hlavního města Prahy* [online]. 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.trojkoalice.cz/nas-program/>>
- [50] Pražský okruh začíná od nuly, úřad zastavil územní řízení. *Týden.cz - Aktuální zpravodajství v souvislostech* [online]. EMPRESA MEDIA, a.s., © 2006 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://www.tyden.cz/rubriky/domaci/prazsky-okruh-zacina-od-nuly-urad-zastavil-uzemni-rizeni_332258.html#.VPrq7uGoMZh/>
- [51] ČTK. Soud se postavil proti stavbě nové ranveje v Ruzyni – Novinky.cz. *Novinky.cz* [online]. Praha: Borgis, a.s., Copyright © 2003–2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.novinky.cz/domaci/224105-soud-se-postavil-proti-stavbe-nove-ranveje-v-ruzyni.html>>
- [52] ČTK. NSS zrušil část zásad rozvoje Prahy související s letištěm | Realit. *Realit / Aktuální nabídka celého spektra realitního trhu* [online]. Praha: Mladá fronta a.s., Copyright 2006-2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.realit.cz/aktualita/nss-zrusil-cast-zasad-rozvoje-prahy-souvisejici-s-letistem>>

- [53] ŠKODOVÁ, Hana. Právo: Suchdol od Letiště Praha peníze nedostane - Ekolist.cz. *Ekolist.cz: životní prostředí, příroda, ekologie, klima, biodiverzita, energetika, krajina, doprava i cestování* [online]. Praha: BEZK, [2013] [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/co-pisi-jini/suchdol-od-letiste-praha-penize-nedostane>>
- [54] Boje o novou ruzyňskou ranvej a okruh přes Suchdol jdou do dalšího kola. *Česká televize* [online]. © Česká televize, 1996 – 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/regiony/254156-boje-o-novou-ruzynskou-ranvej-a-okruh-pres-suchdol-jdou-do-dalsiho-kola/>>
- [55] PACLÍKOVÁ, Adéla. Autobusy do Suchdola trčí v kolonách, lidé pak v davu bojují o místo - iDNES.cz. *IDNES - zprávy, kterým můžete věřit* [online]. Praha: MAFRA a.s., © Copyright 1999 – 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://zpravy.idnes.cz/problemy-s-autobusy-smerem-do-prazskeho-suchdola-f7w-/domaci.aspx?c=A121006_1837574_praha-zpravy_stk>
- [56] BELICA, Tomáš. Jak do Suchdola? Zavedení tramvajové tratě proberou odborníci - METRO.cz. *On-line portál deníku Metro* [online]. Praha: METRO Česká republika a.s., © Copyright 2012 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z: <http://www.metro.cz/jak-do-suchdola-zavedeni-tramvajove-trate-proberou-odbornici-puc-/co-se-deje.aspx?c=A120925_162927_co-se-deje_bel>
- [57] PETRÁKOVÁ, Sylvie. Úspěch: Autobusy do Suchdola pojedou nově podle rozvrhu studentů - Pražský deník. *Pražský deník* [online]. Praha: VLTAVA-LABE-PRESS, a.s., © 2005 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://prazsky.denik.cz/zpravy_region/posun-autobusy-do-suchdola-pojedou-nove-podle-rozvrhu-studentu-20121204.html>
- [58] Tramvajová trať Podbaba - Suchdol. *Městská část Praha - Suchdol* [online]. Praha: Úřad městské části Praha - Suchdol, [2013] [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.praha-suchdol.cz/index.php?md=htmtxt&fn=show&dt=91&sc=&ln=cz&sc=general>>
- [59] Tramvaj na Suchdol? Zatím v podstatě jen vize, říká doc. Ing. Miroslav Růžička, CSc. *IZUN.eu Univerzitní noviny ČZU* [online]. iZUN, 2008 - 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné

z www: <<http://www.izun.eu/univerzita/tramvaj-na-suchdol-zatim-v-podstate-jen-vize-rika-doc-ing-miroslav-ruzicka-csc>>

[60] Projekt zavedení tramvaje na Suchdol. Usnadní nám dopravu do školy?. *IZUN.eu Univerzitní noviny ČZU* [online]. iZUN, 2008 - 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.izun.eu/out-of-czu/projekt-zavedeni-tramvaje-na-suchdol-usnadni-nam-dopravu-do-skoly>>

[61] Výbuch v objektu pražské ambasády zabil palestinského velvyslance. *ČeskéNoviny.cz* [online]. © ČTK, 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://m.ceskenoviny.cz/zpravy/vybuch-v-objektu-prazske-ambasady-zabil-palestinskeho-velvyslance/1025548>>

[62] Suchdol po výbuchu žádá víc hlídek a přesunutí palestinské ambasády. *IDNES.cz* [online]. MAFRA, a. s., © Copyright 1999–2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://praha.idnes.cz/v-suchdole-chteji-po-explozi-vic-policistu-f2q/praha-zpravy.aspx?c=A140103_2017684_praha-zpravy_bur>

[63] Suchdol chce pryč palestinskou ambasádu, kde jsou výbušniny a zbraně. *PRAHA.cz ~ vše o životě v Praze - Praha.cz* [online]. © PRAHA.cz, 1998 - 2014 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.praha.cz/zpravy-z-prahy/suchdol-chce-pryc-palestinskou-ambasadu-kde-jsou-vybusniny-a-zbrane>>

[64] Nová palestinská ambasáda byla přes odpor protestujících zkolaudována. *ParlamentniListy.cz – politika ze všech stran* [online]. © OUR MEDIA a.s., 2009-2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.parlamentnilisty.cz/arena/monitor/Nova-palestinska-ambasada-byla-pres-odpor-protestujicich-zkolaudovana-302766>>

[65] Jsme normální sousedé, vítali Palestinci obyvatelé Suchdola na ambasádě. *Lidovky.cz - zprávy z domova i ze světa* [online]. MAFRA, a.s., © 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://www.lidovky.cz/jsme-normalni-soused-vitali-palestinci-obyvatele-suchdola-na-ambasade-1nc-/zpravy-domov.aspx?c=A140215_181926_ln_domov_sk>

[66] Palestinská ambasáda v Suchdole je zkolaudovaná - místním se ale nelíbí. *Česká televize* [online]. © Česká televize, 1996 – 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www:

<<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/261320-palestinska-ambasada-v-suchdole-je-zkolaudovana-mistnim-se-ale-nelibi/>>

[67] BOR, Jan. ODS ve volebním období 1994-1998. *Suchdolské volební noviny*. 1998, č. 11.

[68] RINK, Stanislav. Úřad není nepřítel. *Informace pro Prahu – Suchdol a Sedlec*. 1997, č. 2.

[69] Pod hrozbou odchodu z kandidátky protlačil Petra Štěpánka. *NašiPolitici.cz* [online]. Naši politici o.s., © 2008 - 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.nasipolitici.cz/cs/politik/110-martin-bursik/profilujici-informace-a-kauzy>>

[70] Suchdol - Městská část Prahy. *Encyklopedie ČR, města, obce* [online]. EVRON, Copyright © 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.encyklopediecr.eu/cz/e-shop/c25115/suchdol-mestska-cast-prahy.html>>

[71] ZÁPIS Z USTAVUJÍCÍHO ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MČ Praha - Suchdol. Praha: Zastupitelstvo MČ Praha – Suchdol, 2002. Dostupné z www: <http://www.praha-suchdol.cz/files/021127_zap+usn_zast_000.pdf>

[72] Rozhovor č. 2 se starostou MČ Praha 6 - Suchdol a představitelem SOS Petrem Hejlem ze dne 6.3.2013

[73] Zápis z ustavujícího zasedání zastupitelstva. *Městská část Praha - Suchdol* [online] Praha: Úřad městské části Praha – Suchdol [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.praha-suchdol.cz/index.php?md=files&fn=show&dt=135&ln=cz&sc=townhall>>

[74] Zápis z 1. zasedání zastupitelstva. *Městská část Praha - Suchdol* [online] Praha: Úřad městské části Praha – Suchdol [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.praha-suchdol.cz/index.php?md=files&fn=show&dt=134&ln=cz&sc=townhall>>

[75] ZÁPIS ZE 4. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA – SUCHDOL. Praha: Zastupitelstvo MČ Praha – Suchdol, 2007. Dostupné z www: <http://www.praha-suchdol.cz/files/z_04_070628.pdf>

[76] ZÁPIS Z 1. USTAVUJÍCÍHO ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA – SUCHDOL. Praha: Zastupitelstvo MČ Praha – Suchdol, 2010. Dostupné z www: <http://www.praha-suchdol.cz/files/101109_zap_zast_01.pdf>

[77] Volební program ODS Praha 6 - Suchdol pro volební období 2014 až 2018. *Místní sdružení ODS Suchdol* [online]. 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.ods.cz/os.praha6/ms.suchdol/program/>>

[78] Program. *Sdružení občanů Suchdola (SOS)* [online]. SOS Suchdol, Copyright ©2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://www.sos-suchdol.cz/2014/p-15-program_2014.html?p=15/>

[79] Veronika Žilková, manželka ministra Stropnického, jde do voleb. Čtete politický rozhovor se známou herečkou. *ParlamentniListy.cz – politika ze všech stran* [online]. © OUR MEDIA a.s, 2009-2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.parlamentnilisty.cz/politika/poslanecka-snemovna/Veronika-Zilkova-manzelka-ministra-Stropnickeho-jde-do-voleb-Ctete-politicky-rozhovor-se-znamou-hereckou-333549/>>

[80] HOTOVEC, Miloslav, Ivan VAVŘÍK a Alexandra PETROVÁ. Suchdol - vyspělé univerzitní město. *Suchdol a Řepy LISTY - noviny sociální demokracie*. 2014, č. 10.

[81] Veronika Žilková ve Dvaceti minutách Radiožurnálu. *Radiožurnál - Nejrychlejší zprávy, sport, doprava* [online]. Český rozhlas, © 1997-2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/dvacetminut/_zprava/1410831/>

[82] Rozhovor č. 3 s předsedou MS ODS v MČ Praha 6 – Suchdol Markem Borem ze dne 21.11.2014

[83] ZÁPIS Z 1. USTAVUJÍCÍHO ZASEDÁNÍ [online]. Praha: Zastupitelstvo MČ Praha – Suchdol, 2014 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://www.praha-suchdol.cz/files/141106_zap_zmc_01.pdf>

[84] Volby. *Městská část Praha-Suchdol* [online]. Praha: Úřad městské části Praha - Suchdol, 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.praha-suchdol.cz/index.php?pg=1784&ln=cz&sc=district/>>

[85] Rozhovor č. 4 se zastupitelem za SOS ze dne 25.2.2015

[86] *ZÁPIS Z 2. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA* [online]. Praha: Zastupitelstvo MČ Praha – Suchdol, 2014 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <http://www.praha-suchdol.cz/files/141211_zap_zmc_2.pdf/>

[87] KUBÁLEK, Michal – BUBENÍČEK, Václav (2012). Charakter lokální politiky v suburbánním politickém prostoru. *Acta Politologica* 4, 3, 284-305. ISSN 1803-8220.

[87] Prohlášení rady Prahy řeší reklamu i emise, ale ne opencard. *ANO, bude líp* [online]. ANO, Copyright © 2013 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.anobudelip.cz/cs/o-nas/aktuality/z-medii/prohlaseni-rady-prahy-resi-reklamu-i-emise-ale-ne-opencard-20330.shtml>>

[88] Společenské dění. *Městská část Praha - Suchdol* [online]. Praha: Úřad městské části Praha - Suchdol, 2015 [cit. 2015-03-07]. Dostupné z www: <<http://www.praha-suchdol.cz/index.php?pg=457&ln=cz&sc=citizen>>

8 Přílohy

8.1 Volební program ODS Praha 6 – Suchdol pro volební období 2014 až 2018

Volební program ODS Praha 6 - Suchdol pro volební období 2014 až 2018

- Kanalizace pro celý Suchdol - stop zaostalosti a start rozvoje naší městské části;
- ANO pro dokončení dálničního okruhu kolem Prahy, s adekvátní kompenzací pro Suchdol;
- Místo ve školce pro každé suchdolské dítě a zkvalitnění výuky na základní škole;
- Výrazné zlepšení nabídky volnočasových aktivit a výrazně lepší péče o naše okolí. Zdokonalení sociálních služeb ve prospěch občanů;
- Vyrovnaný rozpočet, efektivní úřad, maximální snaha o získání dalších finančních zdrojů pro rozvoj městské části.

Uplynulá čtyři volební období vlády této radnice považujeme za dobu nevyhovující většině suchdolských občanů. Představa, že by se situace nezměnila, nás znepokojuje. Jsme

přesvědčení o tom, že je nezbytně nutné, aby v politice naší radnice nastala změna založená na rozumu, citlivém přístupu k požadavkům našich spoluobčanů a opravdové pracovitosti. Nedílnou součástí toho je také zastavení populistických slibů a celkové lhostejnosti k řešení problémů, které nás v naší městské části obklopují a komplikují nám každodenní život.

ODS, která je v naší městské části v nedobrovolné opozici, vám - občanům nabízí kvalitní a promyšlený politický program, kterým by měl být zahájen proces vytváření dobře fungující městské části. Zároveň nabízíme program, který budeme schopni postupně plnit a který se může stát i základem pro delší časovou koncepci přeměny. Program, z něhož budeme pravidelně svým spoluobčanům skládat účty.

Spolu s volebním programem vám nabízíme i naše kandidáty pro komunální volby, kteří jsou, a to nejen díky své osobní důvěryhodnosti, dosavadním pracovním výkonům, ale i díky své hluboké sounáležitosti s městskou částí Suchdol, zárukou, že uplatňovaná politika ODS povede k postupné spokojenosti všech našich spoluobčanů a prosperitě celé naší městské části.

I. DOPRAVA A ROZVOJ OBCE

Kanalizace pro celý Suchdol - stop zaostalosti a start rozvoji naší městské části.

ANO pro dokončení dálničního okruhu kolem Prahy, s adekvátní kompenzací pro Suchdol

- 1) Dostavba kanalizace má absolutní prioritu!
- 2) Oprava chodníků a ulic, jejichž současný stav je neúnosný
- 3) Rozvoj letiště budeme tolerovat pouze za předpokladu, že nedojde ke zhoršení životního prostředí v naší městské části. Nesouhlasíme s rozšířením tzv. ochranného hlukového pásma na území Suchdola, neboť toto pásmo chrání pouze letiště před žalobami občanů.
- 4) Nehodláme slepě blokovat stavbu dálničního obchvatu přes Suchdol, neboť toto je státem a Prahou jediná schválená trasa. Naopak za její realizaci budeme požadovat adekvátní kompenzace:
 1. Dostavbu kanalizace
 2. Opravu silnic a chodníků

3. Realizaci bezpečných křižovatek pro chodce zejména v Kamýcké ulici a v okolí školních zařízení
 4. Vybudování zóny relaxačních aktivit nad tunelem obchvatu
 5. Přeložení vedení vysokého napětí ze sloupů do země.
 6. Všeobecnou podporu projektů rozvoje naší městské části
- 5) Podporujeme prodloužení tramvajové trati do Suchdola a následné dopravní napojení celé městské části prostřednictvím minibusu.

II. VÝCHOVA A VZDĚLÁVÁNÍ

Místo ve školce pro každé Suchdolské dítě. Zkvalitnění výuky na základní škole

- 1) Zastáváme názor, že každé dítě v předškolním věku má nárok navštěvovat mateřskou školu. Naše řešení spočívá ve finanční podpoře pro každé neumístěné dítě ve školkách Gagarinova a K Roztokům tak, aby mohlo navštěvovat i nestátní „školková“ zařízení na území Suchdola.
- 2) Podpoříme výbavu a obnovu technického zařízení naší základní školy. Je pro nás důležité, aby naše děti měly k dispozici kvalitní učitelský sbor a k jejich kvalitní výuce pomáhala vyspělá technika.

III. KULTURA, VOLNÝ ČAS A SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Výrazné zkvalitnění všech volnočasových aktivit a lepší péče o naše okolí. Zdokonalení sociálních služeb

- 1) Navrhujeme snížení poplatků ze psů
- 2) Podpoříme kulturní a sportovní aktivity, jak spolků, tak i jednotlivců
- 3) Usilujeme o rozvoj pečovatelských služeb pro seniory a dlouhodobě nemocné
- 4) Podpoříme soukromý sektor při budování nových sociálních služeb
- 5) Budeme prosazovat kvalitní údržbu a stále zlepšování dětských hřišť a sportovišť
- 6) Chceme zlepšit péči o veřejná prostranství – upravené veřejné prostranství je vizitkou každé obce
- 7) Hodláme navýšit počet laviček na území městské části
- 8) Nedopustíme umístění takových provozů, které jsou rizikové pro naše zdraví

IV. VEŘEJNÁ SPRÁVA A HOSPODAŘENÍ

Vyrovnaný rozpočet, efektivní chod úřadu, maximální snaha o získání dalších finančních zdrojů.

- 1) Kvalitní a vyrovnaný rozpočet, jako jasný základ dobrého hospodaření městské části
- 2) Pravidelná kontrola a transparentní tok finančních prostředků městské části jsou zárukou nekorupčního prostředí
- 3) Systematické vyhledávání alternativních finančních prostředků pro posílení rozpočtu městské části
- 4) Slušné a vstřícné jednání musí být samozřejmostí pro každého úředníka
- 5) Uděláme vše pro dobré a konstruktivní vztahy s hlavním městem, MČ Praha 6, MČ Lysolaje a všemi sousedními obcemi Středočeského kraje.

V. BEZPEČNOST

Prioritou je bezpečí občanů, ochrana veřejného pořádku a majetku

- 1) Zasadíme se o posílení městské policie, jak z personálního, tak z technického hlediska
- 2) Chceme neustálou přítomnost strážníků v našich ulicích. Viditelný strážník je prevence proti zločinu
- 3) Podpora dobrovolného hasičského sboru je pro nás klíčová.
- 4) Požadujeme zlepšení veřejného osvětlení v rámci celé městské části.